

Sparebank 68°NORD

Årsrapport 2023

en LOKALBANK™

INNHALDSFORTEGNELSE

Om banken	3
Investorinformasjon	3
Styrets beretning for 2023	4
Økonomiske utviklingstrekk	4
Regnskapet for 2023	7
Disponering av overskudd (tall i tusen kroner)	9
Risiko og risikostyring	9
Virksomhet, organisasjon og styring	12
Utsiktene fremover	22
Takk	23
Resultatregnskap	24
Balanse	25
Kontantstrømoppstilling – direkte metode	27
Egenkapitaloppstilling	28
Innholdsfortegnelse – Noter til regnskapet	29

Sparebank 68° Nord er et resultat av fusjoner av bankvirksomhetene i tidligere Lofoten Sparebank, Harstad Sparebank og Ofoten Sparebank. Banktradisjoner helt tilbake til 1899 er videreført i den fusjonerte banken. Sparebank 68° Nord driver bankvirksomhet med tilhørende tjenester. Markedsområdet er Ofoten, Sør-Troms, Vesterålen og Lofoten. Bakgrunnen for fusjonene var et felles ønske om å skape en bank for hele regionen på 68. breddegrad, med ca. 120 000 innbyggere. Målet er å sikre lokal konkurransekraft for lokalbanken, sikre fremtidig god lønnsomhet, samt styrke evnen til å bidra til lokalt og regionalt næringsliv. Vi skal ha nærhet til kundene og god kundeservice, korte beslutningsveier og et sterkt engasjement for lokalsamfunnene på den 68. breddegrad. Dette var kjennetegn for de tre tidligere bankene.

Engasjert, nær og stolt er Sparebank 68° Nord sine verdier.

Banken har kontorer på følgende steder: Leknes, Svolvær, Sortland, Harstad, Bogen, Narvik og Ballangen.

Sparebank 68° Nord har sammen med ni andre banker etablert sparebankalliansen LOKALBANK, og er fra januar 2024 også med i Frendegruppen.

INVESTORINFORMASJON

BANKENS EGENKAPITALBEVIS (TICKER SB68)

Banken har tre eierstiftelser, som har sitt utspring fra de tidligere bankene som er sammenslått til Sparebank 68° Nord:

• Sparebankstiftelsen 68° Nord Harstad og Vesterålen	985 110 egenkapitalbevis, tilsvarende 32,92 %.
• Sparebankstiftelsen 68° Nord Ofoten	427 374 egenkapitalbevis, tilsvarende 14,28 %.
• Sparebankstiftelsen 68° Nord Lofoten	348 171 egenkapitalbevis, tilsvarende 11,63 %.

Ved utgangen av 2023 var det 587 eiere av egenkapitalbevis i Sparebank 68° Nord. Antall utstedte egenkapitalbevis er 2 992 721. Eierandelskapitalen utgjør 36,02 % av bankens totale egenkapital.

De 20 største eierne er notert med 80,96 % av eierandelskapitalen ved årsskiftet. Av disse er 16 hjemmehørende på den 68. breddegrad, med en relativ eierandel blant de 20 største på 92,20 %. Av total eierandelskapital er 90,40 % hjemmehørende på den 68. breddegrad. I note 39 finnes en nærmere oversikt over eiere av bankens egenkapitalbevis.

Ideelle organisasjoner er den største eiergruppen med 59,80 %, mens lønnstakere mv. utgjør 14,61 % og private aksjeselskaper 13,34 % av eierandelskapitalen. Øvrige eiergrupper utgjør 12,25 %.

Gjennom 2023 har det vært omsatt 58 346 egenkapitalbevis, der 78 eiere har kjøpt og 45 eiere har solgt. Egenkapitalbevisene har vært omsatt til kurs fra kr 155 til kr 178 gjennom 2023.

Sparebank 68° Nord oppmuntrer til at alle ansatte skal eie egenkapitalbevis i banken, og bidrar til dette gjennom spareordning. For 2023 var det 35 ansatte som deltok i spareordningen.

Markedskursen for Sparebank 68° Nord sine egenkapitalbevis var ved årsskiftet kr 164,98 pr. bevis. Forslag til utbytte for regnskapsåret 2023 er på kr 12,00 pr. egenkapitalbevis.

STYRETS BERETNING FOR 2023

ØKONOMISKE UTVIKLINGSTREKK

For tredje året på rad var høy prisvekst det dominerende økonomiske temaet i 2023. Sentralbankene økte styringsrentene ytterligere både internasjonalt og i Norge, for å få inflasjonen ned. I løpet av 2023 økte den amerikanske sentralbanken sin styringsrente med ett prosentpoeng, og den ligger nå i intervallet 5,25 – 5,50 %. Den europeiske sentralbanken (ECB) økte sin viktigste rente fra 2,50 % til 4,50 %. Norges Bank har fulgt etter, og økt sin styringsrente fra 2,75 % til 4,50 % i løpet av 2023.

Det er nå tegn på at pengepolitikken har virket, med betydelig nedgang i inflasjonen i løpet av 2023. I USA falt konsumprisveksten fra 6,50 % ved inngangen til året til 3,40 % ved årsslutt. Utviklingen i Europa har hatt den samme tendensen. Inflasjonen i Euro-området falt fra 9,20 % til 2,90 % i løpet av fjoråret. Her hjemme falt årsveksten i konsumprisene fra 5,90 % til 4,80 % gjennom 2023.

Selv om utviklingen i prisstigningen er gledelig, ligger norsk inflasjon fortsatt klart over inflasjonsmålet på 2 %. Dette blir spesielt tydelig når vi ser på den såkalte kjerneinflasjonen, som blant annet ekskluderer strømpriser. I Norge falt kjerneinflasjonen med bare 0,30 prosentpoeng i 2023, fra 5,80 % til 5,50 %.

En viktig årsak til at inflasjonen har holdt seg høy i Norge, er den kraftige svekkelsen av kronen i deler av fjoråret. I løpet av høsten var norske kroner nesten 15 % svakere mot dollar og euro enn den var ved starten av 2023. Mot slutten av året styrket kronen seg en del, men var allikevel svakere enn ved begynnelsen av året.

Til tross for den «seige» nedgangen i kjerneinflasjon, er det tydelige forventninger om at sentralbankene vil kutte styringsrentene i 2024. Den amerikanske sentralbanken indikerte rentekutt på sitt møte i desember med at renten kan bli satt ned med 0,50 – 0,75 prosentpoeng i 2024, mens markedsforventningene tilsier enda kraftigere kutt. Norges Bank sin rentebane fra desember legger opp til at styringsrenten blir holdt på dagens nivå det meste av 2024, men med mulighet for en første reduksjon i siste kvartal av 2024.

En viktig grunn til at sentralbankene kun signaliserer forsiktige rentekutt, er den lave arbeidsledigheten og høye sysselsettingen. Ledigheten er rekordlav i de største økonomiene i verden, og det samme gjelder i Norge. Gjennom 2023 har registrert arbeidsledighet hos NAV ligget rundt 1,80 % av arbeidsstyrken, som er det laveste nivået siden før finanskrisen i 2008.

Samtidig har veksten i BNP for fastlands-Norge avtatt i løpet av 2023 og ligger nå på omtrent null. Høy sysselsetting og lav vekst i kombinasjon tyder på svak produktivitetsutvikling i norsk fastlands-økonomi, og peker på en viktig utfordring for norsk økonomi.

Det er også store forskjeller næringene imellom. Mens den oljerelaterte leverandørindustrien har svært gode tider, går det trått i bygg- og anlegg. Nybygging har stoppet opp, og de som er ansatt i prosjekter som ferdigstilles har i liten grad nye prosjekter å gå til. Boliginvesteringene falt anslagsvis med 15 % i 2023, og nedgangen tiltok etter sommeren. Norges Bank forventer at boliginvesteringene vil falle videre i første halvår av 2024, men at de så forsiktig vil ta seg opp igjen fra høsten av.

Selv om boligprisene nominelt sett har holdt seg oppe, så har de ikke holdt takt med utviklingen i det generelle prisnivået. Det betyr at den såkalte realprisen på bolig, altså boligprisene i forhold til andre priser, har falt betydelig. Etter hvert som det økte prisnivået etter alt å dømme også vil slå ut i økte lønnsinntekter bidrar dette, sammen med forventet rentenedgang, til at husholdningenes rentebelastning etter hvert vil falle.

De høye rentene merkes særlig i markedet for næringseiendom. Verdien av slik eiendom har falt. Norges Bank anslår at verdiene av næringseiendom allerede har falt en god del, og at de skal ned med mellom 20 - 30 % fra toppen. En del aktører har høy belåning, og samlet sett utgjør næringseiendom over 40 % av alle norske bankers utlån til bedrifter. Utviklingen på dette markedet er en av faktorene som bidrar til usikkerhet om den økonomiske utviklingen i tiden fremover.

REGIONAL ØKONOMI

I perioden etter pandemien har aktiviteten og lønnsomheten vært høy i store deler av næringslivet i landsdelen. Det har vært et stort konsum av varer og tjenester samtidig som arbeidsledigheten har vært lav. Omsetningen og lønnsomheten til landsdelens viktige eksportnæringer har fått drahjelp av en svak norsk krone. Det er mange faktorer som indikerer at man nå står ved et vendepunkt. Sterk prisvekst har gitt reduksjon i kjøpekraft både innenlands og utenlands. Samtidig påvirker et høyt rentenivå direkte investeringsmulighetene til næringsliv og husholdninger. Konsensus i forventningene for 2024 er at det vil bli en utfasing av aktiviteten i den nordnorske økonomien. Det er imidlertid grunn til å anta at forskjellene mellom næringene kan bli store. Bransjer som bygg- og anlegg, næringseiendom og varehandel kan få større utfordringer enn bransjer som fiskeri, havbruk og reiseliv.

I vår region har reiselivet over mange år vært en sterk bidragsyter til å utvikle lokalsamfunnene, særlig i Lofoten. Etterspørselen etter varer og tjenester fra turister bidrar til sysselsetting og verdiskapning. Aktiviteten i reiselivet har tatt seg opp mot nivåene før pandemien. I Nord-Norge som helhet sysselsetter næringen over 21.000 personer. Næringen samlet sett preges imidlertid av svak lønnsomhet. Det største potensial er å skape økt trafikk og å utnytte den eksisterende trafikken utenom høysesongen. De store sesongmessige svingningene medfører at det er utfordringer med å rekruttere arbeidskraft for å optimalisere tilbudet. Turisme kan gi høyt press på lokalsamfunn i høysesongen, og det knyttes spenning til om dagens reiseliv er bærekraftig på lang sikt. Økt slitasje på natur og klimautslipp fra buss-, bil-, båt- og flytrafikk, bidrar til at næringen har miljømessige utfordringer. Gjennom det offentlige virkemiddelapparatet lages det nye reiselivsstrategier som skal kunne gi et mer bærekraftig reiseliv i fremtiden. Det er tidligere foreslått en turistskatt for å sikre finansiering av infrastruktur og fellesgoder. I statsbudsjettet 2024 er det valgt å utrede ulike skatteforslag.

Antall passasjerer ved de fleste nordnorske lufthavner økte i 2023. Dette bekreftes også med en positiv passasjerutvikling på de regionale flyplassene, Evenes, Stokmarknes, Leknes og Svolvær. Det var kun Andenes Lufthavn som hadde en nedgang i 2023. 1 196 180 passasjerer benyttet flyplassene i løpet av 2023. Det er en oppgang på 2,57 % i forhold til 2022.

E-10 Hålogalandsvegen er Nord-Norges største samferdselsprosjekt. OPS-kontrakten som er inngått har en total ramme på 20 milliarder 2022-kroner som dekker bygging, drift og vedlikehold, finansiering og endringer gjennom hele kontraktsperioden på 21 år. Det er forventet en ferdigstillelse av veianlegget høsten 2028. For å lykkes med å etablere en «grenseløs region» i vårt virkeområde er infrastruktur viktig for et større felles bo- og arbeidsmarked. Hålogalandsveien vil redusere de reelle avstandene og gi gode forutsetninger for en positiv utvikling på den 68. breddegrad.

Vår region har i et historisk perspektiv hatt tilfredsstillende tilgang på energi. Dette kraftoverskuddet har gitt et godt grunnlag for nye og store industrielle satsinger. Avtalen mellom Aker Horizon og Nordkraft om samarbeid på industriutvikling, der målet er å utvikle Narvik som et fremtidig industri- og energiknutepunkt, er et eksempel på dette. Samtidig er store deler av vår region – Lofoten, Vesterålen og Hinnøya – avhengig av kraftimport. I hele dette området er det en utfordring at overføringskapasiteten inn til området er for lav. Dette legger allerede nå begrensninger for næringsutvikling både innen tradisjonelle næringer og næringer knyttet til den grønne omstillingen.

Norsk sjømateksport hadde den høyeste eksportverdi noensinne i 2023, drevet av høy produksjon, god etterspørsel og svak kronekurs. Kvotereduksjon på hvitfisk vil sannsynligvis bidra til at veksten avtar i 2024. I vår region var lofotfisket vinteren 2023 meget godt. Fiske ga gode fangster og tilfredsstillende priser. De aller fleste brukstyper fikk brakt på land sin kvote. Prisen varierte noe gjennom vinteren, men totalt sett var snittprisen tilfredsstillende for fangstleddet. Det er betydelige verdier som skapes innen fiskeriene, både konvensjonelt fiske og innen oppdrett. Det er optimisme også for årets skreifiske.

Havbruksnæringen vil fortsatt ha et høyt aktivitetsnivå, men noe svakere produksjonsvekst grunnet få nye konsesjoner siste periode. Innføringen av grunnrenteskatt forventes også å påvirke investerings- og vekstraten for næringen.

I januar i 2022 ble Evenes flystasjon etablert som fremskutt base i nord for kampflyene (F35) på Ørland hovedflystasjon. Stasjonen var i full drift i 2023. Sommeren 2023 overvåkes havområdene våre i nordområdene med fly stasjonert på Evenes Flystasjon. Stasjonen er dermed hjemmebase for Norges fem nye maritime patruljefly. Basen vil spille en nøkkelrolle i Norges luftforsvar og for suverenitetshevdning i nordområdene. Når den er fullt utbygd innen 2025 vil stasjonen ha opptil 500 ansatte og 300 vernepliktige mannskaper. Dette gir forventning om økt bosetting i hele regionen, og en mulighet for å utvikle aksen Narvik – Harstad – Lofoten og Vesterålen til en sterk og samlet region midt i Nord-Norge.

REGNSKAPET FOR 2023

RESULTATUTVIKLING

Bankens resultat etter skatt var i 2023 kr 127,7 mill., tilsvarende 1,12 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK). I 2022 var overskudd etter skatt kr 109,9 mill., tilsvarende 1,03 % av GFK. Resultatet er i tråd med styrets forventninger med en forbedring av kjernedrift i forhold til 2022. Resultatforbedringen skyldes primært høyere rentenetto. Det er resultatførte tap på utlån på kr 20,6 mill., mot 13,9 mill. i 2022.

Egenkapitalavkastningen etter skatt var i 2023 på 9,1 %, mot 8,4 % i 2022.

Totalresultatet i 2023 ble på kr 132,5 mill., mot kr 117,7 mill. i 2022.

RENTENETTO

Bankens netto rente- og kredittprovisjonsinntekter ble kr 282,6 mill., tilsvarende 2,48 % av GFK. I 2022 hadde banken en rentenetto på kr 236,3 mill., tilsvarende 2,21 % av GFK. Bedret rentenetto gir økt avkastning på egenkapitalen som følge av høyere rentenivå, gjennomførte reprisinger av porteføljen i forlengelsen av Norges Bank sine justeringer av styringsrenten og vekst i kundeutlån. I 2023 hevet Norges Bank styringsrenten seks ganger med til sammen 1,75 prosentpoeng.

ANDRE DRIFTSINNTEKTER

Netto andre driftsinntekter for banken var i 2023 kr 46,2 mill., mot kr 42,3 mill. i 2022. Økningen skyldes primært gevinst på valuta og finansielle instrumenter.

DRIFTSKOSTNADER

Samlede driftskostnader utgjorde i 2023 kr 135,0 mill., mot kr 122,4 mill. i 2022. Årsakene til økningen er sammensatt og skyldes blant annet generell inflasjon, lønnsøkninger, økte priser som følge av innkjøp i utenlandsk valuta (svekket kronekurs), økte kostnader på innleide tjenester og økte markeds kostnader. Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter (K/I) utgjorde 41,0 % pr. 31.12.2023, mot 43,9 % pr. 31.12.2022.

TAP OG MISLIGHOLD

Det ble i 2023 netto kostnadsført tap på utlån og garantier på kr 20,6 mill. Tapskostnaden skyldes primært høyere individuelle tapsavsetninger på enkelte utsatte bedriftsengasjement (steg 3). For steg 1 og 2 som ECL-modellen predikerer (Expected credit loss), er økningen på kr 3,1 mill. i forhold til forrige årsskifte.

Tilleggsavsetninger er redusert med kr 0,5 mill. i forhold til forrige årsskifte, til kr 11,6 mill. pr. 31.12.2023. Tilleggsavsetningen er begrunnet i risiko for finansiell ustabilitet i tiden fremover. For ytterligere detaljer vises det til note 2, 3 og 11.

FORVALTNINGSKAPITAL OG FORRETNINGSKAPITAL

Ved årsskiftet var forvaltningskapitalen på kr 11 739 mill. Dette er en økning på kr 664 mill. siden forrige årsskifte, tilsvarende 6,0 %. Samlet forretningskapital, som inkluderer formidlede lån i Eika Boligkreditt og Verd Boligkreditt, utgjorde pr. 31.12.2023 kr 13 092 mill., en økning på kr 654 mill. siden forrige årsskifte, tilsvarende 3,4 %.

UTLÅN OG GARANTIER TIL KUNDER

Banken har ved utgangen av 2023 brutto utlån på kr 10 061 mill. i egen balanse. Nedskrivningene utgjorde kr 75 mill. slik at netto utlån var på kr 9 986 mill. Dette er en økning på kr 394 mill. siden forrige årsskifte. Samlede utlån som banken har formidlet til Eika Boligkreditt og Verd Boligkreditt er på kr 1 353 mill., en reduksjon på kr 9 mill. siden forrige årsskifte. Samlet økning i netto utlån, inkl. formidlede lån til boligkredittselskapene, pr. 31.12.2023 er på 3,5 %.

Individuelle nedskrivninger i steg 3 er i 2023 økt med kr 19,3 mill. fra kr 26,4 mill. til kr 45,7 mill.

Nedskrivninger i steg 1 og 2 har gjennom året økt med kr 3,1 mill. fra kr 26,1 mill. til kr 29,2 mill.

INNSKUDD/LIKVIDITET/FUNDING

Innskudd fra kunder ved utgangen av 2023 er på kr 7 686 mill. Dette er en økning siden forrige årsskifte på kr 359 mill., som gir en 12-månedersvekst på 4,9 %. Innskuddsdekningen er på 76,4 % mot 76,0 % ved forrige årsskifte.

Utestående obligasjonsgjeld pr 31.12.2023 er på kr 2 366 mill. Dette er en økning på kr 352 mill. siden forrige årsskifte (se note 36 for nærmere opplysninger). Ved utgangen av 2023 hadde banken en LCR på 302,0 % og en NSFR på 127,9 %.

EGENKAPITAL OG KAPITALDEKNING

Bankens kapitaldekning, henholdsvis ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekning, er ved utgangen av 2023 på 22,0 %, 22,1 % og 22,8 %. Det er krav om beregning av konsolidert kapitaldekning basert på forholdsmessig konsolidering av eierandeler i finansforetak i samarbeidende grupper. For Sparebank 68° Nord sin del, er finansforetak i samarbeidende gruppe Eika Boligkreditt AS, Verd Boligkreditt AS og Brage Finans AS. Konsolidert ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og kapitaldekning, er pr. 31.12.2023 på 20,6 %, 20,9 % og 21,7 %. Se for øvrig note 4 for nærmere spesifikasjon.

STYRETS VURDERING AV REGNSKAPET

Styret mener at resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir et rettviseende bilde av bankens virksomhet og stilling ved årsskiftet. Styret er ikke kjent med at det er oppstått forhold etter regnskapsavslutningen som er av vesentlig betydning for denne konklusjonen.

2023 har vært et år med god og forbedret kjernedrift samt vekst i tråd med markedsveksten. Nivåene på mislighold og tap er noe økende, men fortsatt på et moderat nivå. Styret er fornøyd med at bankens samfunnsengasjement og at gave- og sponsorvirksomhet er styrket.

Alle forhold ligger til rette for fortsatt drift, noe som også er lagt til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

DISPONERING AV OVERSKUDD (TALL I TUSEN KRONER)

Styret anbefaler at årets overskudd på kr 127 726 disponeres slik:

Utbytte til egenkapitalbevis	kr	35 913
Overført til utjevningsfond	kr	10 988
Overført til gavefond	kr	8 500
Overført til gaver	kr	1 500
Overført til Sparebankens fond	kr	70 825
Disponert i alt	kr	127 726

RISIKO OG RISIKOSTYRING

Finansiell virksomhet innebærer et behov for styring og forvaltning av risiko. Styret legger vekt på god risikostyring som strategisk virkemiddel for å øke verdiskapingen, og har ansvaret for å overvåke bankens risikoeksponering. Styret fastsetter rammer for alle sentrale forretnings- og risikoområder, som igjen måles og rapporteres i henhold til vedtatt rammeverk.

Styret har som mål at bankens risikovilje ikke skal være høyere enn moderat for noen type risiko. Markedsmessige ambisjoner skal nøye balanseres mot finansiell evne til å ta på seg risiko. Gjennom god risikostyring skal banken fremstå med en inntjenings- og resultatutvikling som er stabil og forutsigbar.

Styret har årlig revidering av rammeverk for overordnet styring og kontroll av risiko. Utviklingen i sentrale kvalitets- og risikoindikatorer følges opp og rapporteres til styret i henhold til vedtatt årsplan for styret.

I det følgende gis en gjennomgang av styrets vurderinger av:

- Forretningsrisiko
- Kredittrisiko
- Likviditetsrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko

Sentralt for styrets gjennomganger er vurderinger av bankens soliditet, lønnsomhet og effektivitet på bakgrunn av utviklingen i underliggende porteføljer og risikoer.

FORRETNINGSRISIKO

Bankens forretningsrisiko knytter seg til eventuell svikt i inntjeningen, vesentlige endringer i kapitalbehov som følge av nye regulatoriske krav og/eller sviktende tillit og omdømme i markedet på grunn av alvorlige hendelser. Forretningsrisiko kan oppstå som følge av ulike risikofaktorer, og banken benytter et bredt sett av verktøy (kvantitative og kvalitative) for å identifisere og rapportere slik risiko. God strategisk planlegging er det viktigste verktøyet for å redusere forretningsrisikoen, og innbefatter forebyggende tiltak og planer.

KREDITTRISIKO

Bankens aktivitet på kredittområdet styres av strategiplan, policy for virksomhets- og risikostyring, kredittpolicy og kredittåndboken. Styringsdokumentene revideres minimum årlig. Banken har en kontinuerlig oppfølging av utlån og garantier med sikte på å unngå tap.

I siste rapport Finansielt utsyn, versjon fra desember 2023, beskriver Finanstilsynet at det fortsatt er stor usikkerhet om utviklingen i realøkonomien og finansmarkedene framover, både i Norge og internasjonalt. Den underliggende inflasjonen har holdt seg høy, og rentene har økt mye på kort tid. Usikkerheten forsterkes av det geopolitiske spenningsnivået. Resultat av dette vil være økt kredittrisiko for bankene.

Kredittrisiko knyttet til utlån og garantier overvåkes blant annet gjennom rapportering av misligholdte og tapsutsatte engasjementer, samt risikoklassifisering og individuell vurdering av enkeltengasjementer.

Det ble bokført kr 20,6 mill. i tap på utlån og garantier i 2023. Banken gjennomfører fortløpende en grundig vurdering av utvalgte engasjementer for å avdekke mulige individuelle tap, og gjør avsetninger i henhold til dette.

Banken har i 2023 hatt en samlet brutto utlånsøkning, inkl. rammer på 3,6 %. Bankens eksponering mot bedriftsmarkedet pr. 31.12.2023 utgjør 33,4 % av brutto utlån, garantier og ubenyttede trekkfasiliteter. Tilsvarende tall pr. 31.12.2022 var 32,5 %.

Pr 31.12.2023 har banken ikke identifisert forhold i utlånsporteføljen som tilsier annet enn et moderat nivå på tap i de kommende kvartaler. Vurderingene er gjort i samsvar med kravene under IFRS 9.

Hovedtyngden av bankens beholdning av rentebærende verdipapirer er utstedt av kredittforetak (OMF-selskaper) og banker.

Den samlede kredittrisikoen i banken vurderes som moderat.

LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for ikke å kunne gjøre opp løpende forpliktelser ved forfall. Likviditetsrisikoen vil avhenge av bankens balansestruktur, likviditeten i markedet og bankens kredittverdighet. Risikoområdet styres ut fra vedtatt likviditetspolicy. Policydokumentet samt beredskapsplan for likviditet revideres minimum årlig og vedtas av styret.

Innskudd fra kunder er bankens viktigste finansieringskilde. Innskuddene har hovedsakelig kort eller ingen oppsigelsestid. Dette innebærer i seg selv en likviditetsrisiko. Innskuddene er fordelt på mange innskytere, banken er solid og driften går tilfredsstillende. Det anses derfor som lite sannsynlig at store mengder kundeinnskudd skal forsvinne raskt ut, og derfor betraktes kundeinnskudd som langsiktig finansiering.

Innskuddsdekningen er et viktig parameter for oppfølging av likviditetsrisiko, det vil si hvor stor andel av brutto utlån til kunder som er dekket ved innskudd fra kunder. Bankens innskuddsdekning pr. 31.12.2023 er 76,4 %. Pr. 31.12.2022 var tilsvarende tall 76,0 %.

Foruten egenkapital og kundeinnskudd representerer langsiktige innlån fra kapitalmarkedet, innlån fra Kredittforeningen for sparebanker (KFS) og finansiering gjennom boligkredittselskaper i hovedsak bankens øvrige finansiering. Styret vurderer refinansieringsbehovet i 2024, og videre fremover, til å være tilpasset bankens størrelse og risikoprofil.

Liquidity Coverage Ratio (LCR) er et nøkkeltall på bankens netto likviditetsstrøm de nærmeste 30 dager ved en stressituasjon. Banken har en LCR indikator på 302,0 % ved utgangen av 2023. Net Stable Funding Ratio (NSFR) er på 127,9 %. Nivåene er over både interne og eksterne krav med god margin. LCR og NSFR gir et bilde på likviditeten på henholdsvis kort og lang sikt.

Likviditeten følges opp daglig og rapporteres månedlig til styret.

Banken er eier og bruker av Verd Boligkreditt AS. Eika Boligkreditt AS (EBK) er et boligkredittselskap eid av de fleste av de bankene som eier Eika Gruppen (med noen unntak), men ved vår uttreden av banksamarbeidet pr. oktober 2021 har vi ikke lenger anledning til å øke vår finansiering gjennom selskapet. Banken må imidlertid opprettholde en låneportefølje tilpasset den underliggende finansieringen. Det betyr at bankens portefølje i EBK trappes gradvis og kontrollert ned over flere år.

Eierskapet i boligkredittselskapene skal reflektere den andelen den enkelte eier har tilført den samlede utlånsporteføljen ved utgangen av foregående år. I disse boligkredittselskapene er bankenes primære inntektskilde provisjon fra selskapet i forhold til tilført forretning. I tillegg tas alt overskudd ut av selskapet hvert år, og eierskapet rebalanseres. Organiseringen og samarbeidet oppleves som godt tilpasset hensikten og fremtiden.

Bankens likviditetssituasjon og tilgang på likviditet vurderes som god. Bankens likviditetsrisiko vurderes som lav.

MARKEDSRISIKO

Eksponeringen mot markedsrisiko oppstår i all hovedsak som følge av aktiviteter som skal understøtte andre deler av driften i banken. Porteføljen av eiendeler som er direkte utsatt for markedssvingninger utgjør derfor en liten del av totalbalansen, og banken driver i liten grad egenhandel med verdipapirer.

Policy for markedsrisiko er bankens overordnede retningslinjer, krav og rammer knyttet til markedsrisiko. Med markedsrisiko forstås her risiko for reduserte verdier av bankens finansielle instrumenter som følge av svingninger i markedspriser for finans- og realaktiva. Policy for markedsrisiko revideres minimum årlig.

Renterisikoen styres mot det ønskede nivå gjennom rentebytteavtaler (renteswapper) og fastrenteinnlån for å redusere renterisiko knyttet til fastrentelån. Renterisikoen anses å være på et lavt nivå.

Banken har en konservativ strategi for plasseringer i rentebærende verdipapirer, hvor hovedformålet er å sikre en tilfredsstillende likviditetsbuffer. Motparter i renteporteføljen er OMF-selskaper (obligasjoner med fortrinnsrett), stat, kommuner, fylkeskommuner, andre finansforetak samt et mindre ansvarlige lån. Obligasjons- og sertifikatbeholdningen kan maksimalt utgjøre 15 % av forvaltningskapitalen til enhver tid. Banken hadde pr. 31.12.2023 en rentebærende portefølje til en bokført verdi på kr 690 mill., noe som er godt innenfor rammen.

Bankens beholdning av aksjer og egenkapitalbevis skal være strategisk motivert gjennom investeringer i produktselskaper og lokale selskaper.

Bankens beholdning av aksjer, egenkapitalbevis og rentebærende portefølje kan utsettes for kurssvingninger og verdifall. Dette bokføres hver måned. Styret har vedtatt grenser for eksponering pr. bransje og pr. aktivagruppe.

Samlet vurderer styret bankens markedsrisiko som lav.

OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige/sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Operasjonell risiko skal være lav. Dette betyr at banken ut fra en kost-/nyttevurdering skal innrette virksomheten slik at den operasjonelle risikoen forblir på et tilfredsstillende nivå. Enkelte operasjonelle risikoer vil banken unngå, mens andre kan håndteres gjennom risikoreduserende tiltak, herunder forsikring. Ingen enkelthendelse forårsaket av operasjonell risiko eller svakheter i bankens internkontroll skal kunne skade bankens finansielle stilling i alvorlig grad.

Operasjonell risiko er ofte tett knyttet til bankens øvrige risikoområder, slik som for eksempel kredittrisiko, markedsrisiko og likviditetsrisiko. Identifiseringen skjer først og fremst gjennom den daglige drift og internkontrollarbeidet. I tillegg vil risiko identifiseres og vurderes av risikostyrings- og etterlevelsfunksjonen og av intern- og eksterne revisjonen, samt gjennom arbeidet med ICAAP/ILAAP. Bankens system for styring og kontroll av operasjonell risiko skal gjennomgås av internrevisor, og er en del av den årlige evalueringen av risikostyring og internkontroll. Rapport fra denne gjennomgangen skal behandles av styret.

VIRKSOMHET, ORGANISASJON OG STYRING

VIRKSOMHET

Bankens viktigste forretningsområde er ordinær bankdrift.

Banken driver også utleie av eiendom som ikke nyttes til egne formål.

LOKALBANK – ET NÆRT SAMARBEID

Vår bank har siden 2021 vært en del av LOKALBANK, en allianse av 10 selvstendige sparebanker med sterk lokal forankring.

LOKALBANK Alliansen, består av vårt felles selskap LB Selskapet AS, og bankene Aasen Sparebank, Askim & Spydeberg Sparebank, Drangedal Sparebank, Nidaros Sparebank, Selbu Sparebank, Sparebanken DIN, Stadsbygd Sparebank, Tolga-Os Sparebank, Ørland Sparebank og Sparebank 68° Nord.

LB Selskapet AS arbeider for å realisere LOKALBANK sin alliansestrategi. Selskapet har sin forretningsadresse i Trondheim og ivaretar spisskompetanse og støttefunksjoner for bankene.

LOKALBANK skal ved bruk av bankenes ressurser, ansatte i LB Selskapet og kontinuerlig kunnskapsinnhenting skape et utviklingsorientert fagmiljø som evner å skape merverdi for lokalbanker og lokalsamfunn over hele landet. LOKALBANK vil arbeide for et økt samarbeid mellom norske banker og har etablert samarbeid med produktselskaper og leverandører sammen med andre allianser og samarbeidskonstellasjoner.

23. januar 2024 etablerte LOKALBANK, sammen med Sparebanken Vest, Sparebanken Sør, Sparebanken Øst, De samarbeidende sparebanker (DSS) og Varig, Frendegruppen. Frendegruppen skal koordinere og utvikle samarbeidet mellom medlemmene, representere bankene på utvalgte områder og synliggjøre samarbeidet som et attraktivt alternativ til tett integrerte allianser. Gruppen vil være en paraplyorganisasjon, uten mål om eget overskudd, hvor det er selskapene selv som har direkte og valgfritt eierskap i de tilknyttede produktselskapene Frende Forsikring, Brage Finans, Norne Securities, Balder Betaling og Verd Boligkreditt.

LB SELSKAPET AS

Bankene i LOKALBANK har stiftet LB Selskapet AS som alliansens verktøy for å oppnå alliansens mål om kostnadseffektiv drift, felles kompetansebygging, samarbeid om produktselskaper og høy kundetilfredshet. Selskapet har medarbeidere med betydelig spisskompetanse, og som arbeider tett med bankenes medarbeidere innenfor utvalgte fagområder. I tillegg leverer selskapet fellestjenester som depottjenester og økonomistøttefunksjoner til de bankene i alliansen som ønsker slike tjenester. LB Selskapet hadde ved årsskiftet 30 medarbeidere (27 årsverk).

IT- INFRASTRUKTUR

Banken har sammen med de øvrige bankene i LOKALBANK en rammeavtale med Skandinavisk Datacentral AS (SDC), lokalisert i Danmark, for levering av IT-infrastruktur. SDC eies og brukes av nordiske banker i Norge, Danmark, Sverige og Færøyene. Bankene i LOKALBANK er direkte eiere i selskapet. Avtalen har en rullerende 3 års varighet og skal fornyes i 2024.

SDC er bankens hovedleverandør av både datadrift og datasystemer for bankdrift. Systemer som mobilappen, nettbank og bankens reskontrosystem leveres av SDC.

LOKALBANK sin IT-strategi er i størst mulig grad å benytte fellesløsninger framfor egenutvikling for å holde kostnadene lavest mulig. IT-kompetanse er styrket i alliansebankene, samtidig som LB Selskapet innehar medarbeidere med spisskompetanse innenfor IT-området.

BOLIGKREDITT – OMF-FINANSIERING

De 10 bankene i LOKALBANK er sammen med andre sparebanker eiere av Verd Boligkreditt AS og benytter selskapet til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) med sikkerhet i deler av bankens boliglån. Fra tidligere har banken utstedt OMF gjennom Eika boligkreditt AS, men både eierskap og utstedt volum er under avvikling.

Utfasingen fra Eika Boligkreditt AS og innfasingen i Verd Boligkreditt AS vil skje gradvis. Begge selskapene praktiserer dynamisk eierskapsprinsipp og eierskapet er avhengig av utlånsvolum i de respektive selskapene.

FORSIKRING

Bankene i LOKALBANK distribuerer skadeforsikring for Frende Forsikring og eier sammen med andre samarbeidspartnere morselskapet Frende Holding AS.

LEASING OG SMÅLÅN

Bankene i LOKALBANK er også medeiere i Brage Finans AS som leverer leasing til bedriftsmarkedet og salgspantelån til privatmarkedet.

BETALINGSOMRÅDET

Balder Betaling AS forvalter bankenes eierandeler i Vipps. Gjennom dette indirekte eierskapet er vi med på å videreutvikle Vipps sammen med øvrige eiere og selskapet. Balder Betaling AS har i tillegg en koordinerende rolle overfor bankene knyttet til opplæring og distribusjon av produkter og tjenester, samt bistand med kompetanse innen betaling og ID-området.

SPARING OG PLASSERING

Banken er deleier i Norne Securities som er en aktør som leverer produkter innenfor et bredt investeringsunivers på spareområdet. I tillegg har banken avtale med Nordea Liv innenfor livsforsikring- og pensjonsområdet. Selskapet har meget gode tekniske løsninger og scorer høyt på kundetilfredshet.

DNB

Banken har i flere år hatt avtale med DNB om kontokreditt, avregning og utenlandsbetalinger.

STYRING AV VIRKSOMHETEN (CORPORATE GOVERNANCE)

Styringen av banken bygger på regnskapsloven og de prinsipper som er gitt i den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse. Banken gjennomfører årlig en omfattende risiko og kapitalvurderingsprosess (ICAAP/ILAAP). I prosessen foretas det en helhetlig og omfattende vurdering av bankens samlede risikoeksponering, kvaliteten i styring og kontroll, samt kapital- og likviditetsbehov på kort og lang sikt. I henhold til regulatoriske krav og beste praksis har banken etablert en kontrollmodell med tre forsvarslinjer.

Styret arbeider etter en årsplan og har årlige vurderinger av arbeidsformen med sikte på forbedringer. Styret mottar regelmessig statusrapporter og analyser for de ulike risikoer.

Styret har etablert et kombinert revisjons- og risikoutvalg som behandler saker som tilhører både revisjonsutvalget og risikoutvalget. Bankens risiko- og revisjonsutvalg består av tre av styrets medlemmer. Styret har også oppnevnt et godtgjørelsesutvalg. Hele styret utgjør godtgjørelsesutvalget.

Fra og med 2022 har banken internrevisjonsfunksjon. Det er inngått samarbeid med BDO om dette. Internrevisjonen rapporterer til styret, og internrevisors arbeid baseres på styrevedtatte planer.

STYRE- OG LEDELSESANSVARSFORSIKRING

Banken har tegnet styre- og ledelsesansvarforsikring. Forsikringen dekker krav fremsatt hvor som helst i verden.

FORSIKRINGEN OMFATTER

Erstatningsansvar for formueskade som følge av krav fremsatt første gang mot sikrede i forsikringsperioden, som følge av en påstått ansvarsbetingende handling eller unnlatelse i sikredes egenskap av medlem av styret og/eller ledelsen, de facto medlem, «shadow director», medlem av representantskap, kontrollkomité eller tilsvarende styreorgan og ansatt som kan pådra seg et selvstendig ledelsesansvar eller medvirkningsansvar.

Forsikringen dekker kostnader som sikrede pådrar seg og som anses som nødvendige for å ivareta sikredes rettigheter ved krav som kreves dekket av forsikringen. Forsikringen dekker også kostnader som sikrede dømmes til å betale motparten.

FORSIKRINGEN DEKKER IKKE

- i. krav som skyldes at sikrede faktisk har oppnådd uberettiget personlig vinning, eller
- ii. ansvar forårsaket ved forsettlig skadevoldende handling eller unnlatelse, med mindre sikrede er ansvarlig etter skadeserstatningsloven § 2-1.

PERSONVERN

Sparebank 68° Nord forvalter, behandler, og beskytter betydelige mengder personopplysninger, med et tett fokus på overholdelse av nøkkelpinsipper innen personvern, inkludert konfidensialitet, integritet, og tilgjengelighet. Våre forpliktelser på dette området er grundig beskrevet på vår nettside, www.68nord.no/personvern, og er forankret i vår "Policy for behandling av personvernopplysninger."

For å sikre etterlevelse av disse prinsippene, har vi etablert et eget personvernombud som samarbeider tett med vår administrerende banksjef. Personvernombudet utarbeider årlige rapporter som direkte rapporteres til styret. Disse rapportene omfatter en oversikt over områdene personvernombudet har arbeidet med, eventuelle observasjoner og identifiserte risikoområder som vil være fokusområder for fremtidig personvernarbeid.

I løpet av 2023 har banken intensivert innsatsen for å styrke og forbedre vårt arbeid med personvern. Deltakelse i LOKALBANK Alliansen gir oss muligheten til å samarbeide tett med andre personvernombud og utveksle beste praksiser. Vår ambisjon for 2024 er å fortsette å styrke rollen til våre personvernombud i LOKALBANK Alliansen, gjennom implementering av opplæringstiltak og målrettet arbeid med å forbedre identifiserte svakheter.

Sparebank 68° Nord har vedtatt en åpen og transparent tilnærming til rapportering av avvik innen personopplysningssikkerhet. Banken har ikke rapportert noe avvik til Datatilsynet i løpet av 2023, noe som understreker vår sterke forpliktelse til å opprettholde høy standard innen personvernpraksis.

BEMANNING OG ORGANISASJONSSTRUKTUR

Sparebank 68° Nord har forretningsadresse Leknes i Vestvågøy kommune, og med sju lokale kontorer lokalisert på den 68. breddegrad. Bankens primære forretningsområde er utlån til privatpersoner og små- og mellomstore bedrifter i Ofoten, Sør-Troms, Vesterålen og Lofoten. I dag har banken rundt 19 000 privatkunder og 3 000 bedriftskunder.

Ved årsskiftet var det 63 ansatte med til sammen 59,8 årsverk. Ingen ansatte er i ufrivillig deltidsstilling.

KOMPETANSEUTVIKLING

Sparebank 68° Nord arbeider kontinuerlig med å sikre at alle medarbeidere har nødvendig og riktig kompetanse. Banken er tilsluttet Finansnæringens autorisasjonsordninger (FinAut) som setter felles kompetansekrav for forbrukerrettede produktområder for hele finansnæringen. Den enkelte medarbeider dokumenterer gjennom autorisasjon eller godkjenning at kravene er innfridd. Dette bidrar til å sikre at kunden får en kundeopplevelse der riktig kunnskap formidles, samt at rådgiveren har de rette holdningene og ferdighetene.

I Sparebank 68° Nord skal alle rådgivere i personmarkedet autoriseres innenfor kreditt og personforsikring. Opplæringsløp er i Lokalbankskolen, og eksamen inkl. praktisk prøve i FinAut. For rådgivere som jobber med investeringsrådgiving er det krav om autorisasjon som finansiell rådgiver, AFR. Andre autorisasjoner som skadeforsikring vurderes ut fra bankens behov. Opplæring i ny finansavtalelov ble gjennomført av alle kredittrådgivere i oppstarten av 2023.

Pr. 31.12.2023 hadde Sparebank 68° Nord følgende autorisasjoner og godkjenninger:

- Kreditt (AIK) 29 stk.
- Skadeforsikring (GOS) 21 stk.
- Personforsikring (AIP) 19 stk.
- Sparing og plassering (AFR) 18 stk.

I 2023 har alle rådgivere med autorisasjon og godkjenning gjennomført kompetanseoppdatering i etikk, AFR, GOS og AIK. Alle ansatte som selger forsikring, må dokumentere minst 15 timer faglig etterutdanning pr. år jfr nye IDD krav. Denne etterutdanningen skjer via fagmøter med Frende og med egne fagmøter jevnlig på forsikring. De som har vært i permisjon eller langtidssykemeldte som ikke har fått gjennomført årlig oppdatering er satt som hvilende i FinAut, og må gjennomføre oppdateringen for å settes aktivt igjen. Nyansatte rådgivere gjennomfører opplæring og prøver i autorisasjoner og godkjenninger før de får arbeide selvstendig mot kunder.

Alle ansatte må årlig gjennomføre obligatoriske kurs innenfor antihvitvask, antikorrupsjon, kurs i personvern, sikkerhetskurs og god skikk ved rådgivning og annen kundebehandling.

Banken har i 2023 i hovedsak benyttet tjenester fra KanFinans for tilgang til, og gjennomføring av, kompetansehevende tiltak. Det har dessuten vært gjennomført faste interne fagdager av fagansvarlige med fokus på bankens praksis innenfor de ulike fagområdene, og opplæring/trygghet i nye produkter og systemer. Det er gode erfaringer med dette, og det planlegges videreført i 2024.

BÆREKRAFT OG SAMFUNNSANSVAR

Norge og verdenssamfunnet står overfor en betydelig omstilling for å nå FN sine klimamål frem mot 2050. Klimamålene skal forhindre at den globale oppvarmingen stiger mer enn 1,5 grader og at verdens klimagassutslipp blir netto-null. Som lokal sparebank har vi påvirkningskraft, både gjennom bankdrift og prosjektene vi engasjerer oss i. Det gir oss ansvar og muligheter som vi tar på største alvor. Dette tar vi med oss fra sparebankhistorien der samfunnsrollen har stått sterkt. Sparebankmodellen har i seg selv både styrke og kraft til å bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling.

FNs bærekrafts mål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. FNs bærekrafts mål består av 17 hovedmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Som lokal sparebank ønsker banken å være en aktiv bidragsyter i dette arbeidet ved å redusere sin negative innvirkning på målene og styrke sin positive innvirkning, forankret i bankens verdier; Engasjert, Nær og Stolt. Banken arbeidet gjennom høsten 2022 med å identifisere hvilke mål banken ønsker å ha et særlig fokus på i sitt bærekraftarbeid. Målene skal sette rammene for bankens arbeid på området og være førende for bankens bærekraftstrategi.

Følgende bærekraftsmål prioriteres i perioden fremover:

GOD HELSE

Banken har som mål å legge til rette for å sikre god helse og fremme livskvalitet for alle medarbeidere.

LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE

Banken skal være en inkluderende og attraktiv arbeidsplass for medarbeidere i alle aldersgrupper og livsfaser. Banken jobber for en jevn kjønnsfordeling i styret, ledergrupper og blant medarbeiderne.

ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST

Internt skal banken arbeide for anstendige arbeidsforhold for sine ansatte, gjennom å tilrettelegge for et inkluderende arbeidsmiljø, gode rammevilkår og en trygg arbeidsplass. Eksternt skal banken være en bidragsyter for utdanningsinstitusjoner ved å bidra til opplæring i personlig økonomi. Bankens skal veilede sine bedriftskunder til å ta gode valg for å sikre anstendig arbeid og økonomisk vekst.

BÆREKRAFTIGE BYER OG LOKALSAMFUNN

Banken skal gjennom sitt engasjement utvikle lokalsamfunnet. Dette skal gjøres gjennom tilgang til risikokapital, kompetanseoverføring, sponsorat og utdeling av gaver.

STOPP KLIMAENDRINGENE

Banken har som mål å bli nullutslippsbank. Banken vil gjennom kredittrådgivning påvirke kunder til å redusere utslipp, samt bidra til økt fokus og kunnskap på området gjennom lokalt engasjement og rolle som finansiell partner.

BÆREKRAFT

Sparebank 68° Nord har siden 2021 vært Miljøfyrtårnsertifisert. Dette har vært ett av målene i bankens strategi, og et viktig tiltak for å øke bevissthet og kompetanse i organisasjonen. Banken har i 2023 hatt et nært samarbeid med de 9 andre bankene i LOKALBANK Alliansen på hvilke fokusområder vi skal ha på vårt bærekraftarbeid. Ambisjonsnivået skal være i tråd med forventningene fra markedet og interessenter samt over det som p.t. er lovpålagt. Fokusområdet for alliansen er å utarbeide felles standard på blant annet rapportering, strategi og kompetanse. Det er i 2023 operasjonalisert konkrete mål og tiltak som banken har jobbet med gjennom året.

Sparebank 68° Nord har over tid arbeidet med bevisstgjøring og opplæring innenfor området, da rådgivning om bærekraft vil være en betydelig del av virksomheten fremover. Prosessen har bidratt til at banken har utarbeidet en egen policy for bærekraft, og vil i kommende år jobbe videre med å innpasse bærekraft i forretningsstrategien. Banken vil i 2024 ha en tverrfaglig ESG-gruppe fra forskjellige forretningsområder i banken. Etableringen av vår dedikerte bærekraftgruppe og implementeringen av vår bærekraftpolicy reflekterer vår forpliktelse til å integrere bærekraftige prinsipper og praksiser på tvers av alle forretningsområder. Vi vil videre jobbe med systematisering av rapportering til våre interessenter.

Bærekraft er ikke bare en ansvarsfølelse, men også en del av bankens identitet og kjernevirksomhet. Vår posisjon som en betrodd aktør i lokalsamfunnet er et arvestykke som vi har båret med oss i mer enn 100 år. Vi har fått bekreftet vårt engasjement for bærekraft gjennom EPSI sin årlige bærekraftindeks for bankbransjen, der vi rangeres som nr. 2 (Epsi-norway.org) gjennom LOKALBANK Alliansen.

Det er et faktum at bærekraftig finans er et relativt nytt og dynamisk felt, og for å møte denne utfordringen har vi forpliktet oss til kompetanseheving i 2024. Vi har satt i gang omfattende e-læringskurs for alle ansatte og styret, som skal gi en grundig forståelse av bærekraftaspekter på tvers av de ulike forretningsområdene. Dette for å kunne identifisere og forstå risiko på bankens vegne, men også for å kunne være en god sparringspartner i møte med våre kunder.

Bankens samfunnsansvar innebærer at vi skal forvalte de midler vi har til rådighet på en god måte, og aktivt bidra til lokalsamfunnet. Banken skal ta initiativ til å støtte lokale bærekraftige tiltak som skaper vekst og utvikling. Vår verdiskaping baseres på lønnsom, ansvarlig og bærekraftig drift. Retningslinjene omfatter finansielle, miljømessige, sosiale spørsmål og risiko. Sparebank 68° Nord skal vise ansvarlighet i utøvelsen av sin virksomhet, med målsetting om å skape langsiktige resultater og løsninger for kundene i banken og samfunnet. Banken skal ha en aktiv holdning til sitt samfunnsansvar i produkttilbudet til kundene og i kredittvurderingen. Vi skal ha høy etisk bevissthet, og etiske retningslinjer skal være kjent og etterlevs av alle ansatte. Konsekvensen av brudd på de etiske retningslinjene skal være tydelig kommunisert ut i organisasjonen.

Det å skape verdier og være lønnsom er en del av bankens samfunnsrolle, og vi vil på denne måten bidra til vekst og utvikling i samfunnet. Valg av produkter og tjenester skal ikke gå på bekostning av mennesker, etikk eller miljø.

Banken ser frem til et 2024 med intensiv innsats og vekst innen ESG og bærekraft og vi vil fortsette å utforske nye muligheter der vi ikke bare skal møte fremtidige krav, men også være en aktiv bidragsyter til å forme en bærekraftig fremtid for bankvirksomheten vår sammen med våre kunder, ansatte og andre samarbeidspartnere.

MILJØ

Banken driver en virksomhet som i liten grad direkte forurensar det ytre miljø, da innsatsfaktorer hovedsakelig består av kapital og de ansattes kompetanse.

Gjennom bankens utlånsportefølje påvirkes imidlertid det ytre miljø indirekte gjennom de ulike finansieringsformålene. Banken skal ha et aktivt forhold til samfunn, klima og miljø i sin kredittgivning. Bankens kunder skal bidra til å skape en bærekraftig utvikling, gjennom å ha økt søkelys på miljø-, samfunns- og styringsmessige forhold i egen virksomhet. Banken skal også sikre ansvarlig utlånsvirksomhet gjennom å øke bedriftenes egen bevissthet og praksis rundt temaer som miljø, etikk, samfunnsansvar, forretningsdrift og eierstyring.

Klimarisikoen er et resultat av hvordan bankens kunder påvirkes av både fysiske klimaendringer som kan gi økte kostnader (fysisk risiko) og økonomisk risiko knyttet til omstillingen til et lavutslippssamfunn (overgangsrisiko). Bærekraft (ESG) og klimarisiko skal inngå som en fast del av bankens kredittvurdering knyttet til bedriftsengasjementer. I kredittsaker skal det for bedriftskunder vurderes både fysisk risiko og overgangsrisiko. For kunder som tilhører spesielle bransjer som er ekstra utsatt i forhold til klima og bærekraft, kreves det en grundigere vurdering. Kundens egen vurdering av bærekraft, herunder klimarisiko, skal beskrives i kredittsaken.

Som miljøfyrtårnsertifisert har banken utarbeidet kildesorteringsinstruks for hvert av bankens kontorer, med beskrivelse av håndtering av ulike avfallsfraksjoner. Egne miljørapporteringer fra våre leverandører inneholder mengde sortert søppel inklusive CO2 fotavtrykk.

Sparebank 68° Nord har 7 kontorer og de ansattes reiser mellom kontorene er den faktoren som isolert står for den største delen av bankens forurensing. Banken har retningslinjer for forretningsreiser med formål om å redusere reisevirksomhet til et hensiktsmessig minimum, og banken har et mål om aktivt å søke å redusere dette ytterligere i årene fremover. Vi ønsker å legge til rette for at tjenestereiser skjer på en bærekraftig, effektiv og helsefremmende måte. Dette for å bidra til å redusere CO2-utslippet for virksomheten totalt sett.

ÅPENHETSLOVEN

Åpenhetsloven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, samt gi allmenheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer sin etterlevelse av loven. Loven skal sikre at næringslivet kartlegger sine egne og leverandører/kontraktsparters etterlevelse av grunnleggende menneskerettigheter.

Bankens redegjørelse for åpenhetsloven ligger tilgjengelig på bankens nettside, <https://www.68nord.no/om-banken/samfunnsbidrag/baerekraft/apenhetslove>.

SOSIALE FORHOLD, ARBEIDSMILJØ, LIKESTILLING OG IKKE-DISKRIMINERING

Sparebank 68° Nord ønsker å skape et positivt, motiverende og utviklende arbeidsmiljø. Dette søkes oppnådd gjennom samarbeid og åpenhet som grunnlag for å skape gjensidig tillit. Det forventes at alle ansatte skal møte kundene med respekt og vennlighet, og finne gode løsninger som både tjener kunden og banken.

Banken ønsker å ta samfunnsansvar og være en aktiv pådriver for likestilling og mangfold. Vi jobber aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Gjennom dette arbeidet ønsker vi å sikre like rettigheter og muligheter for våre ansatte uavhengig av alder, kjønn, religion, etnisitet, funksjonsevne og seksuell orientering. Banken skal være en likestilt virksomhet og en attraktiv arbeidsplass hvor ansatte er motivert og opplever høy trivsel.

Vi har utarbeidet retningslinjer for samfunnsansvar med handlingsregler for etterlevelse som alle ansatte og tillitsvalgte skal tilslutte seg og etterleve. I disse er det angitt at det aldri skal finne sted diskriminering.

Sparebank 68° Nord jobber systematisk med HMS. Det er gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2023 med samtlige ansatte. Arbeidsmiljøet i banken vurderes som godt. Banken hadde et sykefravær på 4,9 % (6,6 % i 2022), der korttids-sykefraværet utgjorde 1,3 % (3,9 % i 2022).

Pr 31.12.2023 var det 63 ansatte i Sparebank 68° Nord, av disse var 32 kvinner (50,8 %) og 31 menn (49,2 %). Banken jobber aktivt for å gi kvinner og menn like muligheter for utvikling, karriere og lønn.

Kjønnsbalanse		Midlertidig ansatte		Uttak av foreldrepermisjon		Deltidsarbeid			
Antall kvinner	Antall menn	Midlertidig ansatte kvinner	Midlertidig ansatte menn	Kvinner uttak av foreldrepermisjon (gjennomsnitt antall uker)	Menns uttak av foreldrepermisjon (gjennomsnitt antall uker)	Faktisk deltidsarbeid		Ufrivillig	
						Deltid kvinner	Deltid menn	Ufrivillig deltid kvinner	Ufrivillig deltid menn
32	31	1	1	31	16	3	1	0	0

Tabell gjelder tall for 31.12.2023

Beskrivelse av stillingsnivå/ - grupper	Kvinner	Menn	Andel kvinner	Totalt	Forskjeller kontante ytelser (%)	Forskjeller skattepliktige naturaltelseter (%)
Totalt	32	31	50,8 %	63	76,2 %	44,1 %
Nivå/ gruppe 1	11	9	55,0 %	20	91,3 %	85,0 %
Nivå/ gruppe 2	6	6	50,0 %	12	81,0 %	40,5 %

Tabell gjelder tall for 31.12.2023

Det skal være minimum 5 av hvert kjønn for oppsplitting i «Nivå/ grupper». 32 av bankens 63 ansatte kan derfor splittes opp i nivå. («Nivå/gruppe» er hvilken avdeling ansatte arbeider innenfor)

Sparebank 68° Nord er et resultat av fusjon mellom Lofoten Sparebank, Harstad Sparebank og Ofoten Sparebank. Det arbeides aktivt, sammen med tillitsvalgte, for å kalibrere lønn i forhold til geografi og innenfor de forskjellige ansattgruppene. Dette arbeidet fortsetter i 2024. Det er ikke avdekket kjønnsdiskriminerende forskjeller i lønnsfastsettelsen for ansatte.

De ansatte har til sammen 4 tillitsvalgte. Banken har et samarbeidsutvalg bestående av 3 representanter fra ansatte og 3 representanter fra ledelsen. Bankens ledelse består av 2 kvinner og 4 menn.

Styret består av 7 faste medlemmer, der 3 er kvinner og 4 er menn. Herav har de ansatte to representanter, 1 kvinne og 1 mann.

Både styret og bankens ledelse er bevisst på de samfunnsmessige forventningene om tiltak for å fremme likestilling og mangfold i styret.

Sparebank 68° Nord har innskuddsbasert pensjonsordning med individuell opptjening av pensjonsrettigheter.

Banken er tilsluttet ordningen med avtalefestet førtidspensjon (AFP) for finansnæringen.

MENNESKERETTIGHETER

Bankens retningslinjer for samfunnsansvar, med handlingsregler, sier at banken ikke skal medvirke til brudd på menneskerettighetene, men støtte og respektere vern av internasjonalt anerkjente menneskerettigheter. Alle ansatte og tillitsvalgte skal tilslutte seg og etterleve retningslinjer for samfunnsansvar, med handlingsregler.

ØKONOMISK KRIMINALITET

Økonomisk kriminalitet utgjør et alvorlig samfunnsproblem. Det er en viktig del av bankens samfunnsansvar å bidra til at finansnæringen og finanssystemene ikke benyttes til økonomisk kriminalitet som hvitvasking, terrorfinansiering, skatteunndragelse og korrupsjon.

Banken gjennomfører årlig en vurdering av risikoen for å bli utnyttet til hvitvasking, terrorfinansiering og sanksjonsbrudd.

I forbindelse med bankens årlige risikovurdering gjennomgås alle bankens produkter, tjenester, kundegrupper og transaksjonstyper i den hensikt å få identifisert risiko og få kartlagt eventuelle nødvendige risikoreduserende tiltak.

Bankens risikovurdering gir grunnlag for bankens operative arbeid med løpende å foreta nødvendig kunde- og transaksjonskontroll basert på «kjenn din kunde-prinsippet».

Sparebank 68° Nord har i løpet av relativt kort tid gjennomført 2 fusjoner med påfølgende overgang til ny allianse. Endringene har vært utfordrende for fagfeltet, men banken har gjennom prosessen, både internt og gjennom LOKALBANK Alliansen, prioritert dette området høyt.

Gjennom året har vi:

- Styrket og forbedret organiseringen av arbeidet innen anti hvitvask området (AHV).
- Opprettet eget AHV-team som skal sikre fagkunnskap og dedikering til fagområdet.
- Gjennomført kompetansetiltak og bedret operativt rutineverk.
- Fått bedre rapporter til grunnlag for gjennomføring av kontroller og rapportering.
- Etablert robotisert løsning for å sikre systematisk og løpende innhenting av kundeopplysninger.

Sparebank 68° Nord har i 2023 opplevd økt grad av digital svindel. Metodene er til dels kjente, men også på dette området registrerer vi at nye og flere ukjente metoder blir tatt i bruk.

Gjennom året har vi:

- Forbedret kunnskapen om, organiseringen av, og systematikken i arbeidet med denne typen saker.
- Økt vektlegging av løpende kundeinformasjon, oppfølging og behandling.

Bankens ansatte gjennomgår obligatorisk opplæring i henhold til kompetanseplan. Opplæringen inkluderer også styrets medlemmer.

Banken har også i 2023 hatt internrevisjon fra BDO for fagområdet AHV.

Det er i 2023 foretatt kvartalsvis rapportering til styret.

SAMFUNNSBIDRAG

Det kommer et lokalsamfunn til gode at lokalbanken skaper verdier med en god og effektiv bankdrift. Sparebank 68° Nord og de tre sparebankstiftelsene deler hvert år ut betydelige beløp gjennom sponsorstøtte og gaver til allmennyttige formål. Banken har et spesielt fokus på å støtte barne- og ungdomsaktiviteter samt tilrettelegge for gode og sunne oppvekstsvilkår i vår region. Dette for å videreutvikle et levende lokalsamfunn for oss som jobber og bor på den 68. breddegrad.

Årlig støttes et betydelig antall prosjekter som bidrar til positiv aktivitet innenfor blant annet kultur, idrett, næring og kunnskap. Banken hadde i løpet av 2023 sponsoravtaler med mange gode samfunnsaktører på den 68. breddegrad, herunder ca. 50 hovedsponsoravtaler og sponsoravtaler.

BANKENS TOTALE SAMFUNNSBIDRAG HAR I 2023 VÆRT PÅ KR 25,1 MILL.

Utbytte/utdeling til:

Sparebankstiftelsen 68° Nord Harstad og Vesterålen Sparebankstiftelsen 68° Nord Ofoten Sparebankstiftelsen 68° Nord Lofoten	kr 16 726 000,-
Tildelinger fra bankens fond for større gaver, inklusive 68° Nord-bidraget	kr 4 420 000,-
Sponsorater, øvrige samarbeidsavtaler etc.	kr 3 930 000,-

UTSIKTENE FREMOVER

Det er fortsatt stor usikkerhet i norsk økonomi. Veksten i inflasjon har avtatt, men prisstigningen ligger fortsatt betydelig over målsettingen. Kredittveksten er lav og avtakende, og kjøpekraften er redusert. Arbeidsledigheten er fortsatt lav for landet som helhet, og er lavere i vår region enn for gjennomsnittet i Norge. For næringslivet på den 68. breddegrad er bildet sammensatt. Viktige næringer i bankens utlånsportefølje klarer seg godt, med drahjelp av høye råvarepriser og svak kronekurs. Usikkerheten er størst innenfor næringseiendom, bygg og anlegg og varehandel.

Mer krevende rammebetingelser skaper behov for omstilling for husholdninger og bedrifter. Bankens forretningsmodell er basert på lokal tilstedeværelse og lokal kunnskap. I tider som dette kan vi som lokalbank utgjøre en forskjell for våre kunder gjennom å være til stede med god individuell rådgivning.

Tapsføringene har over tid vært moderate. Tapskostnadene i 2023 har vært høyere enn forutgående år. Ut fra rammebetingelsene vil denne situasjonen kunne vedvare i 2024. Sparebank 68° Nord har over tid bygget opp solide kapitalbuffer som gjør banken godt posisjonert til å håndtere dette på en god måte. Sparebank 68° Nord har en betydelig personmarkedsportefølje, en relativt diversifisert bedriftsmarkedsportefølje og lav kompleksitet i virksomheten. Bankens markedsposisjon, finansielle stilling og soliditet er god. Ansvar som engasjert, nær og stolt lokalbank innebærer at vi skal bidra til at gode prosjekter i bankens nedslagsfelt blir realisert.

Sparebank 68° Nord sin rolle som stor og viktig bidragsyter til utvikling av region og lokalsamfunn skal videreføres.

Bankens arbeid med bærekraft vil kreve forsterket innsats og innovasjon i samspill med kundene. Det er en viktig del av bankens samfunnsansvar å legge ned et betydelig arbeid for å bekjempe økonomisk kriminalitet.

Styret er fornøyd med bankens resultat og den positive utviklingen i kjernedriften.

TAKK

Styret vil takke våre kunder og forretningsforbindelser for god oppslutning og den tillit de har vist oss ved å velge vår bank. Det rettes en stor takk til alle medarbeidere for god innsats for å nå våre felles mål. Våre medarbeideres evne til omstilling og utvikling vil være nøkkelen til videre framgang for banken. En takk rettes også til øvrige tillitsvalgte for godt samarbeid.

Leknes 31.12.2023/05.03.2024

Rudi M. Christensen
Styreleder

Anne S. Sand
Nestleder

Mats Nygård Johnsen
Styremedlem

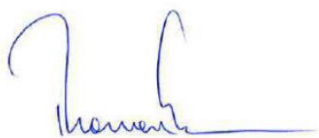
Astrid Mathiassen
Styremedlem

Jardar Jensen
Styremedlem

Line Y. S. Hansen
Styremedlem
(ansattevalgt)

Thomas Elvebakk
Styremedlem
(ansattevalgt)

RESULTATREGNSKAP

Ordinært resultat (beløp i hele 1000 kr)	Noter	2023	2022
Renteinntekter fra eiendeler beregnet etter effektivrentemetoden	18	570 714	354 154
Renteinntekter fra øvrige eiendeler	18	27 560	9 297
Rentekostnader og lignende kostnader beregnet etter effektivrentemetoden	18	315 632	127 102
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		282 642	236 349
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	20	42 229	40 605
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	20	5 952	6 459
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	20	3 361	6 185
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	20	4 629	590
Andre driftsinntekter	20	1 930	1 340
Netto andre driftsinntekter		46 196	42 261
Lønn og andre personalkostnader	21	65 661	62 894
Andre driftskostnader	22	62 256	51 643
Avskrivninger og nedskrivninger på varige og immaterielle eiendeler	32/42	7 049	7 847
Sum driftskostnader		134 966	122 384
Resultat før tap		193 872	156 226
Kreditttap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer	11	20 634	13 920
Resultat før skatt		173 238	142 306
Skattekostnad	24	45 512	32 399
Resultat av ordinær drift etter skatt		127 726	109 908
Utvidet resultat (beløp i hele 1000 kr)			
Verdiendring på egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over utvidet resultat		4 810	7 831
Sum poster som ikke vil bli omklassifisert til ordinært resultat		4 810	7 831
Sum utvidet resultat		4 810	7 831
Totalresultat		132 537	117 739
Resultat av ordinær drift etter skatt per egenkapitalbevis		15,25	13,96
Disponering av ordinært resultat etter skatt (årsresultatet)			
Renter på fondsobligasjoner			
Overført til fond for urealiserte gevinster (FUG)		4 810	7 831
Utbytte på egenkapitalbevis		35 913	28 431
Overført til utjevningsfond		10 988	13 345
Overført til grunnfond (sparebankens fond)		70 825	58 132
Avsatt til gaver til allmennyttige formål		10 000	10 000
Sum disponeringer		132 537	117 739

Balanse - Eiendeler

(beløp i hele 1000 kr)	Noter	31.12.2023	31.12.2022
Kontanter og kontantekvivalenter (fordringer på sentralbanker)		72 806	70 434
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner til amortisert kost		721 491	454 369
Utlån til og fordringer på kunder til amortisert kost	6-11	9 986 205	9 592 003
Rentebærende verdipapirer	27	690 222	665 997
Finansielle derivater	30	12	57
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	28, 29	219 759	225 638
Eierinteresser i tilknyttede selskaper og felleskontrollerte foretak	31	0	500
Varige driftsmidler	32	34 427	49 821
Andre eiendeler	33	11 057	13 376
Anleggsmidler og avhendingsgrupper holdt for salg	33	432	1 077
Sum eiendeler		11 738 979	11 075 841

Balanse - Gjeld og egenkapital

(beløp i hele 1000 kr)	Noter	31.12.2023	31.12.2022
Innlån fra kredittinstitusjoner	34	95 796	190 658
Innskudd fra kunder	35	7 685 696	7 326 569
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	36	2 365 937	2 014 350
Finansielle derivater	30	370	555
Annen gjeld	37	27 129	28 799
Betalbar skatt	24	39 785	32 391
Andre avsetninger		16 325	32 383
Ansvarlig lånekapital	36	40 382	80 408
Sum gjeld		10 271 668	9 706 471
Aksjekapital/Eierandelskapital	39	299 272	299 272
Overkursfond	39	58 819	58 819
Fondsobligasjonskapital	38	10 000	10 000
Sum innskutt egenkapital		366 131	365 806
Fond for urealiserte gevinster		17 804	12 994
Sparebankens fond		879 266	808 808
Utjevningsfond		148 135	137 148
Sum opptjent egenkapital		1 101 180	1 003 565
Sum egenkapital		1 467 311	1 369 370
Sum gjeld og egenkapital		11 738 979	11 075 841

Leknes 31.12.2023/05.03.2024

Rudi M. Christensen
Styreleder

Anne S. Sand
Nestleder

Mats Nygård Johnsen
Styremedlem

Astrid Mathiassen
Styremedlem

Jardar Jensen
Styremedlem

Line Y. S. Hansen
Styremedlem
(ansattevalgt)

Thomas Elvebakk
Styremedlem
(ansattevalgt)

KONTANTSTRØMOPPSTILLING – DIREKTE METODE

Kontantstrømoppstilling - direkte metode	2023	2022
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	-414 836	-906 664
Renteinnbetalinger på utlån til kunder, kredittinstitusjoner og verdipapir	598 275	363 451
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	359 127	556 552
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder og kredittinstitusjoner	-211 383	-76 006
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	-94 862	46 276
Kjøp og salg av sertifikat og obligasjoner	-18 832	-10 212
Netto provisjonsinnbetalinger	36 277	34 146
Utbetalinger til drift	-131 661	-137 524
Betalt skatt	-36 837	-31 146
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	85 268	-161 127
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	-2 277	-1 847
Netto innbetaling fra kjøp og salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	10 425	63 095
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	3 361	6 185
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	11 509	67 433
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	311 561	125 838
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-104 249	-51 096
Renter på fondsobligasjon	-798	0
Kjøp og salg av egne egenkapitalbevis	536	-749
Utbetalinger fra gavefond og utbytte	-34 334	-30 082
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	172 716	43 911
A + B + C Netto endring likvider i perioden	269 493	-49 783
Likviditetsbeholdning 1.1	524 803	574 586
Likviditetsbeholdning 31.12	794 296	524 803
Likvidetsbeholdning spesifisert:		
Kontanter og fordringer på sentralbanken	72 806	70 434
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	721 491	454 369
Likviditetsbeholdning	794 296	524 803

EGENKAPITALOPPSTILLING

	Innskutt egenkapital				Opptjent egenkapital						
Tall i tusen kroner	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Hybrid-kapital	Sparebankens fond	Utjevningsfond	Utbytte	Gavefond	Fond for vurderingsforskjeller	Fond for urealiserte gevinster*	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2022	296 987	58 819	10 000	808 809	137 148	0	15 382	0	12 994	29 231	1 369 370
Resultat etter skatt				70 825	10 988		10 000			35 913	127 726
Utvidet resultat									4 810		4 810
Totalresultat 31.12.2023	0	0	0	70 825	10 988	0	10 000	0	4 810	35 913	132 537
Transaksjoner med eierne											
Utbetalt utbytte				137	80					-28 431	-28 214
Utbetalt fra gavefond							-6 120				-6 120
Utbetalte renter hybridkapital				-505	-293						-798
Endring egne egenkapitalbevis	325				211						537
Andre egenkapitaltransaksjoner				0					-1		-1
Egenkapital 31.12.2023	297 312	58 819	10 000	879 266	148 134	0	19 262	0	17 804	36 713	1 467 311
Egenkapital 01.01.2022	297 736	58 819	10 000	690 535	87 294	0	11 673	0	102 269	24 742	1 283 068
Resultat etter skatt				58 132	13 345		10 000			28 431	109 908
Utvidet resultat									7 831		7 831
Totalresultat 31.12.2022	297 736	58 819	10 000	748 667	100 639	0	21 673	0	110 100	53 173	117 739
Utbetalt utbytte				91	58					-23 942	-23 792
Utbetalt fra gavefond							-6 290				-6 290
Utbetalte renter hybridkapital				-351	-215						-566
Endring egne egenkapitalbevis	-749			205	-245						-789
Andre egenkapitaltransaksjoner				60 196	36 910				-97 106		0
Egenkapital 31.12.2022	296 987	58 819	10 000	808 809	137 148	0	15 382	0	12 994	29 231	1 369 370

* Fond for urealiserte gevinster (FUG): Består av endringer i verdipapirer og aksjer over utvidet resultat

INNHOLDSFORTEGNELSE – NOTER TIL REGNSKAPET

Innholdsfortegnelse – Noter til regnskapet	29
Note 1 – Regnskapsprinsipper	31
Note 2 – Kredittrisiko	36
Note 3 – Bruk av estimater og skjønnsmessige vurderinger	40
Note 4 – Kapitaldekning	41
Note 5 – Risikostyring	43
Note 6 – Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet	45
Note 7 – Fordeling av utlån	47
note 8 – Kredittforringede engasjement	48
Note 9 – Forfalte og kredittforringede lån	50
Note 10 – Eksponering på utlån	50
Note 11 – Nedskrivninger, tap, finansiell risiko	51
Note 12 – Store engasjementer	56
Note 13 – Sensitivitet	57
Note 14 – Likvidetsrisiko	58
Note 15 – Valutarisiko	59
Note 16 – Kursrisiko	59
Note 17 – Renterisiko	60
Note 18 – Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	62
Note 19 – Segmentinformasjon	62
Note 20 – Spesifikasjon provisjonsinntekter, kostnader, utbytte, verdiendringer	63
Note 21 – Lønn og andre personalkostnader	64
Note 22 – Andre driftskostnader	65
Note 23 – Transaksjoner med nærstående	66
Note 24 – Skatter	67
Note 25 – Kategorier av finansielle instrumenter	68
Note 26 – Virkelig verdi finansielle instrumenter	69
Note 27 – Sertifikater og obligasjoner	71
Note 28 – Aksjer, egenkapitalbevis og fond til virkelig verdi over resultat	71
Note 29 – Aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi over utvidet resultat	72
Note 30 – Finansielle derivater	73
Note 31 – Tilknyttede selskaper	73
Note 32 – Varige driftsmidler	74
Note 33 – Andre eiendeler	74

Note 34 – Innlån fra kredittinstitusjoner.....	74
Note 35 – Innskudd fra kunder.....	75
Note 36 – Obligasjonsgjeld og ansvarlig lånekapital	76
Note 38 – Fondsobligasjonskapital	77
Note 39 – Eierandelskapital og eierstruktur.....	78
Note 40 – Resultat pr. egenkapitalbevis.....	81
Note 41 – Garantier.....	82
Note 42 – Leieavtaler (hvor banken er leietaker).....	85
Note 43 – Hendelser etter balansedagen	86
Uavhengig revisors beretning.....	87

NOTE 1 – REGNSKAPSPRINSIPPER

GENERELL INFORMASJON

Sparebank 68° Nord tilbyr banktjenester for person- og bedriftsmarkedet i Norge. Banken er lokalisert på den 68. breddegrad og har 7 kontorer lokalisert til Ballangen, Narvik, Bogen, Harstad, Sortland, Svolvær og Leknes. Sparebank 68° Nord er en egenkapitalbevisbank notert på EuroNext Growth.

GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Regnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med forskrift om årsregnskap for banker mv § 1-4 (2) b) i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU med mindre annet følger av forskriften. Tilleggskrav til noter som følger av lov og forskrift for norske banker er hensyntatt.

I henhold til forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak har banken valgt å regnskapsføre utbytte i samsvar med regnskapslovens bestemmelser.

KONSOLIDERING

Sparebank 68° Nord har ikke utarbeidet konsernregnskap.

Banken har to datterselskaper:

- Bogen Servicebygg AS, org.nr 979 922 035
- Storgata 9 AS, org.nr 911 924 986

Utgangspunktet etter IFRS10 er at datterselskaper skal konsolideres. Datterselskaper som alene eller sammen med andre er uvesentlig kan unnlates fra konsolidering også etter IFRS. Det er for 2023 vurdert slik at konsolidering ikke er nødvendig.

SAMMENDRAG AV VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

IFRS med unntak og forenklinger regulert gjennom årsregnskapsforskriften har vært gjeldende siden 01.01.2020. For periodene til og med 31.12.2019 har banken benyttet Regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk.

Regnskapet er presentert i norske kroner, og alle tall er vist i hele tusen kroner, med mindre annet er spesifikt angitt.

INNTEKTSFØRING

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost og for fordringer som vurderes til virkelig verdi i balansen og amortisert kost i resultatet, med forskjellen i endring i virkelig verdi og resultatføring etter amortisert kost presentert i utvidet resultat. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet, inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på engasjement som er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på nedskrevet verdi. Renteinntekter på engasjement som ikke er kredittforringet beregnes ved bruk av effektiv rente på brutto amortisert kost (amortisert kost før avsetning for forventede tap).

Sparebank 68° Nord beregner effektiv rente på to ulike måter avhengig av om instrumentet (lånet) er, eller ikke er, kredittforringet ved første gangs balanseføring. Den effektive renten er den renten som får nåverdien av fremtidige kontantstrømmer innenfor lånets forventede løpetid til å bli lik bokført verdi av lånet ved første gangs balanseføring.

Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. For lån som ikke er kredittforringet ved første gangs balanseføring, benyttes kontraktsfestede kontantstrømmer uten justering for forventede tap. For lån som er kredittforringet ved første gangs balanseføring, korrigeres kontraktsfestede kontantstrømmer for forventede tap. Den effektive renten betegnes da som en kredittjustert effektiv rente.

Renteinntekter på finansielle instrumenter klassifisert som utlån inkluderes på linjen for netto renteinntekter.

Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost, og inntektsføres under netto renteinntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester, og her skjer resultatføringen når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på det tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen.

FINANSIELLE INSTRUMENTER – INNREGNING OG FRAREGNING

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all, eller tilnærmet all, risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

FINANSIELLE INSTRUMENTER – KLASSIFISERING

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost (AC)
- Virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (FVOCI)
- Virkelig verdi med verdiendringer over (ordinært) resultat (FVTPL)

Finansielle forpliktelser klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost (AC)
- Virkelig verdi med verdiendringer over (ordinært) resultat (FVTPL)

IFRS 9 regulerer at alle finansielle eiendeler klassifiseres basert på en vurdering av bankens forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene. Utlån med flytende og fast rente er klassifisert til amortisert kost.

Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom som har en belåningsgrad under 75 % til Verd Boligkreditt AS.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet i henhold til forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen.

Egenkapitalinstrumenter som er strategiske investeringer klassifiseres til virkelig verdi over resultatet. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder samt rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

FINANSIELLE INSTRUMENTER - MÅLING

MÅLING TIL VIRKELIG VERDI

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter dersom slike er tilgjengelige, henvisning til virkelig verdi av et annet instrument som praktisk talt er det samme, diskontert kontantstrømberegning eller andre verdsettelsesmodeller.

Observerbare markedspriser for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller benyttes i den grad disse er tilgjengelige. Det gjøres ikke fradrag for transaksjonskostnader ved fastsettelsen av virkelig verdi.

MÅLING TIL AMORTISERT KOST

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og tilhørende inntekter og kostnader beregnes ved bruk av instrumentets effektive rente. Amortisert kost fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Hvis forventede tap er inkludert ved beregningen av effektiv rente, inkluderes forventet tap i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten med fradrag for avsetning for forventede tap.

MÅLING AV FINANSIELLE GARANTIER

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien, med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer, og forventet tap beregnet etter reglene for nedskrivning av finansielle eiendeler.

NEDSKRIVNING AV FINANSIELLE EIENDELER

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn som ikke måles til virkelig verdi over resultatet, finansielle garantikontrakter, kontraktseiendeler og fordringer på leieavtaler omfattet.

Et finansielt instrument som ikke er kredittforringet vil ved førstegangsinnregning få en avsetning for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap, og klassifiseres i steg 1.

12-måneders forventet tap er nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til mislighold som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen, vurdert som sannsynligheten for mislighold over gjenværende levetid for en eiendel eller gruppe av eiendeler, er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende nåverdien, bestemt ved bruk av den effektive renten, av det tapet som er forventet å inntreffe over hele den forventede levetiden til eiendelen, og eiendelen skal reklassifiseres til steg 2.

For utlån klassifisert i henholdsvis steg 1 og 2 beregnes renten basert på brutto balanseført verdi og avsetningen for tap er normalt modellbasert.

Dersom det oppstår en kredittforringelse, skal instrumentet flyttes til steg 3. Renteinntekter innregnes da basert på amortisert kost og tapsavsetningen settes normalt på individuell basis.

For ytterligere detaljer henvises det til IFRS 9.

PRESENTASJON AV RESULTATPOSTER KNYTTET TIL FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER TIL VIRKELIG VERDI

Realiserte gevinster og tap samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, inkludert utbytte, medtas som driftsinntekter i regnskapet i den perioden de oppstår.

VALUTA

Presentasjonsvaluta er norske kroner. Dette er også bankens funksjonelle valuta. Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter/skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

INVESTERINGER I TILKNYTTETE SELSKAPER

Tilknyttede selskaper er enheter hvor banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eierandel på mellom 20 % og 50 %). Sparebank 68° Nord hadde i 2022 ett tilknyttet selskap som er avviklet i 2023.

SKATT

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld samt på eventuelt underskudd til fremføring.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre seg skattefordelen. Banken regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil banken redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at den kan nyttiggjøre seg den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventede fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet forventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner, med unntak for fondsobligasjoner hvor skatteeffekten av rentekostnaden føres i ordinært resultat.

PENSJONSFORPLIKTELSER

Pensjonskostnader og -forpliktelser følger IAS 19. Alle bankens ansatte har en innskuddsbasert ordning. I tillegg har banken AFP ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringsselskap. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres under «Lønn og andre personalkostnader». AFP ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

FONDSOBLIGASJONSLÅN

Utstedte fondsobligasjoner hvor banken ikke er forpliktet til å utbetale renter tilfredsstiller ikke definisjonen av en finansiell forpliktelse, og klassifiseres følgelig som egenkapital i balansen. Renter presenteres som en reduksjon av annen egenkapital, mens skatteeffekten av rentene presenteres som reduksjon i skattekostnad.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i kontantstrømmer fra operasjonelle, investerings- og finansieringsaktiviteter etter direkte metode. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som alle inn- og utbetalinger knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder og kredittinstitusjoner, inn- og utbetalinger fra kortsiktige verdipapirer samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten.

Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra langsiktige verdipapirtransaksjoner samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld, ansvarlige lån og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank samt fordringer på øvrige kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid.

NOTE 2 – KREDITTRISIKO

DEFINISJON AV MISLIGHOLD

Banken har vedtatt retningslinjer for identifisering av misligholdte engasjementer.

Et engasjement anses som misligholdt dersom:

- Eksponeringer/låntakere er i restanse med et beløp, som overstiger både en absolutt og en relativ grenseverdi i 90 påfølgende kalenderdager.
- Lånetakeren er registrert med UTP (Unlikely To Pay) av banken.
- Eksponeringen/låntakeren er smittet av en annen eksposering/låntaker som er i mislighold etter de nevnte kriterier.
- Eksponeringen/låntakeren er fortsatt i karensperiode, som normalt er satt til 90 eller 365 dager, dersom det er registrert en kredittlempelse.

For både privatmarked (PM)- og bedriftsmarked (BM) -kunder er den relative grensen lik 1 % av kundens samlede eksponeringer. For PM-kunder er den absolutte grensen lik kr 1 000. For BM-kunder er den absolutte grensen lik kr 2 000.

EKSPONERING VED MISLIGHOLD (EAD)

EAD beregnes av SDC og avhenger av type produkt. Engasjementene deles inn i tre hovedprodukter; lån, kreditter og rammer samt garantier. For lån benyttes fremtidige terminbeløp til å beregne EAD hvor det er summen av de neddiskonterte terminbeløpene som utgjør EAD. EAD avhenger av hvorvidt lånet er i steg 1 eller 2. EAD i steg 1 tilsvarer den neddiskonterte verdien av fremtidige avdrag og renter neste 12 måneder, hvor restgjelden legges til kontantstrømmen om 12 måneder. EAD i steg 2 tilsvarer den neddiskonterte verdien av fremtidige avdrag og renter frem til forventet utløpsdato, hvor restgjelden legges til kontantstrømmen ved lånets forventede utløp. For kreditter er EAD bestemt ut ifra benyttet kreditt, innvilget kreditt og tilhørende konverteringsfaktor på uutnyttet kreditt (innvilget kreditt – benyttet ramme). Ettersom konverteringsfaktoren på kredittprodukter er satt lik 1, vil tilhørende EAD alltid være lik innvilget kreditt. For garantier er EAD bestemt av garantirammen og tilhørende konverteringsfaktor. Konverteringsfaktoren for lånegarantier er lik 100 %, mens den er lik 50 % for betalingsgarantier, kontraktsgarantier og andre garantier.

TAP VED MISLIGHOLD (LGD)

Tap gitt mislighold (LGD) beregnes basert på historiske observerte tap som er samlet hos bankens dataleverandør, SDC. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder.

Personkunder

- Kunder med sikkerhet i fast eiendom
- Kunder med annen sikkerhet enn fast eiendom
- Kunder uten registrert sikkerhet

Bedriftskunder

- Kunder med sikkerhet
- Kunder uten sikkerhet

Verdien av sikkerheter er hensyntatt og baserer seg på estimerte realisasjonsverdier.

SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD (PD)

PD-modellen estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler sannsynlighet for mislighold de neste 12 måneder ($PD^{12\text{mnd}}$). Totalmodellen består videre av to undermodeller, en adferdsmodell og en generisk modell, som vektet ulikt basert på varighet av kundeforhold og påløpt tid siden siste kredittsøk. Totalmodellen består utelukkende av den generiske modellen ved opprettelse av nytt kundeforhold og kunden ikke har hatt kundeforhold i banken tidligere, samt eksisterende kunder hvor kundeforholdet er kortere enn to måneder. Det vil kun bli benyttet adferdsmodell for eksisterende kunder hvor det har gått mer enn 13 måneder siden seneste generiske score. I alle andre tidshorisonter vil en kombinasjon av modellene benyttes.

Generisk modell angir $PD^{12\text{mnd}}$ basert på offentlig informasjon. For bedriftskunder består den generiske modellen av fire undermodeller, herunder enkeltpersonsforetak (ENK), foretak der eier direkte hefter for gjeld (ANS/DA), øvrige foretak med innlevert regnskap og øvrige foretak uten regnskap. For personkunder består den generiske modellen av fem undermodeller, hvorav fire er delt opp etter kundens alder (18-26 år, 27-42 år, 43-65 år og 66+ år) og den siste består av personer, uansett alder, med minst en aktiv betalingsanmerkning.

Adferdsmodellen angir $PD^{12\text{mnd}}$ basert på observert adferd fra kundenes konto, transaksjoner og produktfordeling. Følgelig benytter denne modellen seg av informasjon om kundens adferd i banken og krever derfor en gitt tidshorizont med kundedata før den trer i kraft.

Modellene er bygd slik at kunden vurderes etter en rekke variabler, for hver variabel får kunden poeng og jo høyere samlet poeng en kunde tilegnes jo lavere PD får kunden.

VESENTLIG ØKNING I KREDITTRISIKO (MIGRERING)

Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. PD slik den ble estimert å være på rapporteringstidspunktet den gangen eiendelen for første gang ble innregnet (PD_{ini}), sammenlignes med det PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høyere enn forventet på rapporteringstidspunktet må det vurderes om det har forekommet en vesentlig økning i kredittrisiko.

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. mindre enn 1 %, er vesentlig økning definert som:

$$PD_{12\text{ mnd}} > PD_{12\text{ mnd. ini}} + 0,5 \% \text{ og } PD_{liv} > PD_{liv ini} * 2$$

For å fange opp den ulike sensitiviteten for kredittrisiko i de ulike endene av risikoskalaen er det satt minimumsgrenser som må overskrides for at økingen skal være definert som vesentlig. Dersom eiendelen hadde en opprinnelig PD på mindre enn 1 % er en vesentlig økning definert som $PD_{12\text{ mnd.}} > PD_{12\text{ mnd. ini}} + 0,5 \%$ kombinert med en endring i PD liv med en faktor på 2 eller høyere. For engasjementer med opprinnelig PD over 1 % er en vesentlig økning definert som $PD_{12\text{ mnd.}} > PD_{12\text{ mnd. ini}} + 2 \%$ eller dersom endring i PD liv har overskredet en faktor på 2.

Det foreligger ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgelig vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhørende PD endringer ikke lenger oppfyller kravene til vesentlig økning i kredittrisiko.

Videre er det i tillegg to absolutte kriterier som alltid definerer en vesentlig økning i kredittrisiko:

- Konto er forbearance-markert i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskeligheter.
- Eiendelen har overtrekk på minimum 1 000 kroner i mer enn 30 sammenhengende dager.

FORVENTET KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGER TIL FREMTIDEN

Etter IFRS 9-standarden skal det tas høyde for flere mulige fremtidsscenarioer som kan påvirker tapene framover i tid. Det er ikke spesifisert en konkret tilnærming til dette utover at det skal gi et mest mulig forventningsrett resultat og at kostnad og kompleksitet i modelleringen må avveies mot den mulige forbedringen i presisjon.

I SDC sin ECL-modell benyttes en makrofaktor som skal hensynta denne effekten (faktoren for forventninger til fremtiden (FtF)). Det har vist seg vanskelig å utvikle gode makromodeller som ivaretar kompleksiteten i makroøkonomien og effekten på tap i bankene. LOKALBANK har derfor valgt en enkel og robust tilnærming til modellering av makroeffekter basert på spesifisering av tre scenarioer. Disse representerer hhv. lav-, normal- og høykonjunktur. Makrofaktoren for 2023 er beregnet til 1,96 - etter dette beregnet til 1,49 for 2024. Faktoren reduseres til 1,25 i 2025 og videre til 1,10 i 2026.

Tapsnivået i hver av scenarioene er hentet fra historiske tall fra bankene kombinert med bransjedata fra Norges Bank og Finanstilsynet. Vektene vil endres avhengig av LOKALBANK sin framtidssyn (samlet konjunkturbilde 1-5 år fram). Dette vil sammenlignes med vektningen som implisitt ligger inne i PD- og LGD-verdiene som inngår i ECL-beregningen. Forskjellen i de to vektete resultatene gir opphav til makrofaktoren som benyttes av SDC for å estimere et forventningsrett fremadskuende resultat for ECL.

I 2022 ble det tatt en ekstra tapsavsetning på kr 12,1 mill. for å ta høyde for økt fare for finansiell ustabilitet som modellavsetningene ikke fullt ut tok høyde for. Selv om banken ikke har opplevd betydelig økt tap og mislighold gjennom året, vurderes det ved årsslutt 2023 at det er økt fare for finansiell ustabilitet. Banken har i 2023 tatt en ekstra generell tilleggsavsetning basert på et dette. Tilleggsavsetningen er utført med bakgrunn i simuleringseffekt av økt makrofaktor og økning av LGD-gulv. Bankens portefølje innenfor «bygg og anlegg» vurderes i denne sammenhengen som spesielt risikoutsatt.

Totalt har banken redusert sin tilleggsavsetning med kr 0,5 mill. til kr 11,6 mill. fra 2022 til 2023. Avsetningen er lagt til steg 2. Tilleggsavsetningen vurderes løpende sett opp mot overordnede risikoforhold.

NEDSKRIVNINGER I STEG 3

Banken har tett og tidlig oppfølging av potensielle problemlån for å identifisere og gjøre grep tidligst mulig. Dette innebærer hyppig gjennomgang av lister ved bl.a. overtrekk, restanser og eksterne hendelser. Tapsgjennomganger gjøres minst kvartalsvis for å utarbeide forslag til nedskrivninger og konstateringer overfor styret. Ved disse anledningene gjennomgås ikke bare misligholdte og tapsutsatte engasjement, men også kunder som har utslag på en rekke objektive kriterier, eller er meldt inn på subjektiv vurdering. Ved beregning av nedskrivning i steg 3 skal både sikkerhetsverdi og sannsynlighet for mislighold vurderes i tre scenarioer, negativ/normal/positiv.

Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente. I tillegg til kvartalsvise tapsnotat har styret rutinemessig gjennomganger av de største engasjementene og ellers løpende gjennom behandling av kredittsaker. Det vises til note 11 for oversikt over nedskrivning på utlån og garantier.

TAPSUTSATTE ENGASJEMENT

Dette er engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor banken på grunn av sin informasjon om låneforholdet har overført til steg 3.

KREDITTRISIKO

Banken tar kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og gjeldspapirer. Det er også kredittrisiko knyttet til "off-balance" finansielle instrumenter som lånetilsagn, ubenyttet kreditt og garantier.

Se note 6 til 10 for vurdering av kredittrisiko.

KLASSIFISERING

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Banken deler porteføljen inn i 11 risikoklasser, basert på PD for hvert kredittengasjement. Se de underliggende tabellene for hhv PM- og BM området. Kredittforringede engasjementer (steg 3) er gitt en PD på 100 prosent. Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i note 6.

PD-MODELL – SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD FOR DE ULIKE RISIKOKLASSER (PM-KUNDER)

PD-verdi varierer ut fra hvilken risikoklasse kunde tildeles ut fra de verdier kunde scores ut fra. PD-verdi for de ulike risikoklasser fremkommer fra tabell nedenfor.

Risiko klasse	Risikogruppe	Misligholdssannsynlighet i % (PD) - Privat
1	Lav	0,0000 - 0,0799
2		0,0800 - 0,1599
3		0,1600 - 0,2299
4		0,2300 - 0,2499
5		0,2500 - 0,3099
6		0,3100 - 0,4999
7	Middels risiko	0,5000 - 0,9399
8		0,9400 - 2,9999
9	Høy risiko	3,0000 - 17,8699
10		17,8700 - 99,9999
11	Mislighold	Kunden er i mislighold

PD-MODELL – SANNSYNLIGHET FOR MISLIGHOLD FOR DE ULIKE RISIKOKLASSER (BM-KUNDER)

PD-verdi varierer ut fra hvilken risikoklasse kunde tildeles ut fra de verdier kunde scores ut fra. PD-verdi for de ulike risikoklasser fremkommer fra tabell nedenfor.

Risiko klasse	Risikogruppe	Misligholdssannsynlighet i % (PD) - Bedrift
1	Lav	0,0000 - 0,1799
2		0,1800 - 0,3699
3		0,3700 - 0,4999
4	Middels risiko	0,5000 - 0,8399
5		0,8400 - 1,2099
6		1,2100 - 1,4599
7		1,4600 - 1,8699
8		1,8700 - 2,9999
9	Høy risiko	3,0000 - 9,5199
10		9,5200 - 99,9999
11	Mislighold	Kunden er i mislighold

NOTE 3 – BRUK AV ESTIMATER OG SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER

Estimater og skjønnsmessige vurderinger vurderes løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. For regnskapsformål benytter banken estimater og antagelser om fremtiden.

Regnskapsestimatene kan avvike fra de oppnådde resultater, men de er basert på beste estimat på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Estimater og antagelsene som har betydelig risiko for vesentlig å påvirke balanseført verdi av eiendeler eller forpliktelser er behandlet nedenfor. Nedenfor gjennomgås de mest vesentlige skjønnsmessige vurderingene, som bankens ledelse legger til grunn ved avleggelse av regnskapet.

NEDSKRIVNING PÅ UTLÅN OG GARANTIER

Banken gjennomgår utvalgte terskelverdier av bedriftsmarkedsporteføljen årlig, i henhold til kredittpolicy. De største engasjementer har gjennomgang i bankens styre minimum årlig. Spesielt risikable engasjementer (høy RKL), samt misligholdte og tapsutsatte engasjementer gjennomgås kvartalsvis både for BM og PM. Lån gjennomgås når de er misligholdt og senest etter 90 dager, eller dersom de har en dårlig betalingshistorikk.

Bankens systemer for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Banken foretar individuell vurdering av nedskrivningsbehovet dersom det foreligger kredittforringelse som kan identifiseres på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Eksempler på kredittforringelse vil være mislighold, konkurs, svak likviditet eller andre vesentlige finansielle problemer. Nedskrivninger i steg 3 beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert forventet kontantstrøm basert på effektiv rente.

Øvrige nedskrivninger i steg 1 og 2 baserer seg på tapsestimat beregnet med grunnlag i 12 måneders og livslang sannsynlighet for mislighold (probability of default – PD), tap ved mislighold (loss given default – LGD) og eksponering ved mislighold (exposure at default – EAD).

TILLEGGSAVSETNINGER

I 2022 ble det tatt en ekstra tapsavsetning på kr 12,1 mill. for å ta høyde for økt fare for finansiell ustabilitet som modellavsetningene ikke fullt ut tok høyde for. Selv om banken ikke har opplevd betydelig økt tap og mislighold gjennom året, vurderes det ved årsslutt 2023 at det er økt fare for finansiell ustabilitet.

Aktivitetsnivået i norsk og internasjonal økonomi er fortsatt høy, men det er en betydelig risiko for økonomisk tilbakeslag med vedvarende høy inflasjon, såkalt stagflasjon. Det anses at det kan komme flere konkurser i spesielt utsatte næringer. Bankens portefølje innenfor «bygg og anlegg» vurderes i denne sammenhengen som spesielt utsatt.

Totalt har banken redusert sin tilleggsavsetning med kr 0,5 mill. til kr 11,6 mill. Avsetningen er lagt til steg 2. Tilleggsavsetningen vurderes løpende sett opp mot overordnede risikoforhold.

Se note 13 for sensitivitetsberegning.

NOTE 4 – KAPITALDEKNING

	Kapitaldekning morbank		Kons. kap.dekn. inkl. andel i samarb.gruppe	
(beløp i hele 1000 kr)	2023	2022	2023	2022
Grunnfond/sparebankens fond	879 266	808 808	766 802	675 016
Fond for urealiserte gevinster (FUG)	17 804	12 994	18 027	15 433
Fond for vurderingsforskjeller (FVF)	0	0	0	0
Overkursfond	58 819	58 819	135 792	150 489
Utjevningfond	148 135	137 148	148 135	137 148
Annen egenkapital	800	800	800	800
Gavefond	19 262	15 383	19 262	15 383
Egenkapitalbevis	297 312	296 987	331 785	333 835
Sum egenkapital	1 421 398	1 330 939	1 420 603	1 328 104
Immaterielle eiendeler	0	0	-396	-381
Fradrag for forsvarlig verdsetting	-913	-895	-1 079	-1 268
Fradrag i ren kjernekapital	-83 902	-106 798	-27 946	-23 759
Ren kjernekapital	1 336 584	1 223 247	1 391 181	1 302 695
Fondsobligasjoner	10 000	10 000	18 809	24 671
Fradrag i kjernekapital				
Sum kjernekapital	1 346 584	1 233 247	1 409 991	1 327 366
Ansvarlige lån (tilleggskapital)	40 000	80 000	50 956	98 448
Fradrag i tilleggskapital	-284	-385	-284	-385
Netto ansvarlig kapital	1 386 300	1 312 861	1 460 662	1 425 428
Eksponeeringskategori (vektet verdi)				
Stater				
Lokale og regionale myndigheter	23 723	24 335	37 604	51 207
Offentlige eide foretak	0	0	5	3
Institusjoner	36 781	37 327	50 560	60 351
Foretak	799 172	633 181	874 347	697 259
Massemarked	0	0	69 576	63 304
Engasjement med pantesikkerhet i fast eiendom	3 911 313	3 803 992	4 419 022	4 439 538
Forfalte engasjement	281 488	172 882	283 967	174 218
Høyrisiko-engasjement	20 562	49 983	20 562	49 983
Obligasjoner med fortrinnsrett	32 175	29 660	37 532	37 631
Fordringer på institusjoner med kortsiktig rating	136 218	89 461	136 218	89 461
Andeler i verdipapirfond	0	0	48	47
Egenkapitalposisjoner	152 159	127 896	82 367	66 546
Øvrige engasjement	158 006	176 638	162 900	178 654
CVA-tillegg	274	285	17 725	25 663
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	5 551 871	5 145 641	6 192 434	5 933 865
Beregningsgrunnlag fra operasjonell risiko	533 666	404 267	547 681	417 418
Sum beregningsgrunnlag	6 085 537	5 549 909	6 740 115	6 351 283
Kapitaldekning i %	22,78 %	23,66 %	21,67 %	22,44 %
Kjernekapitaldekning	22,13 %	22,22 %	20,92 %	20,90 %
Ren kjernekapitaldekning i %	21,96 %	22,04 %	20,64 %	20,51 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	11,39 %	11,07 %	10,29 %	9,84 %
Beregningsgrunnlaget i % av forvaltningskapitalen	51,84 %	50,11 %		

KONSOLIDERING AV SAMARBEIDENDE GRUPPER

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandeler i samarbeidsgrupper.

Sparebank 68° Nord hadde en samarbeidsavtale med Eika Gruppen som løp ut 31.12.2021. Samarbeidet med Eika Boligkreditt AS løper videre.

I tillegg ble det i 2021 inngått samarbeidsavtaler med Brage Finans AS og Verd Boligkreditt AS.

Banken har en eierandel på 1,18 % i Eika Boligkreditt AS, eierandelen i Brage Finans AS er på 0,84 % og i Verd Boligkreditt AS er andelen på 0,79 %

NOTE 5 – RISIKOSTYRING

RISIKOSTYRING

Bankens forretningsaktiviteter fører til at virksomheten er eksponert for en rekke finansielle risikoer.

Bankens målsetting er å oppnå en balanse mellom avkastning og risiko, og å minimere mulige negative virkninger på bankens finansielle resultat. Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere disse risikoene, samt å etablere passende risikorammer og risikokontroller, og overvåke overholdelsen gjennom bruk av pålitelige og oppdaterte informasjonssystemer. Banken vurderer jevnlig de etablerte retningslinjene for risikostyring og systemet som er etablert for å sikre at endringer i produkter og markeder blir reflektert i risikorammene. Ansvar for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre og ledelsen. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innenfor alle risikoområder, herunder retningslinjer for styring av risiko.

Administrerende banksjef har ansvaret for bankens samlede risikostyring. Alle beslutninger knyttet til risiko og risikostyring blir normalt fattet av administrerende banksjef i samråd med øvrige medlemmer i bankens ledelse.

Alle ledere i banken har ansvar for å styre risiko og sikre god intern kontroll innenfor eget område i tråd med banken sin vedtatte risikoprofil.

KREDITTRISIKO

Banken tar kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken et tap ved ikke å gjøre opp bankens tilgodehavende. Kreditteksponering er primært knyttet til utestående lån og bankens beholdning av obligasjoner og sertifikater. Det er også kredittrisiko knyttet til off-balance poster som garantier, ubenyttede trekkfasiliteter og lånetilsagn til kunder. Kredittrisiko er bankens største risiko og består i hovedsak av netto utlån til kunder, kontanter og fordringer på sentralbanker og andre finansinstitusjoner samt finansielle instrumenter. Kredittrisiko for utlån, garantier og trekkfasiliteter er viktigst både målt mot volum og risikonivå. Kredittrisiko er nærmere beskrevet i note 2.

LIKVIDITETSRISIKO

Risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at banken ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden øker drastisk. Ut fra et bredere perspektiv inneholder likviditetsrisiko også risiko for at banken ikke er i stand til å finansiere økninger i eiendeler etter hvert som refinansieringsbehovet øker. Likviditetsstyringen tar utgangspunkt i bankens overordnede likviditetspolicy vedtatt av styret. Likviditetspolicyen gjennomgås minimum årlig. Bankens rammer og retningslinjer for likviditetsrisiko gjenspeiler bankens konservative risikoprofil på området. Bankens innskudd består primært av innskudd fra total kunder i bankens markedsområde. Se note 14 for vurdering av likviditetsrisiko.

MARKEDSRISIKO

Banken er eksponert for markedsrisiko, som er risikoen for at virkelig verdi av framtidige kontantstrømmer knyttet til finansielle instrumenter vil endres pga. endringer i markedspriser. Markedsrisiko er knyttet til åpne posisjoner i rente-, valuta- og aksjeprodukter som er eksponert mot endrede markedspriser og endringer i volatiliteten til priser som rentesatser, kredittspreader, valutakurser og aksjepriser.

Styring av markedsrisiko tar utgangspunkt i styrevedtatt policy for markedsrisiko hvor det er satt rammer for eksponering innen ulike risikokategorier. Risikoeksponering og risikoutvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til styre og ledelse. Se note 15 og 16 for vurdering av markedsrisiko.

OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risikoen for tap som skyldes svakheter eller feil i prosesser og systemer, feil begått av ansatte, eller eksterne hendelser. Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i bankens policy for operasjonell risiko og internkontroll. Det gjennomføres risikovurderinger både på overordnet nivå, men også innenfor ulike prosesser som banken til enhver tid er eksponert for. Hendelser som har påvirket, eller kan påvirke bankens lønnsomhet og/eller omdømme, følges systematisk opp. I tillegg til at det årlig foretas en omfattende gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, foretar ledelsen en løpende vurdering av operasjonelle risikohendelser og iverksetter ytterligere risikoreduserende tiltak ved behov. Det foretas løpende rapportering av operasjonelle tapshendelser og internkontrollavvik til ledelse og styret.

FORRETNINGSRISIKO

Forretningsrisiko er risiko for tap på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjon eller myndighetenes reguleringer. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko. Styring og kontroll med bankens forretningsriskikrisiko er basert på bankens styrefastsatte policy. Det påligger alle ansatte å bidra til at kundenes behov og rettigheter ivaretas på en tilfredsstillende måte, herunder gjennom en faglig god og redelig kundefølelse som sikrer at bankens kunder kan ta bevisste og velinformerte valg.

COMPLIANCE (ETTERLEVELSE)

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomiske tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter. Banken vektlegger gode prosesser for å sikre etterlevelse av gjeldende lover og forskrifter. Styret vedtar bankens compliancepolicy som beskriver hovedprinsippene for ansvar og organisering. Det arbeides kontinuerlig med å vurdere beste tilpasning til nye reguleringer og nytt regelverk for både å ivareta etterlevelse og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringer og nytt regelverk som påvirker driften skal fortløpende inkluderes i rutiner og retningslinjer. Aktiviteten på complianceområdet har vært stor i senere år, særlig knyttet opp mot kravene innen antihvitvask og GDPR. Banken har iverksatt spesifikke rutiner og retningslinjer for å sikre etterlevelse, og jobber aktivt for å opprettholde og videreutvikle de ansattes kompetanse på området.

ESG-RISIKO (MILJØ-, SOSIAL- OG STYRINGSRISIKO)

Banken påvirkes av ESG faktorer direkte gjennom egen virksomhet eller indirekte primært gjennom bankens utlånsportefølje. ESG risiko defineres som risikoen for tap som følge av at bankens eksponeringer mot parter som påvirkes negativt av ESG faktorer. ESG risiko er en risikodriver for kredittrisiko, motpartsrisiko og markedsrisiko. ESG risiko er integrert i styringsdokumenter, rutiner og retningslinjer innenfor de nevnte risikokategoriene. Eksempelvis dokumenteres det i alle kredittsaker på bedriftsmarkedet at banken har vurdert låneprosjektets og lånesøkers klima- og miljøpåvirkning.

NOTE 6 – UTLÅN TIL KUNDER FORDELT PÅ NIVÅ FOR KREDITTKVALITET

KLASSIFISERING

Sannsynlighet for mislighold brukes som mål på kredittkvalitet. Banken deler porteføljen inn i 11 risikoklasser, basert på PD for hvert kredittengasjement. Kredittforringede engasjementer (steg 3) er gitt en PD på 100 %. Bankens portefølje inndelt etter risikoklasser og steg er presentert i Note 2.

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

Brutto utlån - totalt

2023				Herav utlån til	
Pr. gruppe finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	virkelig verdi	Sum utlån
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	6 325 320	69 048	0	0	6 394 368
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	2 017 477	618 530	0	0	2 636 008
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	225 624	496 279	0	0	721 903
Misligholdt	0	0	308 855	0	308 855
Sum brutto utlån	8 568 422	1 183 858	308 855	0	10 061 134
Nedskrivninger	6 247	22 942	45 740	0	74 929
Sum utlån til balanseført verdi	8 562 174	1 160 916	263 115	0	9 986 205

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

Privatmarked

2023				Herav utlån til	
Pr. gruppe finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	virkelig verdi	Sum utlån
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	5 270 014	64 010	0	0	5 334 025
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	790 039	191 772	0	0	981 811
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	46 205	289 306	0	0	335 512
Misligholdt	0	0	135 827	0	135 827
Sum brutto utlån	6 106 259	545 089	135 827	0	6 787 174
Nedskrivninger	1 052	2 416	20 581	0	24 049
Sum utlån til bokført verdi	6 105 207	542 672	115 246	0	6 763 125

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet

Bedriftsmarked

2023				Herav utlån til	
Pr. gruppe finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	virkelig verdi	Sum utlån
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	1 055 306	5 037	0	0	1 060 344
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	1 227 438	426 759	0	0	1 654 197
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	179 419	206 973	0	0	386 392
Misligholdt	0	0	173 028	0	173 028
Sum brutto utlån	2 462 163	638 769	173 028	0	3 273 960
Nedskrivninger	5 196	20 525	25 159	0	50 880
Sum utlån til bokført verdi	2 456 968	618 244	147 869	0	3 223 080

Uben. kred. og gar. fordelt på nivå for kredittkvalitet

Ubenyttede kreditter og garantier - totalt

2023				Herav til	Sum
Pr. gruppe finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	virkelig verdi	eksponering
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	221 426	4 805	0	0	226 231
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	59 911	26 409	0	0	86 320
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	815	3 298	0	0	4 113
Misligholdt	0	0	8 985	0	8 985
Sum ubenyttede kreditter og garantier	282 152	34 512	8 985	0	325 648
Nedskrivninger	308	245	291	0	844
Netto ubenyttede kreditter og garantier	281 844	34 267	8 693	0	324 805

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet
Brutto utlån - totalt
2022

Pr. gruppe finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Sum utlån
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	6 397 935	112 852	0	0	6 510 786
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	1 663 192	659 868	0	0	2 323 060
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	148 075	466 145	0	0	614 220
Misligholdt	170	3	196 333	0	196 507
Sum brutto utlån	8 209 372	1 238 868	196 333	0	9 644 574
Nedskrivninger	-5 090	-21 052	-26 429	0	-52 570
Sum utlån til balanseført verdi	8 204 282	1 217 817	169 904	0	9 592 003

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet
Privatmarkedet
2022

Pr. gruppe finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Sum utlån
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	5 154 762	105 432	0	0	5 260 194
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	592 578	367 793	0	0	960 371
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	51 147	248 375	0	0	299 522
Misligholdt	18	3	99 119	0	99 140
Sum brutto utlån	5 798 506	721 603	99 119	0	6 619 228
Nedskrivninger	-1 070	-2 190	-13 312	0	-16 572
Sum utlån til bokført verdi	5 797 436	719 413	85 807	0	6 602 656

Utlån til kunder fordelt på nivå for kredittkvalitet
Bedriftsmarkedet
2022

Pr. gruppe finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til virkelig verdi	Sum utlån
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	1 243 172	7 420	0	0	1 250 592
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	1 070 614	292 075	0	0	1 362 689
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	96 928	217 771	0	0	314 698
Misligholdt	152	0	97 215	0	97 366
Sum brutto utlån	2 410 866	517 265	97 215	0	3 025 346
Nedskrivninger	-4 019	-18 862	-13 117	0	-35 999
Sum utlån til bokført verdi	2 406 847	498 403	84 097	0	2 989 347

Uben. kred. og gar. fordelt på nivå for kredittkvalitet
Ubenyttede kreditter og garantier - totalt
2022

Pr. gruppe finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav til virkelig verdi	Sum eksponering
Lav risiko (PD 0,00 - 0,49)	223 327	4 449	0	0	227 776
Middels risiko (PD 0,50 - 2,99)	56 895	31 838	0	0	88 733
Høy risiko (PD 3,00 - 99,99)	25 444	14 984	0	0	40 428
Misligholdt	0		4 297	0	4 297
Sum ubenyttede kreditter og garantier	305 666	51 271	4 297	0	361 234
Nedskrivninger	-354	-557	-1 395	0	-2 306
Netto ubenyttede kreditter og garantier	305 312	50 714	2 902	0	358 928

NOTE 7 – FORDELING AV UTLÅN

Utlån fordelt på fordringstyper	2023	2022
Kasse-, drifts- og brukskreditter	296 368	215 078
Byggelån	116 499	257 619
Nedbetalingslån	9 648 267	9 171 876
Brutto utlån og fordringer på kunder	10 061 134	9 644 573
Nedskrivning steg 1	-6 247	-5 089
Nedskrivning steg 2	-22 942	-21 051
Nedskrivning steg 3	-45 740	-26 430
Netto utlån og fordringer på kunder	9 986 205	9 592 003
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt AS	1 047 816	1 332 149
Utlån formidlet til Verd Boligkreditt AS	305 758	30 811
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS og Verd Boligkreditt AS	11 339 778	10 954 962

Brutto utlån fordelt på geografi	2023	2022
Harstad med nabokommuner	2 493 304	2 390 196
Ofoten	2 037 630	2 147 272
Lofoten	2 851 257	2 761 117
Vesterålen	1 094 793	855 687
Tromsø	311 455	355 413
Oslo	398 729	337 969
Landet for øvrig	870 981	795 955
Utlandet	2 985	964
Sum	10 061 134	9 644 573

NOTE 8 – KREDITTFORRINGEDE ENGASJEMENT

2023

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto kredittforringede engasjement
Personmarkedet	135 827	20 581	115 246
Næringssektor fordelt:			
Primærnæringer	14 577	1 623	12 954
Industri	4 008	2 522	1 486
Elektrisitet, gass, damp, vann	0	0	0
Bygg og anlegg	99 846	14 972	84 874
Varehandel	1 674	75	1 599
Eiendomsdrift/-omsetning	30 155	808	29 347
Øvrige næringer	22 768	5 161	17 607
Sum	308 855	45 740	263 115

Banken har pr 31.12.2023 10,7 mill. kr i utlån i steg 3 hvor det ikke er foretatt nedskrivning grunnet verdien på sikkerhetsstillelsen. Tilsvarende tall i 2022 var 8,5 mill.

2022

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringede engasjement	Nedskrivning steg 3	Netto kredittforringede engasjement
Personmarkedet	99 199	13 312	85 887
Næringssektor fordelt:			
Primærnæringer	13 501	562	12 939
Industri	14 905	4 568	10 337
Bygg og anlegg	13 182	1 632	11 550
Varehandel	1 377	235	1 142
Transport og lagring	2 759	1 501	1 258
Eiendomsdrift/-omsetning	50 811	4 403	46 408
Øvrige næringer	599	217	382
Sum	196 333	26 429	169 904

Kredittforringede engasjement	2023	2022
Brutto misligholdte engasjement - over 90 dager	129 049	65 935
Nedskrivning steg 3	22 660	10 702
Netto misligholdte engasjement	106 389	55 233
Andre kredittforringede engasjement	179 807	130 398
Nedskrivning steg 3	23 080	15 727
Netto kredittforringede, ikke misligholdte engasjement	156 727	114 671
Netto misligholdt og kredittforringede engasjement	263 116	169 904

Kredittforringede engasjement fordelt etter sikkerheter

Sikkerhetskategori	2023		2022	
	Beløp	%	Beløp	%
Utlån med pant i bolig	190 226	61,6 %	132 584	67,5 %
Utlån med pant i annen sikkerhet	97 912	31,7 %	25 711	13,1 %
Utlån til offentlig sektor	19 685	6,4 %	37 154	18,9 %
Utlån uten sikkerhet	1 032	0,3 %	884	0,5 %
Ansvarlig lånekapital	0	0,0 %	0	0,0 %
Sum kredittforringede engasjement	308 855	100,0 %	196 333	100,0 %

NOTE 9 – FORFALTE OG KREDITTFORRINGEDE LÅN

	Ikke forfalte lån	Under 1 mnd.	Over 1 t.o.m. 3 mnd.	Over 3 t.o.m. 6 mnd.	Over 6 t.o.m. 12 mnd.	Over 1 år	Sum forfalte lån	Kreditt- forringede eng.	Sikkerhet for forfalte eng. over 90 dager	Sikkerhet for andre kreditt- forringede eng.
2023										
Privatmarkedet	6 581 876	133 733	12 227	19 061	19 615	20 663	205 298	135 827	49 164	113 284
Bedriftsmarkedet	3 153 363	37 448	23 133	35 758	20 734	3 525	120 597	173 028	73 209	94 824
Totalt	9 735 239	171 180	35 359	54 819	40 349	24 188	325 896	308 855	122 373	208 108
2022										
Privatmarkedet	6 382 429	178 271	20 846	16 183	7 729	13 769	236 798	88 563	35 915	87 876
Bedriftsmarkedet	2 944 211	66 831	7 501	6	754	6 042	81 135	90 684	22 960	40 829
Totalt	9 326 640	245 103	28 348	16 189	8 482	19 811	317 933	179 247	58 875	128 705

NOTE 10 – EKSPONERING PÅ UTLÅN

2023	Brutto utlån	Nedskr. steg 1	Nedskr. steg 2	Nedskr. steg 3	Uben. kreditter	Garan- tier	Nedskr. steg 1	Nedskr. steg 2	Nedskr. steg 3	Maks kreditt- eksponering
<i>Tall i hele 1000 kr</i>										
Personmarkedet	6 787 174	-1 052	-1 418	-20 581	112 446	21 836	-18	2	0	6 898 390
Bedriftsmarkedet:										
Primærnæringer	546 762	-5 081	-1 985	-1 623	9 135	0	-31	-85	-12	547 080
Industri	53 039	-490	-10 628	-2 522	8 048	23 646	-61	-3	0	71 029
Elektrisitet, gass, damp, vann	2 582	-1	0	0	0	0	0	0	0	2 581
Bygg og anlegg	317 453	-385	-1 768	-14 972	28 761	25 176	-18	-43	-16	354 191
Varehandel	77 009	-55	-200	-75	15 551	6 703	-12	-32	0	98 889
Eiendomsdrift/-omsetning	1 501 414	-1 482	-3 670	-808	10 993	972	-14	-25	0	1 507 380
Øvrige næringer	775 700	2 299	-3 273	-5 161	53 748	19 111	-154	-59	-264	841 948
Sum bedriftsmarkedet	3 273 959	-5 196	-21 524	-25 159	126 236	75 608	-290	-246	-291	3 423 098
Sum eksponering	10 061 134	-6 247	-22 941	-45 740	238 683	97 444	-308	-245	-291	10 321 488

2022	Brutto utlån	Nedskr. steg 1	Nedskr. steg 2	Nedskr. steg 3	Uben. kreditter	Garan- tier	Nedskr. steg 1	Nedskr. steg 2	Nedskr. steg 3	Maks kreditt- eksponering
<i>Tall i hele 1000 kr</i>										
Personmarkedet	6 619 224	-1 050	-2 136	-13 311	110 649	29 520	-21	0	-1	6 742 873
Bedriftsmarkedet:										
Primærnæringer	540 565	-874	-1 282	-562	11 375	0	-8	-104	0	549 109
Industri	73 873	-19	-11 517	-5 068	7 905	24 146	-51	-201	0	89 067
Bygg og anlegg	363 221	-439	-2 731	-634	40 904	25 205	-74	-95	-1 393	423 965
Varehandel	201 981	-132	-821	-235	20 847	8 092	-21	-14	0	229 698
Transport og lagring	105 132	-54	-318	-1 501	8 017	10 221	-5	-8	0	121 484
Eiendomsdrift/-omsetning	1 592 397	-2 522	-2 245	-5 119	48 569	8 214	-90	-81	0	1 639 123
Øvrige næringer	148 180	0	0	0	18 695	2 226	-84	-53	0	168 963
Sum bedriftsmarkedet	3 025 349	-4 040	-18 915	-13 119	156 312	78 103	-333	-557	-1 393	3 221 409
Sum eksponering	9 644 573	-5 089	-21 051	-26 430	266 961	107 623	-354	-557	-1 395	9 964 282

NOTE 11 – NEDSKRIVINGER, TAP, FINANSIELL RISIKO

Etter IFRS 9 er bankens utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier gruppert i tre steg basert på misligholdssannsynlighet (PD) på innregnings-tidpunktet sammenlignet med misligholdssannsynlighet på balansedagen. Fordeling mellom steg foretas for det enkelte lån eller engasjement.

Tabellene under spesifiserer endringene i periodens nedskrivninger og brutto balanseførte utlån, garantier og ubenyttede trekkrettigheter for hvert steg, og inkluderer følgende element:

- Overføring mellom steg som skyldes endring i kredittrisiko, fra 12 måneders forventet kredittap i steg 1 til kredittap over forventet levetid i steg 2 og steg 3.
- Økning i nedskrivninger ved utstedelse av nye utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Reduksjon i nedskrivninger ved fraregning av utlån, ubenyttede kreditter og garantier.
- Økning eller reduksjon i nedskrivninger som skyldes endringer i inputvariabler, beregningsforutsetninger, makroøkonomiske forutsetninger og effekten av diskontering.

TILLEGGSAVSETNING

Er nærmere omtalt i note 2 og note 3.

2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	1 070	2 190	13 312	16 572
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	116	-684	-835	-1 403
Overføringer til steg 2	-103	603	-117	382
Overføringer til steg 3	-182	-110	9 152	8 859
Nedskrivninger på nye eller økte utlån utbetalt i året	-24	3	256	236
Utlån som er fraregnet i perioden	-218	-787	-3 342	-4 346
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	0	0	0	0
Andre justeringer	-3	-11	1 861	1 847
Økte nedskr., utover de modellberegnete	397	1 212	294	1 903
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2023	1 052	2 417	20 581	24 050

2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2023	5 798 506	721 601	99 119	6 619 226
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	286 179	-274 361	-11 818	0
Overføringer til steg 2	-223 438	225 437	-1 998	0
Overføringer til steg 3	-21 416	-26 507	47 923	0
Nye utlån utbetalt	1 857 703	108 087	11 766	1 977 556
Utlån som er fraregnet i perioden	-1 591 275	-209 168	-9 165	-1 809 608
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2023	6 106 259	545 089	135 827	6 787 174

2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	4 019	18 862	13 117	35 998
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	64	-398	-195	-529
Overføringer til steg 2	-485	3 288	0	2 803
Overføringer til steg 3	-493	-1 127	11 780	10 160
Nedskrivninger på nye eller økte utlån utbetalt i året	1 024	575	196	1 794
Utlån som er fraregnet i perioden	2 881	-2 578	-5 948	-5 645
Endet eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-459	1 368	5 970	6 879
Andre justeringer	-1 354	535	240	-580
Økte nedskr., utover de modellberegnete	0	0	0	0
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2023	5 196	20 525	25 159	50 880

2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2023	2 410 866	517 265	97 215	3 025 346
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	283 323	-279 611	-3 712	0
Overføringer til steg 2	-270 668	271 145	-477	0
Overføringer til steg 3	-34 161	-40 309	74 470	0
Nye utlån utbetalt	997 384	112 307	22 278	1 131 968
Utlån som er fraregnet i perioden	-924 581	57 972	-16 745	-883 353
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2023	2 462 163	638 769	173 028	3 273 961

2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	354	556	1 393	2 304
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	21	-180	0	-160
Overføringer til steg 2	-22	80	0	58
Overføringer til steg 3	-53	-21	12	-62
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	38	31	0	69
Nedskr. på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-67	-341	-1 122	-1 531
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-13	30	0	17
Andre justeringer	50	90	8	148
Nedskrivninger pr. 31.12.2023	308	245	292	844

2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto eksponering pr. 01.01.2023	305 666	51 271	4 298	361 235
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	4 024	-3 697	-327	0
Overføringer til steg 2	-12 370	12 387	-752	-736
Overføringer til steg 3	-3 240	-752	-2 570	-6 562
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	59 524	2 127	4 440	66 091
Ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-71 451	-26 824	3 896	-94 379
Brutto eksponering pr. 31.12.2023	282 153	34 512	8 985	325 649

2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Akkumulerte nedskrivninger balanse-/utenombalanseposter	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2023	5 442	21 609	27 823	54 873
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	201	-1 262	-1 030	-2 091
Overføringer til steg 2	-611	3 971	-117	3 243
Overføringer til steg 3	-728	-1 257	20 944	18 958
Nedskrivninger på nye eller økte utlån utbetalt i året	1 000	578	452	2 030
Utlån som er fraregnet i perioden	2 663	-3 365	-9 290	-9 991
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-472	1 398	5 970	6 895
Andre justeringer	-1 308	614	2 109	1 415
Økte nedskr., utover de modellberegnete	397	1 212	294	1 903
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	38	31	0	69
Nedskr. på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-67	-341	-1 122	-1 531
Akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2023	6 556	23 186	46 032	75 774

2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Akkumulert brutto eksponering balanse-/utenombalanseposter	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto eksponering pr. 01.01.2023	6 104 172	1 290 137	200 631	7 594 940
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	573 526	-557 670	-15 856	0
Overføringer til steg 2	-506 476	508 968	-3 228	-736
Overføringer til steg 3	-58 817	-67 569	119 823	-6 562
Nye utlån utbetalt	2 855 087	220 394	34 043	3 109 524
Utlån som er fraregnet i perioden	-2 515 856	-151 196	-25 910	-2 692 962
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	59 524	2 127	4 440	66 091
Ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-71 451	-26 824	3 896	-94 379
Akkumulert brutto eksponering pr. 31.12.2023	6 439 709	1 218 369	317 840	7 975 918

Individuelle nedskrivninger (steg 3) på utlån og garantier	2023	2022
Steg 3 - Individuelle nedskrivninger ved begynnelsen av perioden	26 430	19 863
Steg 3 - Økte individuelle nedskrivninger i perioden	10 553	4 231
Steg 3 - Nye individuelle nedskrivninger i perioden	22 470	10 673
Steg 3 - Tilbakeføring av individuelle nedskr. fra tidligere perioder	-9 377	-8 135
Steg 3 - Periodens konstaterte tap som det tidligere år er nedskrevet for	-4 335	-202
Individuelle nedskrivninger (steg 3) ved slutten av perioden	45 740	26 430

Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantier	2023	2022
Steg 1 - Periodens endring i forventet tap på utlån	-597	1 507
Steg 2 - Periodens endring i forventet tap på utlån	468	6 823
Steg 3 - Periodens endring i tap på utlån	17 876	5 698
Steg 3 - Periodens konst. tap som det tidligere er foretatt nedskr. for	4 335	202
Steg 3 - Periodens konst. tap som det tidligere ikke er foretatt nedskr. for	491	0
Steg 3 - Renter på individuelt nedskrevne lån	0	0
Steg 3 - Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-557	-317
Alle steg - Periodens endring i forventet tap på garantier	-1 383	7
Tapskostnader i perioden	20 634	13 919

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2022	1 101	1 318	6 014	8 433
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	198	-436	-283	-521
Overføringer til steg 2	-143	820	-4	673
Overføringer til steg 3	-11	-165	5 129	4 953
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	164	3	981	1 147
Utlån som er fraregnet i perioden	-306	-359	-1 837	-2 502
Konstaterte tap				0
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	-198	152	1 933	1 888
Andre justeringer	265	857	1 379	2 500
Nedskrivninger personmarkedet pr. 31.12.2022	1 070	2 190	13 312	16 571

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - personmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2022	5 344 834	476 737	53 571	5 875 142
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	140 740	-132 229	-8 511	0
Overføringer til steg 2	-255 326	255 455	-129	0
Overføringer til steg 3	-10 864	-31 666	42 531	0
Nye utlån utbetalt	2 024 264	300 913	19 656	2 344 833
Utlån som er fraregnet i perioden	-1 355 142	-147 606	-7 999	-1 510 747
Konstaterte tap				0
Brutto utlån til personmarkedet pr. 31.12.2022	5 888 506	721 603	99 119	6 709 228

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2022	2 806	14 429	13 849	31 083
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	97	-573	-803	-1 278
Overføringer til steg 2	-259	2 383	-527	1 596
Overføringer til steg 3	-270	-304	1 704	1 131
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	247	-1 017	2 146	1 376
Utlån som er fraregnet i perioden	-663	-714	-2 404	-3 780
Konstaterte tap				0
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	604	963	-857	711
Andre justeringer	1 457	3 695	9	5 160
Nedskrivninger bedriftsmarkedet pr. 31.12.2022	4 020	18 862	13 117	35 999

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kunder - bedriftsmarkedet	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto utlån pr. 01.01.2022	2 476 096	293 815	93 721	2 863 631
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	83 358	-65 830	-17 528	0
Overføringer til steg 2	-213 695	220 831	-7 136	0
Overføringer til steg 3	-16 597	-20 838	37 435	0
Nye utlån utbetalt	603 272	151 870	0	755 142
Utlån som er fraregnet i perioden	-521 567	-152 582	-9 278	-683 427
Konstaterte tap				0
Brutto utlån til bedriftsmarkedet pr. 31.12.2022	2 410 866	427 266	97 215	2 935 347

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2022	473	228	1 400	2 101
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	3	-15	0	-11
Overføringer til steg 2	-46	145	0	99
Overføringer til steg 3	-9	-2	9	-2
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	25	6	0	31
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-185	-152	0	-337
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	65	8	0	73
Andre justeringer	26	340	-14	352
Nedskrivninger pr. 31.12.2022	354	557	1 395	2 306

2022	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantier	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2022	459 208	55 846	5 440	520 494
Overføringer:				
Overføringer til steg 1	1 613	-1 611	-2,06825	0
Overføringer til steg 2	-13 687	13 687	-247	-247
Overføringer til steg 3	-61	-247	48	-261
Nye/endrede ubenyttede kreditter og garantier	102 391	24 936	54	127 381
Engasjement som er fraregnet i perioden	-243 797	-41 340	-995	-286 132
Brutto balanseførte engasjement pr. 31.12.2022	305 666	51 271	4 298	361 235

	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Akkumulerte nedskrivninger	12 mnd. tap	Livstid tap	Livstid tap	Totalt
Nedskrivninger pr. 01.01.2022	4 380	15 975	21 263	41 618
Overføringer mellom steg:				
Overføringer til steg 1	298	-1 024	-1 086	-1 811
Overføringer til steg 2	-448	3 347	-531	2 368
Overføringer til steg 3	-289	-471	6 842	6 082
Nedskrivninger på nye utlån utbetalt i året	411	-1 014	3 127	2 524
Utlån som er fraregnet i perioden	-968	-1 073	-4 241	-6 282
Konstaterte tap	0	0	0	0
Endet eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	472	1 123	1 077	2 671
Andre justeringer	1 747	4 891	1 374	8 012
Overføringer:				0
Nedskrivninger på nye kreditter og garantier	25	6	0	31
Nedskrivninger på ubenyttede kreditter og garantier som er fraregnet i perioden	-185	-152	0	-337
Endret eksponering eller endringer i modell eller risikoparametre	0	0	0	0
Akkumulerte Nedskrivninger pr. 31.12.2022	5 444	21 609	27 825	54 877

NOTE 12 – STORE ENGASJEMENTER

Pr. 31.12.2023 utgjorde de 10 største konsoliderte kredittengasjementene 7,04 % av brutto engasjement.

Banken har to konsoliderte kredittengasjement som blir rapportert som store engasjement, dvs at engasjementene utgjør mer enn 10,0 % av bankens netto kjernekapital. De aktuelle kredittengasjementene utgjør 20,78 % av netto kjernekapital.

	2023	2022
10 største engasjement	708 452	643 966
Totalt brutto engasjement	10 061 134	9 644 573
i % av brutto engasjement	7,04 %	6,68 %
Netto kjernekapital	1 346 584	1 233 247
i % av netto kjernekapital	52,61 %	52,22 %
Største engasjement utgjør	10,41 %	11,35 %

Brutto engasjement inkluderer utlån til kunder (før nedskrivning), ubenyttede kredittrammer og garantiansvar.

Engasjementsbeløpet er før risikovekting og sikkerheter.

BESKRIVELSE AV SCENARIOENE

BASIS

Nedskrivninger i steg 1 og 2 som beregnet i nedskrivningsmodellen.

SCENARIO 1: INGEN PÅVIRKNING FRA MAKROMODELL

Scenarioet beskriver hvordan nedskrivningene vil se ut med en konstant "forventning til fremtiden". Det betyr at scenarioet beskriver en forventning om "ingen endringer i økonomien" frem i tid. Scenarioet kan med fordel benyttes til å vurdere konsekvensene av framtidsforventningene i de geografiske områder eller bransjer, som har større justeringer.

SCENARIO 2: FULL LØPETID PÅ ALLE AVTALER

Scenarioet behandler alle fasiliteter med full løpetid og simulerer hvordan nedskrivningen vil endres hvis alle fasiliteter anvender kontraktuell løpetid. Nedskrivningsmodellen benytter ellers for steg 1 ett års løpetid og for steg 2 en gjennomsnittlig forventet løpetid ved beregning av nedskrivninger.

SCENARIO 3: PD 12 MND. ØKT MED 10 %

Endringen, som følge av en 10 % stigning i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten ved en isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet reberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

SCENARIO 4: PD 12 MND. REDUSERT MED 10 %

Endringen, som følge av et 10% fall i sannsynligheten for default scenarioet, viser effekten ved et isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er en mulig endring i stegfordelingen og justering av ratingbånd til beregning på PD liv-kurven for kunder i steg 2. Scenarioet reberegner ikke PD liv som avledet faktor for ikke å ødelegge effekten ved isolert endringer av PD 12 mnd.

Avsatte tap på utlån, kreditter og garantier	Basis	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4
Steg 1	6 555	5 524	10 559	4 746	9 000
Steg 2	23 186	7 229	10 640	22 230	14 848

NOTE 14 – LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i en gitt situasjon ikke er i stand til å refinansiere seg i tilstrekkelig grad til at banken kan møte sine forpliktelser. Det er i hovedsak 3 områder som har innvirkning på bankens likviditetsrisiko;

1. BALANSESTRUKTUR:

Banken har liten forskjell i omløpshastighet og bindingstid på aktiva og passiva, og har således et lavt refinansieringsbehov.

2. LIKVIDITETEN I MARKEDET:

Denne er vurdert til god.

3. KREDITTVERDIGHET:

Kreditverdighet kommer til uttrykk gjennom banken sin «skygge-rating». Viktige elementer i ratingen er banken sin soliditet, likviditet, inntjening, risikoprofil og porteføljekvalitet. Banken er ratet på samme nivå som banker man kan sammenligne seg med.

Banken har en kredittramme på kr 300 mill. i vår oppgjørsbank, DNB. Vi har innskudd i Norges Bank på kr 60 mill., og deponerte verdipapirer hos Norges Bank på kr 494 mill.

2023

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen	0-1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter						72 806	72 806
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner						721 491	721 491
Netto utlån til og fordringer på kunder	9 667	55 867	85 539	593 933	9 194 305	46 894	9 986 205
Obligasjoner, sertifikat og lignende		28127	30 174	630 891	1031		690 222
Finansielle derivater						12	12
Øvrige eiendeler						268 244	268 244
Sum eiendeler	9 667	83 994	115 713	1 224 824	9 195 336	1 109 446	11 738 978
Gjeld til kredittinstitusjoner			80 702			15 095	95 796
Innskudd fra og gjeld til kunder	5 111 513	2 524 183	50 000				7 685 696
Obligasjonsgjeld		130 202	366 501	1 668 813	200 421		2 365 937
Finansielle derivater		370					370
Øvrig gjeld						83 487	83 487
Ansvarlig lånekapital						40 382	40 382
Sum gjeld	5 111 513	2 654 755	497 203	1 668 813	200 421	138 964	10 271 669
Netto	-5 101 846	-2 570 761	-381 490	-443 990	8 994 915	970 482	1 467 310

2022

Avtalt løpetid for hovedposter i balansen	0-1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Kontanter og kontantekvivalenter						70 434	70 434
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner						454 369	454 369
Netto utlån til og fordringer på kunder	56 961	97 396	165 077	488 396	8 688 667	95 506	9 592 003
Obligasjoner, sertifikat og lignende			10 180	654 798	1 019		665 997
Finansielle derivater						57	57
Øvrige eiendeler						292 983	292 983
Sum eiendeler	56 961	97 396	175 257	1 143 194	8 689 686	913 348	11 075 842
Gjeld til kredittinstitusjoner		50 276	20 079	80 526		39 777	190 658
Innskudd fra og gjeld til kunder		2 180 276	50 000			5 096 293	7 326 569
Obligasjonsgjeld		255 602	200 535	1 457 885	100 328		2 014 350
Finansielle derivater		555					555
Øvrig gjeld						93 932	93 932
Ansvarlig lånekapital					80 408		80 408
Sum gjeld	0	2 486 709	270 614	1 538 411	180 735	5 230 002	9 706 471
Netto	56 961	-2 389 313	-95 357	-395 217	8 508 951	-4 316 654	1 369 371

NOTE 15 – VALUTARISIKO

Bankens balanseposter i utenlandsk valuta er kontanter i valuta, som selges til bankens kunder i form av reisevaluta. Risiko for valutatap knyttet til valutabeholdning 31.12.2023 ansees å være uvesentlig. Sparebank 68° Nord har ikke valutalån på egen balanse eller åpne terminhandler per 31.12.2023.

Banken mottar månedlige fakturaer fra vår danske datasentral (Skandinavisk Data Center – SDC) i danske kroner.

Det blir ikke inngått noen form for terminkontrakter på danske kroner, valutakursen på betalingstidspunktet legges derfor til grunn ved bokføringen av fakturaene i bankens regnskap. Totalt utgjør disse fakturaene ca. kr 12 mill. danske kroner pr år.

Aksjer i utenlandsk valuta: SDC, Visa C-aksjer + VN Norge Forvaltning AS utgjør kr 25,433 mill.

NOTE 16 – KURSRIKSIKO

Kursrisiko på verdipapirer er risikoen for tap som oppstår ved endringer i verdien på obligasjoner, sertifikater og egenkapitalpapirer banken har investert i. Banken har etablert rammer for slike typer investeringer. Investeringer ut over rammene skal godkjennes av bankens styre.

Se note 26, 27 og 28 for endringer i verdien på obligasjoner og egenkapitalpapirer.

NOTE 17 – RENTERISIKO

ENDRING AV RENTEVILKÅR

Renterisiko oppstår i forbindelse med bankens utlåns- og innlånsvirksomhet. Renterisiko er resultatet av at rentebindingstiden for bankens aktiva- og passivaside ikke er sammenfallende.

Bankens utlån og finansiering er i all hovedsak i flytende rente. Dette medfører en begrenset eksponering mot endringer i markedsrentene.

Banken hadde pr 31.12.2023 gitt utlån til kunder med fastrente for totalt kr 700,2 mill. mens mottatte innskudd fra kunder med fastrente utgjorde kr 279,7 mill. Banken har også et fastrenteobligasjonslån på kr 150 mill.

TIDSPUNKT FRAM TIL AVTALT/SANNSYNLIG ENDRING AV RENTEVILKÅR 2023

Post i balansen pr 31.12.2023	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter	60 608					12 198	72 806
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	716 391					5 100	721 491
Netto utlån til og fordringer på kunder	3 185 438	6 134 682	95 954	568 738	1 393		9 986 205
Obligasjoner, sertifikater og lignende	190 636	499 586					690 222
Finansielle derivater	12						12
Øvrige eiendeler (uten renteeksponering)						268 244	268 244
Sum eiendeler	4 153 084	6 634 268	95 954	568 738	1 393	285 542	11 738 979
-herav i utenlandsk valuta							0
Gjeld til kredittinstitusjoner	15 095	80 702					95 796
Innskudd fra og gjeld til kunder	7 528 668		154 875			2 153	7 685 696
Obligasjonsgjeld		2 215 937		150 000			2 365 937
Finansielle derivater						370	370
Øvrig gjeld (uten renteeksponering)						83 487	83 487
Ansvarlig lånekapital		40 382					40 382
Sum gjeld	7 543 762	2 337 021	154 875	150 000	0	86 010	10 271 669
- herav i utenlandsk valuta							0
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	-3 390 678	4 297 247	-58 921	418 738	1 393	199 532	1 467 311

TIDSPUNKT FRAM TIL AVTALT/SANNSYNLIG ENDRING AV RENTEVILKÅR 2022

Post i balansen pr 31.12.2022	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Uten rente- eksponering	Sum
Kontanter og kontantekvivalenter	58 766					11 668	70 434
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	454 369					0	454 369
Netto utlån til og fordringer på kunder	3 205 560	5 805 388	60 079	513 074	7 902		9 592 003
Obligasjoner, sertifikater og lignende		665 997					665 997
Finansielle derivater	57						57
Øvrige eiendeler (uten renteeksponering)						292 983	292 983
Sum eiendeler	3 718 752	6 471 385	60 079	513 074	7 902	304 651	11 075 843
-herav i utenlandsk valuta							0
Gjeld til kredittinstitusjoner	39 777	150 881				0	190 658
Innskudd fra og gjeld til kunder	7 196 658		110 109	19 802		0	7 326 569
Obligasjonsgjeld		2 014 350					2 014 350
Finansielle derivater						555	555
Øvrig gjeld (uten renteeksponering)						93 932	93 932
Ansvarlig lånekapital		80 408					80 408
Sum gjeld	7 236 435	2 245 639	110 109	19 802	0	94 486	9 706 471
- herav i utenlandsk valuta	0	0	0	0	0	0	0
Netto renteeksponering eiendeler og gjeld	-3 517 683	4 225 746	-50 030	493 272	7 902	210 164	1 369 371

RENTERISIKO PR. 31.12.2023

Eiendeler	Eksponering	Renteløpetid	Renterisiko ved 1% endring
Utlån til kredittinstitusjoner - flytende rente	721	0,00	0,00
Utlån til kredittinstitusjoner - oppsigelse	0	0,09	0,00
Utlån til kunder - flytende rente	9 280	0,17	-15,47
Utlån til kunder - fast rente	706	2,38	-16,81
Rentebærende verdipapirer	690	0,25	-1,73
Gjeld			
Innlån fra kredittinstitusjoner - flytende rente	96	0,25	0,24
Innlån fra kredittinstitusjoner - oppsigelse	0	0,09	0,00
Innskudd fra kunder - flytende rente	7 421	0,17	12,37
Innskudd fra kunder - fast rente	265	0,52	1,38
Verdipapirgjeld (inkl ansvarlige lån og fondsobl.)	2 266	0,25	5,67
Fastrenteobligasjon	150	4,92	7,38
Utenom balansen			
Renterisiko i derivater (aktivasikring)	8	4,41	0,35
Renterisiko i derivater (passivasikring)	0	0,00	0,00
Sum renterisiko			-6,61

AVTALT/SANNSYNLIG TIDSPUNKT FOR ENDRING AV RENTEBETINGELSER FOR HOVEDPOSTER I BALANSEN

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet. Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding.

NOTE 18 – NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNTEKTER

			Gj.snittlig rentesats*	Gj.snittlig rentesats*
	2023	2022	2023	2022
Renteinntekter og lignende inntekter				
Renter og lign. inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner (amortisert kost)	27 218	9 513	3,88 %	1,88 %
Renter og lign. inntekter av utlån til og fordringer på kunder (amortisert kost)	539 691	338 996	5,54 %	3,73 %
Renter og lign. inntekter av sertifikater, obl. og andre renteb. vpp (virkelig verdi)	31 023	15 158	4,57 %	2,29 %
Andre renteinntekter og lign. inntekter	343	-216		
Sum renteinntekter og lignende inntekter	598 275	363 451		
Rentekostnader og lignende kostnader	2023	2022	2023	2022
Renter og lign. kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner (amortisert kost)	5 299	3 666	4,67 %	2,06 %
Renter og lign. kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder (amortisert kost)	197 189	66 941	2,58 %	0,94 %
Renter og lign. kostnader på utstedte verdipapirer (amortisert kost)	100 666	48 034	4,79 %	2,64 %
Renter og lign. kostnader på ansvarlig lånekapital (amortisert kost)	3 583	3 062	6,58 %	3,74 %
Andre rentekostnader og lign. kostnader	8 895	5 399		
Sum rentekostnader og lignende kostnader	315 632	127 102		
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	282 642	236 349		

*Gjennomsnittlig rentesats er beregnet for effektiv rente

Andre rentekostnader og lignende kostnader	2023	2022
Bankenes Sikringsfond - Bidrag til innskuddsgarantifondet	5 929	3 449
Bankenes Sikringsfond - Bidrag til krisetiltaksfondet	1 729	1 519
Rentekostnader skatteoppgjøret	51	21
Sum andre rentekostnader og lignende kostnader	7 709	4 989

NOTE 19 – SEGMENTINFORMASJON

Banken har kun ett segment. Det foreligger ikke vesentlige forskjeller på risiko og avkastning knyttet til de produkter, tjenester og geografiske markeder banken opererer i. Dette er i samsvar med intern rapportering.

NOTE 20 – SPESIFIKASJON PROVISJONSINNTEKTER, KOSTNADER, UTBYTTE, VERDIENDRINGER

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	2023	2022
Garantiprovisjon	1 803	1 712
Formidlingsprovisjoner	1 517	1 190
Provisjoner fra boligkreditselskaper	7 965	7 911
Betalingsformidling	19 443	19 211
Verdipapirforvaltning	506	430
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	4 710	4 247
Andre provisjons- og gebyrinntekter	6 285	5 905
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	42 228	40 605
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	2023	2022
Garantiprovisjon		
Betalingsformidling	2 905	3 836
Andre gebyr- og provisjonskostnader	3 047	2 623
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	5 952	6 459
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter	2023	2022
Netto gevinst/tap på utlån og fordringer	-64	0
Netto gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner	1 899	-5 364
Netto gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	1 109	2 403
Netto gevinst/tap på valuta	1 685	3 551
Netto gevinst/tap på finansielle instrument	4 629	590
Andre driftsinntekter	2023	2022
Driftsinntekter faste eiendommer	116	106
Andre driftsinntekter	1 814	1 234
Sum andre driftsinntekter	1 930	1 340
Utbytte	2023	2022
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	3 361	6 185
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter	3 361	6 185
Sum netto andre driftsinntekter	46 196	42 261

NOTE 21 – LØNN OG ANDRE PERSONALKOSTNADER

2023						
Funksjon	Lønn	Honorar	Andre ytelser	Pensjons- kostnad	Sum lønn m.v. 2023	Lån og sikk.still.
Administrerende banksjef Hugo Thode Hansen, fom mai 2023	1 278		159	128	1 564	2 000
Banksjef finans-og virksomhetsstyring Tore Karlsen	1 766		227	197	2 190	0
Lokalbanksjef Lofoten - Viseadministrerende banksjef Werner Martinsen	1 236		246	150	1 632	663
Lokalbanksjef Harstad - Banksjef næring Frank Kulseng	1 124		246	131	1 501	3 455
Banksjef privatmarked Line Isaksen	1 033		123	112	1 268	3 108
Banksjef kundesenter Unni Megård	1 029		72	121	1 222	62
Sum ledende ansatte	7 467	0	1072,047	838,553	9 377	9 287
Styrets leder Rudi M Christensen		247	12		259	0
Styrets nestleder Anne Sissel Sand		142	0		142	3 885
Styremedlem Mats Nygaard Johnsen		120	0		120	0
Styremedlem Astrid Mathiassen		129	0		129	0
Styremedlem Jardar Jensen		122	0		122	0
Styremedlem ansatterepresentant Line Yvonne Størvold Hansen	617	96	49	41	803	3 852
Styremedlem ansatterepresentant Thomas Elvebakk	554	81	75	51	760	4 961
Sum styret	1 171	936,195	136,5	92,03	2 335	12 698
Generalforsamlingens medlemmer		152,79			153	24 509
Sum generalforsamlingen	0	152,79	0	0	153	24 509

2022						
Funksjon	Lønn	Honorar	Andre ytelser	Pensjons- kostnad	Sum lønn m.v. 2022	Lån og sikk.still.
Adm banksjef Tor Andre Grenersen tom april 2022	577		78	61	716	0
Konstituert adm. banksjef Tore Karlsen	1 772		230	186	2 188	0
Viseadm. banksjef/konstituert banksjef finans og virksomhetsstyring Werner Martinsen	1 142		245	150	1 536	827
Banksjef BM Frank Kulseng	1 070		155	129	1 355	3 303
Banksjef PM Line Isaksen	971		95	105	1 171	3 284
Banksjef kundesenter og dagligbank Unni Megård	884		62	114	1 060	1 890
Sum ledende ansatte	6 416	0	866	745	8 027	9 304
Styrets leder Rudi M Christensen		285	10		295	0
Styrets nestleder Jostein Lunde		116	0		117	1 529
Styremedlem Mats Nygaard Johnsen		101	0		101	4 318
Styremedlem Astrid Mathiassen		112	0		112	0
Styremedlem Anne Sissel Sand		149	0		149	2 072
Styremedlem Bjørn Harald Karlsen		112	0		112	0
Styremedlem Trine E. F. Eriksen		139	61		200	2 624
Styremedlem Jardar Jensen		110	0		110	0
Styremedlem ansatterepresentant Line Yvonne Størvold Hansen	156	86	59	39	339	3 939
Styremedlem ansatterepresentant Peder L. F. Spjeldet	611	110	55	43	819	1 935
Sum styret	768	1320	184	82	2 354	16 417
Generalforsamlingens medlemmer		164			164	25 841
Sum generalforsamlingen	0	164	0	0	164	25 841

Leder i valgkomiteen får en godtgjørelse på kr 28.500,- pr år pluss kr 1.720,- pr møte.

Medlem i valgkomiteen får en godtgjørelse på kr 14.250,- pr år pluss kr 1.720,- pr. møte.

Dersom Sparebank 68° Nord går til oppsigelse av adm. banksjef har han rett til etterlønn i 12 måneder. Etterlønnen skal utbetales månedlig i like store beløp etter utløpet av oppsigelsestiden på 6 måneder.

Banken har ikke inngått avtaler med adm. banksjef eller medlemmer av styret vedrørende aksjevedrøbasert betaling eller andre former for bonus. Det er heller ikke inngått slike avtaler med andre ansatte eller tillitsvalgte enn ovenfor nevnt. Det er inngått avtale med adm. banksjef, viseadm. banksjef og banksjef for finans og virksomhetsstyring om tilleggspensjon.

Bankens styre valgte ut fra oppnådde resultater og utbetale bonus for 2022. For 2022, utbetalt i 2023 utgjorde dette maks kr 35.000,- pr fast ansatt i stillinger som var omfattet av ordningen. Beløpet ble avkortet ved langtidsfravær.

	2023	2022
Antall årsverk i banken pr. 31.12.	59,8	55,6
Kostnader til rentesubsidiering av lån til ansatte i regnskapsåret	513	342

PENSJONSKOSTNADER

Alle ansatte inngår i en felles innskuddsbasert ordning.

Bankens pensjonsordning oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon.

AFP-ordningen er ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen.

En ansatt har en begrenset tilleggspensjon som løper frem til fylte 73 år. Pensjonen aktuarberegnes.

Pensjonskostnader	2023	2022
Innskuddsbasert pensjonsordning	3 771	3 322
Avtalefestet pensjonsordning (AFP)	797	747
Tilleggspensjoner	806	927
Sum pensjonskostnader	5 373	4 997

NOTE 22 – ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Andre driftskostnader	2023	2022
Andre eksterne tjenester	13 256	10 201
Ekstern revisjon	1 515	1 623
Intern revisor	1 289	447
IT-kostnader	20 786	17 250
Leide lokaler	572	947
Eide lokaler	3 988	3 730
Kontorrekvisita, porto, telekostnader	2 398	2 530
Reiser	994	920
Markedskostnader	7 896	6 350
Andre driftskostnader	9 562	7 646
Sum andre driftskostnader	62 256	51 643

Honorarer til ekstern revisor (inkl mva)

Ordinært revisjonshonorar	1 291	1 291
Merarbeid revisjon	140	258
Konsulenthonorar	84	74
Sum kostnader til ekstern revisjon	1 515	1 623

NOTE 23 – TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

DØTRE:

- Bogen Servicebygg AS, org.nr. 979 922 035
- Storgata 9 AS, org.nr. 911 924 986

BOGEN SERVICEBYGG AS

Bogen Servicebygg AS er et 100 % eid datterselskap og er et rent eiendomsforetak i Bogen. Banken har inngått leiekontrakt med Bogen Servicebygg AS om leie av lokale. Banken har i 2023 blitt fakturert med kr 790' i husleie og felleskost.

Se note 42 for behandling av leie iht. IFRS16.

STORGATA 9 AS

Storgata 9 AS er et 65% eid datterselskap og er et rent eiendomsforetak på Leknes. Banken har inngått leiekontrakt med Storgata 9 AS om leie av lokaler. Banken har i 2023 blitt fakturert med kr 1.130' i husleie og felleskost.

Se note 42 for behandling av leie iht. IFRS16.

NOTE 24 – SKATTER

Betalbar inntektsskatt	2023	2022
Resultat før skattekostnad	173 239	142 306
Permanente forskjeller	-8 978	-12 881
Endring i midlertidige forskjeller	-5 123	2 122
Sum skattegrunnlag	159 138	131 547
Betalbar inntektsskatt (25%)	39 785	32 886
Årets skattekostnad		
Betalbar inntektsskatt	39 785	32 887
Endring utsatt skatt over resultatet	1 281	-530
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	4 447	43
Årets skattekostnad	45 512	32 399
Resultat før skattekostnad	173 239	142 306
25% skatt av resultat før skattekostnad	43 310	35 577
25% skatt av permanente forskjeller	-2 245	-3 220
For lite/(mye) avsatt skatt forrige år	4 447	43
Skattekostnad	45 512	32 399
Effektiv skattesats (%)	26,27 %	22,77 %
Endring balanseført utsatt skattefordel	2023	2022
Balanseført utsatt skattefordel 31.12. forrige år	-7 872	-7 342
Resultatført utsatt skatt i perioden	1 281	-530
Balanseført utsatt skattefordel 31.12.	-6 590	-7 872
Utsatt skattefordel	31.12.2023	01.01.2023
Driftsmidler	-13 424	-14 637
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	2 648	-2 603
Andre forskjeller	-14 550	-13 050
Balanseførte leieavtaler	-788	-835
Pensjonsforpliktelse	-249	-359
Gevinst- og tapskonto	-3	-4
Avsetning til forpliktelser		
Sum midlertidige forskjeller	-26 366	-31 488
Utsatt skattefordel (25% utsatt skatt)	-6 592	-7 872
Resultatført utsatt skatt	2023	2022
Driftsmidler	-303	-20
Pensjonsforpliktelse	-28	-90
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	-1 313	-640
Balanseførte leieavtaler	-12	56
Gevinst- og tapskonto	0	0
Andre forskjeller	375	164
Avsetning til forpliktelser	0	0
Sum endring utsatt skattefordel	-1 281	-530

NOTE 25 – KATEGORIER AV FINANSIELLE INSTRUMENTER

2023

Regnskapspost	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Utpekt til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Totalt
Finansielle eiendeler						
Kontanter og kontantekvivalenter (fordringer på sentralbanker)	72 806					72 806
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	721 491					721 491
Utlån til og fordringer på kunder	9 986 205			0		9 986 205
Obligasjoner og andre renteb. verdipapirer med fast avkastning			690 222			690 222
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		95 085			124 674	219 759
Finansielle derivater		12				12
Sum finansielle eiendeler	10 780 501	95 097	690 222	0	124 674	11 690 494
Finansiell gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	95 796					95 796
Innskudd fra og gjeld til kunder	7 685 696					7 685 696
Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	2 365 937					2 365 937
Ansvarlig lånekapital	40 382					40 382
Finansielle derivater		370				370
Sum finansiell gjeld	10 187 811	370	0	0	0	10 188 181

2022

Regnskapspost	Amortisert kost	Virkelig verdi over resultatet	Utpekt til virkelig verdi over resultatet	Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Utpekt til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Totalt
Finansielle eiendeler						
Kontanter og kontantekvivalenter (fordringer på sentralbanker)	70 434					70 434
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	454 369					454 369
Utlån til og fordringer på kunder	9 592 003			0		9 592 003
Obligasjoner og andre renteb. verdipapirer med fast avkastning			665 997			665 997
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning		85 684			139 954	225 638
Finansielle derivater		57				57
Sum finansielle eiendeler	10 116 806	85 741	665 997	0	139 954	11 008 497
Finansiell gjeld						
Gjeld til kredittinstitusjoner	190 658					190 658
Innskudd fra og gjeld til kunder	7 326 569					7 326 569
Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	2 014 350					2 014 350
Ansvarlig lånekapital	80 408					80 408
Finansielle derivater		555				555
Sum finansiell gjeld	9 611 984	555	0	0	0	9 612 540

NOTE 26 – VIRKELIG VERDI FINANSIELLE INSTRUMENTER

Virkelig verdimålinger og -opplysninger klassifisert etter nivå. Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi.

I **Nivå 1** er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder.

I **Nivå 2** er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier.

Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata. Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS, Brage Finans AS og

Freunde Holding AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet.

Virkelig verdi og bokført verdi av finansielle eiendeler og gjeld	2023		2022	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler bokført til amortisert kost				
Konter og kontantekvivalenter (fordringer på sentralbanker)	72 806	72 806	70 434	70 434
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	721 491	721 491	454 369	454 369
Utlån til kunder (kun utlån vurdert til amortisert kost)	9 986 205	9 986 205	9 592 003	9 592 003
Sum finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost	10 780 501	10 780 501	10 116 806	10 116 806
Finansiell gjeld bokført til amortisert kost				
Gjeld til kredittinstitusjoner	95 796	95 796	190 658	190 658
Innskudd fra kunder	7 685 696	7 685 696	7 326 569	7 326 569
Gjeld stiftet ved utsedelse av verdipapirer	2 365 937	2 365 937	2 014 350	2 014 350
Ansvarlig lånekapital	40 382	40 382	80 408	80 408
Sum finansiell gjeld vurdert til amortisert kost	10 187 811	10 187 811	9 611 984	9 611 984

Utlån til kunder er utsatt for markeds konkurranse. Dette vil si at mulige merverdier i utlånsporteføljen ikke vil kunne opprettholdes over lengre tid. Videre foretas det løpende nedskrivninger for tap på porteføljen. Amortisert kost anses derfor for å være en rimelig tilnærming til virkelig verdi for utlån som er bokført til amortisert kost i balansen.

Nivåfordeling finansielle instrumenter (verdipapirer)	NIVÅ 1 Kvoterte priser i aktive markeder	NIVÅ 2 Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	NIVÅ 3 Verdsettings- teknikk basert på <u>ikke</u> observerbare markedsdata	Total
2023				
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		690 222	95 085	785 307
Verdipapirer til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)			124 674	124 674
Finansielle derivater			12	12
Sum eiendeler	0	690 222	219 771	909 993

2023	Verdipapirer	
	Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Virkelig verdi over resultatet
Avstemming av nivå 3		
Inngående balanse	139 954	85 685
Realisert resultatført gevinst/tap		
Urealisert resultatført gevinst/tap		1 109
Valutakorreksjoner aksjer i utenlandsk valuta	860	
Urealisert gevinst og tap i utvidet resultat (OCI)	4 811	
Investeringer/kjøp	2 177	8 292
Salg	-23 128	
Utgående balanse	124 674	95 085

Nivåfordeling finansielle instrumenter (verdipapirer)	NIVÅ 1	NIVÅ 2	NIVÅ 3	
2022	Kvoterte priser i aktive markeder	Verdsettings- teknikk basert på observerbare markedsdata	Verdsettings- teknikk basert på <u>ikke</u> observerbare markedsdata	Total
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		665 997	85 684	751 681
Verdipapirer til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)		0	139 954	139 954
Finansielle derivater			57	57
Sum eiendeler	0	665 997	225 695	891 691

	<i>Verdipapirer</i>	
2022	Virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	Virkelig verdi over resultatet
Avstemming av nivå 3		
Inngående balanse	252 760	25 271
Realisert resultatført gevinst/tap		81
Urealisert resultatført gevinst/tap		2 322
Valutakorreksjoner aksjer i utenlandsk valuta	1 383	
Urealisert gevinst og tap i utvidet resultat (OCI)	7 831	
Investeringer/kjøp	26 682	93 458
Salg	-148 701	-35 447
Utgående balanse	139 954	85 685

	2023 Kursendring			
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3 (verdipapirer)	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	76 068	85 577	104 594	114 102
Verdipapirer til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	99 740	112 207	137 142	149 609
Sum eiendeler	175 808	197 784	241 736	263 712

	2022 Kursendring			
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3 (verdipapirer)	-20 %	-10 %	10 %	20 %
Verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	68 548	77 116	94 253	102 821
Verdipapirer til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)	111 963	125 959	153 950	167 945
Sum eiendeler	180 511	203 075	248 203	270 767

NOTE 27 – SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

2023	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Obligasjonsportefølje			
Stat / statsgaranterte	126 581	125 835	125 835
Kommune / fylke	98 853	99 223	99 223
Bank og finans	142 189	143 418	143 418
Obligasjoner med fortrinsrett	319 952	321 745	321 745
Sum obligasjonsportefølje	687 574	690 222	690 222
Herav børnoterte verdipapirer	687 574	690 222	690 222

2022	Kostpris	Virkelig verdi	Bokført verdi
Obligasjonsportefølje			
Stat / statsgaranterte	121 794	120 328	120 328
Kommune / fylke	109 855	109 594	109 594
Bank og finans	140 421	139 470	139 470
Obligasjoner med fortrinsrett	296 673	296 604	296 604
Sum obligasjonsportefølje	668 742	665 997	665 997
Herav børnoterte verdipapirer	668 742	665 997	665 997

Bankens sertifikater og obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi over resultatet.

Pr. 31.12.2023 er kr 493,6 mill. av obligasjonsbeholdningen deponert i Norges Bank som banken evt. kan trekke på.

NOTE 28 – AKSJER, EGENKAPITALBEVIS OG FOND TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTAT

2023						2022			
Org.nr.	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte		Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Sum sertifikat og obligasjoner		687 574	690 222				668 742	665 997	
Norne Securities	992 881 828	154 226	1 287	1 255					
Brage Finans AS	995 610 760	1 151 536	22 343	27 568	1 151 536	20 351	22 651		
Verd Boligkreditt AS	994 322 427	11 043	11 732	11 732	84	8 389	8 913	8 913	12
Frende Holding AS	991 410 325	50 286	30 339	30 362	2 604	50 286	30 339	30 362	2 804
Balder Betaling AS	918 693 009	788 341	26 259	24 168	706 781	23 759	23 759		
Sum aksjer til virkelig verdi over resultatet		91 962	95 085	2 687		83 362	85 684	2 817	
Sum verdipapirer til virkelig verdi over resultatet		779 536	785 307			752 105	751 681		

	2023	2022
Balanseført verdi 31.12. forrige år	85 684	25 271
Tilgang	8 292	93 458
Avgang		-35 448
Urealisert verdiregulering over resultatet	1 109	2 322
Valutakorreksjoner		
Realisert kursgevinst/-tap over resultatet		81
Balanseført verdi 31.12.	95 085	85 684

NOTE 29 – AKSJER OG EGENKAPITALBEVIS TIL VIRKELIG VERDI OVER UTVIDET RESULTAT

		2023				2022			
	Org.nr.	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottatt utbytte
Skandinavisk Data Center A/S	utenlandsk	20 494	10 986	12 720		20 508	10 993	11 661	
Eika BoligKreditt AS	885 621 252	19 727 676	83 551	84 285	107	24 835 215	105 169	110 589	1 120
Gårdeierforeningen i Harstad AS		25	25	25		25	25	25	
Spama AS	916 148 690	670	609	1 039	175	670	609	1 039	354
Eiendoms kreditt	979 391 285	17 773	1 831	3 041	183	17 773	1 831	2 972	118
Kjeldebotn Bygdeutvikling	960 603 451	500	0	0		500	0	0	
Gangåstoppen AS		0	0	0		6	0	0	
Sollifjellet Alpintcenter AS	852 829 052	20	0	0		20	0	0	
Harstad Gamle Posthus AS	985 411 409	140	620	4 449	168	140	620	620	561
Harstad Skipsindustri AS	950 927 569	1 000	100	1 406		1 000	100	100	40
Norsupport AS		0	0	0		5	0	0	
Kunnskapsp.Harstad		609	0	609		609	0	0	
Harstad Fjellhall		0	0	0		10	0	0	
Trondarnes Distriktsmuseum		0	0	0		1 000	0	0	
Fergesambandet Harstad Skrolsvik		0	0	0		3 100	0	0	
Harstad Boligbyggelag	948 247 399	14	0	0		14	0	0	
AL Ferie og Fritid		0	0	0		1	0	0	
Kvæfjordøyper BA	982 762 510	10	0	0		10	0	0	
Kilhus og Omegn Grendehus		0	0	0		5	0	0	
Vestvågøy ASVO	967 298 204	5	0	0		5	0	0	
Lofot-lam	985 270 791	10	0	0		10	0	0	
Hålogaland Kapital AS		30 000	0	0		30 000	0	0	
Lofotenmat	990 952 337	10	1	1		10	1	1	
Ballangen Flerbrukshall	983 082 807	1 000	0	0		1 000	0	0	
Medby Næringspark AS	989 617 087	0	0	0		500	500	0	
Kjeldebotn Drivstoff AS	995 403 617	5	0	0		5	0	0	
Lofoten Matpark AS	911 924 986	15	44	44		15	44	44	
VN Norge AS	821 083 052	1 899	1 735	1 513		1 899	1 735	1 230	904
Bakgården Harstad AS	922 063 877	50	0	0		50	0	0	
LB Samarbeidet A	923 665 617	2 000	200	200		2 000	200	200	
VN Norge Forvaltning AS	918 056 076	31	0	261		31	0	213	219
Norsk Gjeldsinformasjon AS	920 013 015	853	62	62		853	62	62	
Harstad Eiendomsmegling	931 999 246	100	1 000	1 000					
Visa-C	utenlandsk	1 176	523	12 452		1 176	523	9 632	28
Sum aksjer til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)			101 288	123 109	634		122 414	138 389	3 344
Egenkapitalbevis									
Kredittforeningen for Sparebanker	986 918 930	920	948	948		920	948	948	
Sparebank 1	937 899 408	4 939	525	617	40	4 939	525	617	25
Sum egenkapitalbevis			1 473	1 565	40		1 473	1 565	25
Sum aksjer/EK-bevis til virkelig verdi over utvidet resultat (OCI)			102 761	124 674	673	0	123 887	139 954	3 368

	2023	2022
Balanseført verdi 31.12. forrige år	139 954	252 760
Tilgang	2 177	26 682
Avgang	-23 128	-148 701
Utvidet resultat		7 831
Urealisert verdiregulering (OCI)	4 811	
Valutakorreksjoner	860	1 383
Realisert kursgevinst/-tap (OCI)	-1	
Balanseført verdi 31.12.	124 674	139 954

NOTE 30 – FINANSIELLE DERIVATER

Sparebank 68° Nord har kun renterelaterte derivatavtaler der vi betaler flytende rente og mottar fast rente, eller motsatt, på en avtalt hovedstol. På forfallstidspunktet utveksles kun de aktuelle rentebeløp.

Sparebank 68° Nord har ingen andre finansielle derivater enn rentebytteavtaler pr 31.12.2023.

Negativ markedsverdi her er inklusive renter på den faste rentefoten og presenteres som gjeld i balansen. Rente på den flytende rentefoten (kr 12') kommer frem som eiendel i balansen.

2023			2022	
	Nominell verdi	Markedsverdi	Nominell verdi	Markedsverdi
Renteswap 1			5 000	24
Renteswap 2			5 000	17
Renteswap 3			15 000	162
Renteswap 4	5 000	220	5 000	207
Renteswap 5	3 100	150	3 100	145
	8 100	370	33 100	555

NOTE 31 – TILKNYTTETE SELSKAPER

2023 Datterselskaper

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Netto kapitalendring	Utgående balanse
Bogen Servicebygg AS	979 922 035	800	100,0 %			1 374
Storgata 9 AS	911 924 986	1 170	65,0 %			1 196
Sum investeringer i datterselskaper					0	2 570

2023 Tilknyttede selskaper

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Netto kapitalendring	Utgående balanse
Mustapartajordet 9-12 AS	922 654 492	1	50,0 %		-500	0
Sum investeringer i tilknyttede selskaper					-500	0

Andelen i tilknyttet selskap er uvesentlig og banken har valgt å benytte kostpris i regnskapet.

2022 Datterselskaper

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Netto kapitalendring	Utgående balanse
Bogen Servicebygg AS	979 922 035	800	100,0 %			1 374
Storgata 9 AS	911 924 986	1 170	65,0 %			1 196
Sum investeringer i datterselskaper					0	2 570

2022 Tilknyttede selskaper

Selskapets navn	Org. nr.	Antall aksjer	Eierandel	Mottatt utbytte	Netto kapitalendring	Utgående balanse
BoNord Eiendomsmegling AS	988 084 631	206	31,0 %		-381	0
Mustapartajordet 9-12 AS	922 654 492	1	50,0 %			500
Sum investeringer i tilknyttede selskaper					-381	500

Andelen i tilknyttet selskap er uvesentlig og banken har valgt å benytte kostpris i regnskapet.

NOTE 32 – VARIGE DRIFTSMIDLER

	Utstyr og transportmidler	Fast eiendom	Immaterielle eiendeler	Sum
Kostpris pr. 01.01.2022	45 756	38 169	6 535	90 460
Tilgang	1 034	254		1 288
Avgang til kostpris				0
Utrangert til kostpris				0
Kostpris pr. 31.12.2022	46 790	38 423	6 535	91 748
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.2022	36 871	27 783	6 535	71 189
Kunst	325			325
Bokført verdi pr. 31.12.2022	10 244	10 640	0	20 884
Kostpris pr. 01.01.2023	46 790	38 423	6 535	91 748
Tilgang	1 637	955		2 592
Avgang til kostpris				0
Utrangert til kostpris				0
Kostpris pr. 31.12.2023	48 427	39 378	6 535	94 340
Akkumulerte av- og nedskrivninger pr. 31.12.2023	39 671	28 322	6 535	74 528
Kunst	325			325
Bokført verdi pr. 31.12.2023	9 081	11 056	0	20 137
Akkumulerte avskrivninger 2022	36 871	27 783	6 535	71 189
Akkumulerte avskrivninger 2023	39 671	28 322	6 535	74 528
Avskrivninger 2023	-2 800	-539	0	-3 339

NOTE 33 – ANDRE EIENDELER

Andre eiendeler	2023	2022
Eiendeler ved utsatt skatt	6 592	7 872
Andre eiendeler	4 466	5 504
Sum andre eiendeler	11 057	13 376

Overtatte eiendeler	2023	2022
Eiendom	432	1 077
Sum overtatte eiendeler	432	1 077

Eiendommen overtatt som sikkerhet for lån anses ikke som vesentlig for banken og bankens stilling. For eiendeler som ikke er lett omsettelig for foretaket, avhendes disse ved "foretakets prinsipper for avhending".

NOTE 34 – INNLÅN FRA KREDITTINSTITUSJONER

Innlån fra kredittinstitusjoner	2023	Rente	2022	Rente
Innlån fra kredittinstitusjoner til amortisert kost	95 796	4,67 %	190 658	2,11 %
Sum innlån fra kredittinstitusjoner	95 796		190 658	

Rentesatsen vist som gjennomsnittlig effektiv rente beregnet på avkastning gjennom året fordelt på gjennomsnittlig beholdning. Banken hadde ingen innskudd fra låneformidlere pr. 31.12.23 eller 31.12.22.

NOTE 35 – INNSKUDD FRA KUNDER

Innskudd fra kunder	2023	2022
Innskudd fra og gjeld til kunder til amortisert kost	7 685 696	7 326 569
Sum innskudd fra kunder	7 685 696	7 326 569

Innskudd fordelt etter geografiske områder	2023	2022
Harstad med nabokommuner	2 512 012	2 419 023
Ofoten	1 487 885	1 516 981
Lofoten	1 451 090	1 415 707
Vesterålen	529 760	395 001
Tromsø Kommune	94 780	69 272
Oslo Kommune	670 868	614 181
Landet for øvrig	883 289	870 079
Utlandet	56 012	26 326
Sum innskudd fra kunder	7 685 696	7 326 569

Innskudd fordelt etter kundesektorer	2023	2022
Lønnstakere m.v.	4 416 237	4 293 858
Offentlig sektor	93 027	97 107
Finansiell sektor	232 585	146 833
Næringssektorer	2 943 847	2 788 771
Sum innskudd fra kunder	7 685 696	7 326 569

Spesifikasjon av næringssektorene	2023	2022
Primærnæringer	355 671	284 933
Industri	27 149	74 526
Elektrisitet, gass, damp, vann	88 434	63 073
Bygg og anlegg	333 353	214 233
Varehandel	161 364	139 129
Eiendomsdrift-/omsetning	505 943	490 851
Øvrige næringer	1 797 543	1 765 965
Sum innskudd fra kunder	3 269 458	3 032 711

NOTE 36 – OBLIGASJONSGJELD OG ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi	Bokført verdi	Rentevilkår
				31.12.2023	31.12.2022	
Sertifikat- og senior obligasjonslån						
ISIN NO0013104513	19.12.2023	19.11.2029	200 000	200 421	0	3 mnd nibor + 1,14
ISIN NO0013005280	28.08.2023	28.08.2028	150 000	152 691	0	5,32 % Fastrente
ISIN NO0010941214	26.02.2021	25.05.2028	100 000	100 525	100 328	3 mnd nibor + 0,65
ISIN NO0012810490	13.01.2023	12.08.2027	150 000	151 188	0	3 mnd nibor + 1,10
ISIN NO0012811233	12.01.2023	12.08.2026	300 000	302 344	0	3 mnd nibor + 1,02
ISIN NO0010941164	26.02.2021	26.02.2026	300 000	301 537	301 237	3 mnd nibor + 0,52
ISIN NO0010908866	30.11.2020	28.11.2025	300 000	301 539	301 179	3 mnd nibor + 0,68
ISIN NO0010884984	10.06.2020	10.06.2025	160 000	160 528	160 385	3 mnd nibor + 1,04
ISIN NO0010865413	30.09.2019	27.03.2025	200 000	200 154	200 112	3 mnd nibor + 0,81
ISIN NO0010884976	10.06.2020	10.12.2024	200 000	200 655	200 476	3 mnd nibor + 0,99
ISIN NO0010861511	28.08.2019	28.08.2024	165 000	165 846	165 648	3 mnd nibor + 0,68
ISIN NO0010848500	22.03.2019	22.03.2024	130 000	130 202	130 146	3 mnd nibor + 0,83
ISIN NO0012737909	27.10.2022	27.10.2023	100 000	0	100 500	3 mnd nibor + 0,74
ISIN NO0010807167	29.09.2017	29.09.2023	100 000	0	100 035	3 mnd nibor + 0,945
ISIN NO0010835481	31.10.2018	31.03.2023	155 000	0	155 035	3 mnd nibor + 0,787
ISIN NO0010871213	10.12.2019	10.02.2023	100 000	0	100 568	3 mnd nibor + 0,55
Over- og underkurser				-1 694	-1 297	
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			2 810 000	2 365 937	2 014 350	

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført verdi 31.12.2023	Bokført verdi 31.12.2022	Rente- vilkår
Ansvarlig lånekapital						
ISIN NO0012758483	22.11.2022	22.02.2023	20 000	20 171	20 140	3m Nibor + 2,95
ISIN NO0010867385	06.11.2019	06.11.2029	20 000	20 211	20 164	3m Nibor + 1,95
ISIN NO0010825268	14.06.2018	14.06.2028	40 000	0	40 103	3m Nibor + 1,95
Sum ansvarlig lånekapital			80 000	40 382	80 408	

Endringer i verdipapirgjeld i perioden	Balanse	Emitert	Forfalt/innløst	Andre endringer	Balanse
	31.12.2022				31.12.2022
Sertifikat- og obligasjonsgjeld	2 014 350	550 000	-200 000	1 587	2 365 937
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer	2 014 350	550 000	-200 000	1 587	2 365 937
Ansvarelige lån	80 408	20 000	-60 000	-26	40 382
Sum ansvarlig lånekapital	80 408	20 000	-60 000	-26	40 382

Annen ansvarlig kapital:

Sparebank 68° Nord har to ansvarlige lån (begge på kr. 20 mill.) på til sammen kr 40 mill.

For første ansvarlig lån pålydende kr. 20 mill. kan utsteder, Sparebank 68° Nord, første gang på rentereguleringsdato 06.11.24, og deretter kvartalsvis på hver rentebetalingsdato, innfri samtlige utestående obligasjoner til kurs 100 % (call option).

For andre ansvarlig lån pålydende kr. 20 mill. kan utsteder, Sparebank 68° Nord, første gang på rentereguleringsdato 22.11.27, og deretter kvartalsvis på hver rentebetalingsdato, innfri samtlige utestående obligasjoner til kurs 100 % (call option).

Dersom offentlige reguleringer medfører endringer som gjør at obligasjonene helt eller delvis ikke kan regnes som tilleggskapital har utsteder rett til å innløse samtlige utestående obligasjoner til en pris lik 100 % av pålydende (regulatorisk call).

Dersom det innføres vesentlige endringer i den skattemessige behandlingen av obligasjonene for utsteder, har utsteder rett til å innløse utestående obligasjoner, helt eller delvis, til en pris lik 100 % av pålydende (skatterelatert call). Regulatorisk call og skatterelatert call kan, etter at endringen trer i kraft, gjennomføres på hver rentebetalingsdato. Note 37 – Annen gjeld

NOTE 37 – ANNEN GJELD

Annen gjeld	2023	2022
Påløpte kostnader	7 457	8 738
Bankremisser	346	341
Arbeidsgiveravgift, finansskatt og merverdiavgift	3 110	2 565
Skattetrekk	2 666	2 474
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	15 075	29 770
Leverandørgjeld	3 758	4 007
Annen gjeld ellers	11 042	13 286
Sum annen gjeld	43 454	61 182

NOTE 38 – FONDSOBLIGASJONSKAPITAL

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Første tilbake- kallingsdato	Pålydende	Bokført verdi 31.12.2023	Bokført verdi 31.12.2022	Rentevilkår
Fondsobligasjon/NO0010867377	06.11.2019	06.11.2024	10 000	10 000	10 000	3m Nibor + 3,3 %
Sum fondsobligasjonsskapital			10 000	10 000	10 000	

Avtalevilkårene for fondsobligasjonene tilfredsstiller kravene i EUs CRR-regelverk, og fondsobligasjonene inngår i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål.

Banken har som følge av dette en ensidig rett til å ikke betale tilbake renter eller hovedstol til investorene. Dette medfører at fondsobligasjonene ikke tilfredsstiller vilkårene til finansielle forpliktelser i IAS 32 Finansielle instrumenter - presentasjon og presenteres derfor i bankens egenkapital. Dette medfører videre at rentene knyttet til fondsobligasjonene ikke presenteres på regnskapslinjen Sum rentekostnader, men som en reduksjon i opptjent egenkapital.

Endringer i fondsobligasjonsskapital i perioden	Balanse 31.12.2022	Emitert	Innløst	Balanse 31.12.2023
Fondsobligasjonsskapital	10 000	0	0	10 000
Sum endring i fondsobligasjonsskapital	10 000	0	0	10 000

For fondsobligasjon pålydende kr 10 mill. kan utsteder, Sparebank 68° Nord, første gang på rentereguleringsdato 06.11.24, og deretter på hver rentebetalingsdato, kreve innløsning.

NOTE 39 – EIERANDELSKAPITAL OG EIERSTRUKTUR

Bankens egenkapitalbevis er alle ført i en klasse og utgjør NOK 299 272 100 delt på 2 992 721 egenkapitalbevis pålydende NOK 100,- Av disse sitter Sparebank 68° Nord på 19 601 egenkapitalbevis tilsvarende NOK 1 960 100.

Opprinnelsen til bankens egne egenkapitalbevis er Harstad Sparebanks kjøp av egenkapitalbevis i Ofoten Sparebank da Ofoten Sparebank la ut egenkapitalbevis i 2015. Endring i bankens egenkapitalbevisbeholdning er det siste året ansattsparing og deretter salg til ansatte. Spareordningen for ansatte er også etablert for 2024.

UTBYTTEPOLITIKK

Sparebank 68° Nord har som finansielt mål å oppnå økonomiske resultater som gir konkurransedyktig og stabil avkastning på bankens egenkapital. Resultatene skal skape verdier for egenkapitalbeviserne i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalbevisene som samlet gir konkurransedyktig langsiktig avkastning. Årsoverskuddet etter skatt vil bli fordelt mellom egenkapitalbeviserne og sparebankens fond i samsvar med deres relative andel av bankens egenkapital (eierbrøken).

Egenkapitalbevisernes andel av overskuddet fordeles mellom utbytte og utjevningsfond. Sparebank 68° Nord har som mål at 50 til 100 % utbetales som utbytte. Ved fastsettelse av utbytte vil det bli tatt hensyn til bankens resultatutvikling, forventet resultatutvikling i en normalisert markedsituasjon, eksterne rammebetingelser, stabilitet i utbytte samt bankens behov for kjernekapital. Dersom det i enkelte år ikke er resultatmessig dekning for et konkurransedyktig utbytte, vil midler fra utjevningsfondet kunne bli benyttet for å kompensere for dette. Banken sin utbyttepolitikk vil være grunnlaget for styrets anbefaling til utbytte for behandling i generalforsamlingen.

EIERANDELSBRØK

Bankens beholdning på 19 601 egenkapitalbevis, tilsvarende NOK 1 960 100, er trukket fra i sum EK-bevis i oppstillingen under.

Eierandelsbrøk	2023	2022
Egenkapitalbevis	297 312	296 987
Overkursfond	58 819	58 819
Utjevningsfond	148 135	137 148
Sum eierandelskapital (A)	504 266	492 954
Sparebankens fond	879 266	808 808
Gavefond	19 262	15 383
Annen egenkapital	800	29 231
Grunnfondskapital (B)	898 529	853 422
Fond for urealiserte gevinster	17 804	12 994
Fond for vurderingsforskjeller	0	0
Fondsobligasjoner	10 000	10 000
Avsatt utbytte og gaver	35 913	0
Sum egenkapital	1 466 511	1 369 370
Eierandelsbrøk A/(A+B)	35,95 %	36,61 %

Utbytte	2023	2022
Resultat pr egenkapitalbevis	15,25	13,96
Foreslått kontantutbytte per egenkapitalbevis (i hele kr.)	12,00	9,50
Samlet foreslått kontantutbytte (i hele 1000 kr.)	35 913	28 431
Bokført egenkapital pr egenkapitalbevis	100,00	100,00

MARKEDSINFORMASJON

Bankens egenkapitalbevis er registrert på EuroNext Growth.

31-12-2022

20 største egenkapitalbevisiere pr 31.12.2022	Beholdning	Eierandel
Sparebankstiftelsen 68° Nord Harstad	985 110	32,92 %
Sparebankstiftelsen 68° Nord Ofoten	427 374	14,28 %
Sparebankstiftelsen 68° Nord Lofoten	348 171	11,63 %
Evenes kommune/ Evenåssi Suchkan	70 159	2,34 %
Messmer Invest AS	66 179	2,21 %
Karlsen, Karl Johan	63 994	2,14 %
PRS Holding AS	58 705	1,96 %
Ballangen Utvikling AS	56 590	1,89 %
Sparebanken Narvik	56 439	1,89 %
Kommunal Landspensjonskasse Gjensidige	48 552	1,62 %
VPS Eika Egenkapitalbevis	38 444	1,28 %
Baltzer AS	27 324	0,91 %
Rombak Pukkverk Narvik AS	26 744	0,89 %
Sparebank 68° Nord	22 853	0,76 %
Kurt Olsen & Sønner AS	18 144	0,61 %
Olsen, Olaf Paul	17 695	0,59 %
Valogiant AS	17 580	0,59 %
Trol AS	16 854	0,56 %
Grux AS	16 854	0,56 %
Indira Holding AS	16 540	0,55 %
Sum 20 største egenkapitalbevisiere	2 400 305	80,20 %
Øvrige egenkapitalbevisiere	592 416	19,80 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	2 992 721	100,00 %

31-12-2023

20 største egenkapitalbevisiere pr 31.12.2023	Beholdning	Eierandel
Sparebankstiftelsen 68° Nord Harstad	985 110	32,92 %
Sparebankstiftelsen 68° Nord Ofoten	427 374	14,28 %
Sparebankstiftelsen 68° Nord Lofoten	348 171	11,63 %
Messmer Invest AS	77 195	2,58 %
Karlsen, Karl Johan	72 820	2,43 %
Evenes kommune/ Evenåssi Suchkan	70 159	2,34 %
PRS Holding AS	58 705	1,96 %
Ballangen Utvikling AS	56 590	1,89 %
Sparebanken Narvik	56 439	1,89 %
Kommunal Landspensjonskasse Gjensidige	55 816	1,87 %
VPS Eika Egenkapitalbevis	38 444	1,28 %
Baltzer AS	27 324	0,91 %
Rombak Pukkverk Narvik AS	26 744	0,89 %
Sparebank 68° Nord	19 601	0,65 %
Kurt Olsen & Sønner AS	18 144	0,61 %
Olsen, Olaf Paul	17 695	0,59 %
Valogiant AS	17 580	0,59 %
Trol AS	16 854	0,56 %
Grux AS	16 854	0,56 %
Jeanette og Søren Bothners legat	15 378	0,51 %
Sum 20 største egenkapitalbevisiere	2 422 997	80,96 %
Øvrige egenkapitalbevisiere	569 724	19,04 %
Totalt antall egenkapitalbevis (pålydende kr 100)	2 992 721	100,00 %

Nærstående egenkapitalbevisiere**31.12.2023 31.12.2022****Ledende ansatte inkl. personlig nærstående**

Megård, Unni - banksjef kundesenter og dagligbank	3 943	3 797
Karlsen, Tore - banksjef finans og virksomhetsstyring	1 650	1 504
Martinsen, Werner - viseadm. banksjef/ lokalbanksjef Lofoten	1 377	1 377
Kulseng, Frank - banksjef næying/ lokalbanksjef Harstad	994	897
Isaksen, Line - banksjef privatmarked	503	454
Hansen, Hugo Thode - administrerende banksjef fra 01.05.2023	145	
Sum ledende ansatte inkl. personlig nærstående	8 612	8 029

Styret inkl. personlig nærstående

Mathiassen, Astrid	8 864	8 864
Jensen, Jardar	1 705	1 705
Eriksen, Trine Elisabeth Fjellstad - i styret til 30.3.23		552
Elvebakk, Thomas - i styret fra 30.03.23	543	
Hansen, Line Yvonne Størvold	281	209
Spjeldet, Peder Ludvik Fløistad - i styret til 30.03.23		157
Sum styret inkl. personlig nærstående	11 393	11 487

Generalforsamling inkl. personlig nærstående

Karlsen, Karl Johan	72 820	63 994
Sommerseth, Helge	2 418	2 418
Hamnes, Marit Johanne	1 282	1 213
Bornø, Espen	1 227	1 227
Simonsen, Børre	1 079	1 079
Pettersen, Bjørnar Osvald - i generalforsamling til 30.03.23		614
Vesterheim, John Magne - i generalforsamling fra 30.03.23	347	
Andreassen, Tor Håkon	266	266
Holmgren, Truls Ekhorn	266	266
Markusson, Eystein - i generalforsamling til 30.03.23		177
Leines, Marit	141	141
Handberg, Trond	100	100
Sum generalforsamlingen inkl. personlig nærstående	79 946	71 495

Geografisk fordeling av egenkapitalbevisierne	Ant. EK-bevis	%-andel	Ant. EK-bevis	%-andel
	31.12.2023	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2022
Harstad-regionen	1 276 154	42,6 %	1 274 428	42,6 %
Ofoten-regionen	920 312	30,8 %	936 367	31,3 %
Lofoten-regionen	452 878	15,1 %	458 111	15,3 %
Oslo kommune	151 875	5,1 %	145 110	4,8 %
Vesterålen-regionen	55 939	1,9 %	56 533	1,9 %
Andre	135 563	4,5 %	122 172	4,1 %
Sum alle egenkapitalbevisiere	2 992 721	100,0 %	2 992 721	100,0 %

Konsentrasjon - antall egenkapitalbevis pr eier	31.12.2023	Ant. eiere	31.12.2022	Ant. eiere
	Ant. EK-bevis		Ant. EK-bevis	
100 - 499 egenkapitalbevis	57 170	330	58 833	332
500 - 999 egenkapitalbevis	73 464	110	74 515	111
1.000 - 4.999 egenkapitalbevis	184 572	98	186 962	98
5.000 - 9.999 egenkapitalbevis	118 686	18	120 906	18
10.000 -> egenkapitalbevis	2 558 829	31	2 551 505	32
Sum alle egenkapitalbevisiere	2 992 721	587	2 992 721	591

NOTE 40 – RESULTAT PR. EGENKAPITALBEVIS

	2023	2022
Ordinært resultat etter skatt	127 726	109 908
Renter på fondsobligasjoner	-798	-566
Skatt på fondsobligasjon	-200	-141
Sum andel av resultatet til egenkapitalbeviserne og sparebankens fond	126 728	109 201
Eierandelsbrøk	36,02 %	36,72 %
Andel av resultatet som er tilordnet bankens egenkapitalbevisere	45 643	41 776
Veid gjennomsnitt av antall utstedte egenkapitalbevis	2 993	2 993
Resultat pr egenkapitalbevis	15,25	13,96

NOTE 41 – GARANTIER

	2023	2022
Betalingsgarantier	20 646	22 835
Kontraktsgarantier	21 560	22 746
Lånegarantier	10 920	15 920
Andre garantier	33 840	32 802
Sum garantier overfor kunder	86 966	94 303
Garantiansvar (lånegarantier) Eika Boligkreditt		
Saksgaranti	0	0
Tapsgaranti	10 478	13 321
Sum garantier overfor Eika Boligkreditt	10 478	13 321
Sum garantiansvar	97 444	107 624

Garantier fordelt geografisk	2023		2022	
	Tusen kr	%	Tusen kr	%
Harstad med nabokommuner	21 276	21,8 %	22 484	20,9 %
Ofoten	10 474	10,7 %	13 964	13,0 %
Lofoten	18 383	18,9 %	12 484	11,6 %
Vesterålen	35 352	36,3 %	40 337	37,5 %
Tromsø	415	0,4 %	2 207	2,1 %
Oslo (inkl. garantiansvar EBK)	10 941	11,2 %	13 785	12,8 %
Landet for øvrig	602	0,6 %	2 363	2,2 %
Utlandet	0	0,0 %	0	0,0 %
Sum garantier	97 444	100,0 %	107 624	100,0 %

GARANTIAVTALE MED EIKA BOLIGKREDITT

Banken stiller garanti for lån som kundene har i Eika Boligkreditt AS (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innenfor 75 % av pantobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.2023 lån for kr 1 047,8 mill. kroner hos EBK. Garantibeløpet til EBK er todelt:

1. SAKSGARANTI:

Banken garanterer for hele lånebeløpet i perioden fra utbetaling til pantesikkerhet for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er oppad begrenset til hele lånets hovedstol med tillegg av renter og omkostninger.

2. TAPSGARANTI:

Banken garanterer for ethvert tap som EBK blir påført som følge av misligholdte lån, med de begrensninger som følger nedenfor. Med «tap» menes restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhørende pantesikkerheter er realisert, og skal anses konstatert på det tidspunktet hvor alle tilhørende pantesikkerheter for et misligholdt lån er realisert og utbetalt til EBK. Bankens tapsgaranti dekker inntil 80 % av det tap som konstateres på hvert enkelt lån. Samlet tapsgaranti er begrenset oppad til 1 % av bankens til enhver tid samlede låneportefølje i EBK, likevel slik at (i) for låneporteføljer opp til 5 millioner kroner er tapsgarantien lik verdien av låneporteføljen og (ii) for låneporteføljer som overstiger 5 millioner kroner utgjør tapsgarantien minimum 5 millioner kroner, i alle tilfeller beregnet over de siste 4 kvartaler på rullerende basis. Dette betyr at dersom bankens andel av de tap som konstateres på hvert enkelt lån i sum overstiger nevnte grense, dekker EBK det overstigende. Bankens andel av tapet dekket av tapsgarantien kan derfor maksimalt bli 80 %, men dersom de samlede konstaterte tap overstiger rammen, blir andelen i sum lavere enn 80 %.

RETT TIL MOTREGNING I BANKENS PROVISJON:

Bankens ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfaller til betaling etter påkrav, men EBK kan også velge å motregne kravet i bankens fremtidige og forfalte, men ikke utbetalte provisjoner i henhold til provisjonsavtalen. Retten til motregning gjelder for en periode på inntil fire etterfølgende kvartaler fra den dato tapet ble konstatert.

LIKVIDITETSFORPLIKTELSE TIL OG AKSJONÆRAVTALE MED EIKA BOLIGKREDITT AS

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjoner med fortrinnsrett. Hovedtrekkene i avtalen er at eierbankene, så lenge de har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetninger er forpliktet til å tilføre EBK likviditet.

Likviditetsforpliktelsen er begrenset til forfall på selskapets obligasjoner med fortrinnsrett utstedt under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhørende swapavtaler de kommende tolv måneder. I den grad eierbankene har kjøpt obligasjoner med fortrinnsrett under likviditetsavtalen, uten at disse er tilbakebetalt, kommer de til fratrekk ved beregning av eierbankens gjenstående likviditetsforpliktelse. Den enkelte eierbanks likviditetsforpliktelse er primært begrenset til dens pro-rata andel av utstedelsesbeløpet, som beregnes på grunnlag av hver eierbanks andel av selskapets utlånsportefølje.

Dersom en eller flere eierbanker unnlater å oppfylle sine likviditetsforpliktelser under avtalen, kan likviditetsforpliktelsen for øvrige eierbanker økes til inntil det dobbelte av deres opprinnelige pro-rata andel. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår termineres. Det er knyttet betingelser til långiver i forhold til overpantsettelse. For obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som er tilordnet foretakets sikkerhetsmasse gjelder krav om overpantsettelse på 5 % for lån som inngår EMTCN- Programme. Dette innebærer at selskapet til enhver tid skal ha verdier i sin sikkerhetsmasse som utgjør minst 105 % av sum utestående OMF.

I tilknytning til at eierbankene i 2012 ble aksjonærer i EBK etter utskillelsen fra Eika Gruppen AS, ble det etablert en aksjonæravtale som blant annet regulerer at eierskapet i selskapet på årlig basis skal rebalanseres. Dette vil sikre en årlig justering hvor eierandelen til den enkelte bank skal tilsvare eierbankens andel av utlånsbalansen i selskapet.

FORVALTNINGSAVTALE VERD BOLIGKREDITT AS

Sparebank 68° Nord har avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i boligeiendom til Verd Boligkreditt AS (Verd). I henhold til inngått forvaltningsavtale med Verd står banken for forvaltning av utlånene, og opprettholder også kundekontakten.

Mottatt vederlag for lån som er overført til Verd tilsvarer bokført verdi av hovedstol inkl. påløpte renter og vurderes å samsvare med lånenes virkelige verdi på overføringstidspunktet

Banken mottar vederlag i form av provisjon for de plikter som følger med forvaltningen av lånene.

Banken innregner alle rettigheter og plikter som skapes eller beholdes ved overføringen separat som eiendeler eller forpliktelser.

I henhold til forvaltningsavtalen inngått med hver enkelt eierbank har Verd en rett til å motregne kredittap på utlån mot de løpende provisjonsutbetalingene til bankene. Det foreligger dermed en begrenset fortsatt involvering knyttet til kjøpte utlån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon inneværende år.

Denne motregningsadgangen anses imidlertid ikke å være av en slik karakter at den endrer på konklusjonen om at det vesentligste av risiko og fordeler ved eierskap er overført. Dette skyldes først og fremst at tapene skal motregnes pro rata i henhold til bankenes eierandel i foretaket, og uavhengig av hvilken bank som i utgangspunktet formidlet utlånene som forårsaket de eventuelle tapene.

Samlet anses derfor den fortsatte involveringen knyttet til de kjøpte lånene som så svak at Verd, og banken på sin side, velger å behandle transaksjonene som henholdsvis rene kjøp og salg. Utlånene blir i sin helhet fraregnet i bankens balanse og innregnet i balansen til Verd.

Dersom Sparebank 68° Nord ikke er i stand til å betjene kundene, kan Verd overføre forvaltningsansvaret til en eller flere øvrige eierbanker, og retten til provisjon vil falle bort. Videre har Sparebank 68° Nord en opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gitte betingelser.

VERD BOLIGKREDITT AS

Verd Boligkreditt AS har konsesjon som kredittforetak med rett til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF), og erverver utlån med pant i boligeiendom og utsteder OMF innenfor gjeldende regelverk. Verd Boligkreditt AS har en rating fra Scope Ratings på AAA med "stable outlook».

Lån solgt til Verd er sikret med pant i bolig innenfor 75 % av dokumentert verdi på bolig. Solgte lån er juridisk eid av Verd. Sparebank 68° Nord har ingen rett til bruk av lånene, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevet verdi. Banken forestår forvaltningen av de solgte utlånene og mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har solgt og kostnadene i Verd.

Totalt er det fraregnet boliglån til Verd kr 305,8 mill. ved utgangen av regnskapsåret. Mottatt vederlag for lån overført fra banken til Verd tilsvarer nominell verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi ved utgangen av 2023 og 2022.

De lånene som er overført til Verd er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet. Banken har også inngått en aksjonæravtale med aksjonærene i Verd Boligkreditt AS.

Denne avtalen innebærer blant annet at banken skal bidra til at Verd Boligkreditt AS til enhver tid har en ren kjernekapitaldekning (Core Tier 1) som tilsvarer de krav som myndigheter fastsetter, inkl. krav til bufferkapital og Pilar 2 beregninger, og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå.

NOTE 42 – LEIEAVTALER (HVOR BANKEN ER LEIETAKER)

BRUKSRETTEIENDELER

Sparebank 68° Nord implementerte IFRS 16 fra og med 01.01.2021.

Sparebank 68° Nord sine leide eiendeler gjelder kontorlokaler. Bankens bruksretteiendeler er splittet på leieobjektene og presenteres i tabellen under.

Bruksretteiendeler	Leie Bogen	Leie Narvik	Leie Sortland	Leie Svolvær	Leie Leknes	Totalt
Anskaffelseskost 1. januar 2023	6 395	14 185	1 439	4 373	2 543	28 934
Omregningsdifferanser	-2 069	-5 095	-231	-1 458	-1 769	-10 622
Anskaffelseskost 31. desember 2023	4 326	9 090	1 207	2 915	774	18 312
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1. januar 2023						
Avskrivninger	686	1 645	476	482	737	4 026
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31. desember 2023	686	1 645	476	482	737	4 026
Balanseført verdi av bruksretteiendeler 31. desember 2023	3 640	7 445	732	2 433	37	14 286
Bruksrett er balanseført under varige driftsmidler på eiendelssiden.						
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	
Endringer i leieforpliktelser						
Leieforpliktelser per 1. januar 2023	6 688	15 061	1 183	4 343	2 495	29 770
Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden	0	-3	0	0	129	126
Betaling av hovedstol	-790	-1 179	-396	-567	-922	-3 855
Rentekostnad tilknyttet leieforpliktelser	-225	-505	-57	-153	-91	-1 031
Omregningsdifferanser	-2 069	-5 000	216	-1 458	-1 640	-9 951
Totale leieforpliktelser 31. desember 2023	3 604	8 373	946	2 166	-30	15 059

Leieforpliktelser er balanseført på egen linje på gjeldssiden.

NOTE 43 – HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Det er ikke fremkommet informasjon om vesentlige forhold som var inntruffet eller forelå allerede på balansedagen 31. desember 2023 og frem til styrets endelige behandling av årsregnskapet 5. mars 2024.

Til generalforsamlingen i Sparebank 68 grader nord

Uavhengig revisors beretning

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Sparebank 68 grader nord som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, kontantstrømoppstilling - direkte metode og egenkapitaloppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til risiko- og revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for Sparebank 68 grader nord sammenhengende i 2 år fra valget på generalforsamlingen den 30. mars 2022 for regnskapsåret 2022.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2023. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Virksomheten har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret. Det har ikke vært regulatoriske endringer, transaksjoner eller hendelser av vesentlig betydning som har ledet til nye fokusområder i årets revisjon.

Sentrale forhold ved revisjonen	Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen
---------------------------------	---

Verdien av utlån til kunder

Utlån utgjør en betydelig andel av verdien av eiendelene i balansen. Vurdering av nedskrivninger er basert på et modellbasert rammeverk med elementer som krever at ledelsen bruker skjønn. Rammeverket er komplekst og omfatter store mengder data og skjønnsmessige parametere. Bankens utlån er i hovedsak til personkunder og SMB segmentet og modellene som er utviklet skal

Ved vår revisjon av forventede tapsavsetninger, vurderte vi utformingen og effektiviteten av kontroller for kvalitetssikring av anvendte forutsetninger og beregningsmetoder. Videre testet vi detaljer både i avsetningene beregnet ved bruk av modellen og i avsetningene som er beregnet individuelt.

For utlån hvor det ikke forelå objektive indikasjoner på verdifall ble nedskrivningsbeløp beregnet for

PricewaterhouseCoopers AS, Sjøgata 27, N-8006 Bodø
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

estimere tapsavsetninger til hver av disse segmentene.

Vi fokuserte på verdsettelsen av utlån til kunder fordi ledelsens bruk av skjønn i forbindelse med nedskrivningsvurderinger kan ha en vesentlig virkning både på balanseført verdi av utlån og på resultatet i perioden. I tillegg er det en iboende risiko for feil på grunn av kompleksiteten og mengden data som benyttes i modellen.

I henhold til IFRS 9 skal nedskrivninger på utlån bygge på fremoverskuende vurderinger, slik at nedskrivninger reflekterer forventede tap.

Bruk av modeller for å beregne forventet kredittap innebærer bruk av skjønn. Vi fokuserte særlig på:

- risikoklassifisering av utlån,
- identifisering av lån hvor det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko,
- hvordan lånene blir kategorisert i ulike trinn, og
- ulike parametre som sannsynlighet for mislighold, tap ved mislighold og tapsscenarioer.

I tillegg foretas individuelle avsetninger for utlån hvor det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Denne vurderingen krever også at ledelsen bruker skjønn. Vi fokuserte særlig på:

- ledelsens prosess for identifikasjon av utlån med objektive indikasjoner på verdifall, og
- de forutsetninger ledelsen la til grunn ved beregning av nedskrivnings-beløp for utlån som har objektive indikasjoner på verdifall.

Note 1, note 2, note 3, note 6 til note 11 og note 13 til regnskapet er relevante for beskrivelsen av selskapets tapsmodell, og for hvordan selskapet estimerer sine tapsavsetninger etter IFRS 9.

grupper av utlån basert på et modellverk. Vi testet modellverket og tok stilling til relevansen og rimeligheten av viktige forutsetninger som var benyttet i beregningen.

Vi opparbeidet oss en detaljert forståelse av prosessen og testet:

- om modellen som ble benyttet var i henhold til rammeverket og om modellen fungerte som tiltenkt, og
- påliteligheten og nøyaktigheten av data som ble benyttet i modellen.

For å kontrollere kalkulasjoner og metoden som ble benyttet, baserte vi vår revisjon på rapporter fra revisorer hos leverandør av modellen. Rapportene omhandlet uttalelse om input til modellen for beregning av tap, herunder estimerer for ulike parametre. Revisors testing omfattet om modellene tok hensyn til kravene i IFRS 9 og om kontrollene knyttet til beregninger var hensiktsmessig utformet og fungerte slik de var tiltenkt. Vi vurderte også revisorens objektivitet og kompetanse, gjennomgikk rapportene og vurderte mulige avvik og tiltak.

Vårt arbeid omfattet tester rettet mot selskapets finansielle rapporteringssystemer relevant for finansiell rapportering. Selskapet benytter eksterne serviceleverandører for å drifte enkelte sentrale kjerner IT-systemer. Revisor hos de relevante serviceorganisasjonene ble benyttet til å evaluere design og effektivitet av- og teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT-systemene som er relevante for finansiell rapportering. Revisor har i den forbindelse avgitt en ISAE 3402 type 2 rapport og rapport om revisjon av applikasjonskontroller og rapporter. Revisors testing omfattet blant annet om sentrale beregninger foretatt av kjernesystemene ble utført i tråd med forventningene, herunder renteberegninger og amortiseringer. Testingen omfattet dessuten integriteten av data, endringer av og tilgang til systemene. For å ta stilling til om vi kunne legge informasjonen i revisors rapporter til grunn for våre vurderinger, forsikret vi oss om revisorens kompetanse og objektivitet og gjennomgikk tilsendte rapporter og vurderte mulige avvik og tiltak. Vi gjennomførte også selv testing av tilgangskontroller til IT-systemer og arbeidsdeling der det var nødvendig av hensyn til våre egne konkrete revisjonshandlinger.

Våre vurderinger og tester underbygget at vi kunne legge til grunn at dataene som håndteres i- og beregningene som foretas av selskapets eksterne kjernesystem var pålitelige. Dette var et nødvendig grunnlag for vår revisjon.

Vi testet et utvalg av individuelle utlånsengasjement basert på ulike kriterier og vurderte om det forelå objektive bevis for verdifall. Selskapets prosesser omfattet at realisasjonsverdien ble beregnet ved bruk av eksterne og interne vurderinger. For å ta stilling til realisasjonsverdien, gjennomgikk vi de eksterne verdivurderingene som forelå ved vurdering av utlånene. For vurderinger som var gjort internt, intervjuet vi kredittmedarbeidere og ledelsen, og utfordret relevansen og rimeligheten av viktige forutsetninger og metoden som var benyttet i beregningen av nedskrivningsbeløpet. Videre testet vi om utlån med individuelle tapsavsetninger var riktig klassifisert i modellen og vurderte rimeligheten av de totale tapsavsetningene. Resultatet av vår testing viste at ledelsen hadde benyttet rimelige forutsetninger i beregningen av avsetningsbeløpene.

Vi diskuterte også betydningen av den makroøkonomiske situasjonen for størrelsen på tapsavsetninger og verdien av pant med ledelsen.

Vi leste og kontrollerte de relevante notene og fant at informasjonen der var tilstrekkelig og dekkende.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelsen om samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uniktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til risiko- og revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om iverksatte tiltak for å eliminere trusler eller iverksatte forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Bodø, 5. mars 2024
PricewaterhouseCoopers AS

Silja Eriksen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)